

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

**Аналіз виконання бюджету
за січень - березень 2016 року**

Зміцнення місцевої фінансової ініціативи в Україні (ЗМФІ-II) впровадження

БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ:

Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2016 року

Бюджетний моніторинг

Видання підготовлено Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД)
у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження»
за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США
з міжнародного розвитку (USAID)

СЕРІЯ КНИГ «БЮДЖЕТНИЙ МОНІТОРИНГ: АНАЛІЗ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ»

Серія видається Інститутом бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках реалізації проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження» за підтримки Американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Головна мета проекту полягає у підвищенні результативності та прозорості використання бюджетних коштів шляхом запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів, а також надання допомоги містам у впровадженні ефективної системи моніторингу енергетичних видатків.

www.ibser.org.ua

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2016 року

Видання створене та впорядковане фахівцями ІБСЕД:

Зубенко В. В. – Генеральний директор

Самчинська І. В. – заступник Генерального директора

Рудик А. Ю. – директор Департаменту податкової політики та моніторингу

Шаповал Т. А. – директор Департаменту методології та навчальних програм

Корнієнко А. І. – заступник директора Департаменту методології та навчальних програм

Шаповал М. В. – старший економіст Департаменту фінансової політики

Гринь А. В. – старший консультант з економічних питань

Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету за січень – березень 2016 року / [В. В. Зубенко, І. В. Самчинська, А. Ю. Рудик та ін.] ; ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження», USAID. – К., 2016. – 73 с.

Від видавця:

Зміст продукту є відповідальністю Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) і не обов'язково збігається з поглядами USAID або уряду США.

Усі права на це видання захищені. Використання матеріалів моніторингу має бути узгоджено з фахівцями ІБСЕД.

© USAID, 2016

© ІБСЕД, 2016

ЗМІСТ

Стислий виклад основних положень	9
РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ЛЮТИЙ – КВІТЕНЬ 2016 РОКУ	12
1.1. Видаткова частина державного бюджету та бюджетний процес.....	12
1.2. Місцеві бюджети та міжбюджетні відносини.....	12
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ	14
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ	20
3.1. Виконання дохідної частини зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2016 року	20
3.2. Фінансування державного бюджету та державний борг за січень – березень 2016 року	31
3.3. Аналіз видатків і кредитування зведеного та державного бюджетів за січень – березень 2016 року	37
3.4. Виконання місцевих бюджетів за січень – березень 2016 року	47
Додаток А. Видатки державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років за програмною класифікацією	67
Додаток Б. Стан перерахування субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам за січень – березень 2016 року	73

ПЕРЕЛІК ТАБЛИЦЬ

Таблиця 2.1	Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України за січень – березень 2014–2016 років	17
Таблиця 3.1.1	Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів у січні – березні 2013–2016 років.....	20
Таблиця 3.1.2	Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – березні 2014–2016 років	22
Таблиця 3.2.1	Показники фінансування дефіциту державного бюджету за січень – березень 2012–2016 років	32
Таблиця 3.2.2	Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – березень 2014–2016 років	35
Таблиця 3.3.1	Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2014–2016 років	37
Таблиця 3.3.2	Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2014–2016 років порівняно з попереднім періодом	40
Таблиця 3.3.3	Видатки державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування	42
Таблиця 3.3.4	Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами) за січень – березень 2014–2016 років у розрізі економічної класифікації	43
Таблиця 3.3.5	Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – березень 2014–2016 років	45
Таблиця 3.4.1	Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2014–2016 років.....	47
Таблиця 3.4.2	Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за січень – березень 2014–2016 років.....	55
Таблиця 3.4.3	Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2014–2016 років	60

ПЕРЕЛІК ГРАФІКІВ

Графік 2.1	Індекси цін у 2012–2016 роках	16
Графік 3.1.1	Динаміка щомісячних надходжень до державного бюджету у 2011–2016 роках	21
Графік 3.1.2	Динаміка щомісячних надходжень податку на прибуток підприємств до державного бюджету у 2011–2016 роках	23
Графік 3.1.3	Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках	26
Графік 3.2.1	Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – березні 2008–2016 років	33
Графік 3.3.1	Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2011–2016 роках	38
Графік 3.3.2	Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2016 років	39
Графік 3.3.3	Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2011–2016 років	41
Графік 3.4.1	Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2011–2016 роках	48
Графік 3.4.2	Динаміка надходжень акцизного податку на роздрібний продаж підакцизних товарів у 2015–2016 роках	50
Графік 3.4.3	Динаміка щомісячних видатків місцевих бюджетів за 2011–2016 роки	57
Графік 3.4.4	Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2016 років	62

ПЕРЕЛІК ДІАГРАМ

Діаграма 2.1	Індекси виробництва промислової та сільськогосподарської продукції за січень – березень 2014–2016 років	15
Діаграма 2.2	Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2015–2016 років.....	18
Діаграма 2.3	Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2015–2016 років	19
Діаграма 3.1.1	Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – березні 2015–2016 років.....	24
Діаграма 3.1.2	Структура надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету у I кварталі 2015–2016 років.....	24
Діаграма 3.1.3	Обсяги надходжень рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у I кварталі 2015–2016 років	25
Діаграма 3.1.4	Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість та відшкодувань податку з бюджету в 2015–2016 роках.....	26
Діаграма 3.1.5	Структура надходжень податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції до державного бюджету за січень – березень 2015–2016 років.....	27
Діаграма 3.1.6	Структура надходжень акцизного податку до державного бюджету за січень – березень 2015–2016 років.....	28
Діаграма 3.1.7	Структура неподаткових надходжень до державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років	29
Діаграма 3.1.8	Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років	30
Діаграма 3.2.1	Основні показники виконання Державного бюджету України за січень – березень 2011–2016 років	31
Діаграма 3.2.2	Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – березень 2010–2016 років	34
Діаграма 3.2.3	Структура джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за січень – березень 2016 року	34
Діаграма 3.2.4	Структура державного боргу за січень – березень 2014–2016 років	36
Діаграма 3.3.1	Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років	38
Діаграма 3.3.2	Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2014–2016 років у розрізі функціональної класифікації.....	41
Діаграма 3.3.3	Структура видатків державного бюджету за січень – березень 2015–2016 років у розрізі економічної класифікації	44
Діаграма 3.4.1	Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років.....	47
Діаграма 3.4.2	Структура доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2012–2016 років.....	48

Діаграма 3.4.3	Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб за січень – березень 2012–2016 років	49
Діаграма 3.4.4	Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за січень – березень 2012–2016 років	50
Діаграма 3.4.5	Динаміка надходжень плати за землю за січень – березень 2012–2016 років.....	51
Діаграма 3.4.6	Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – березень 2012–2016 років	51
Діаграма 3.4.7	Динаміка надходжень єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва за січень – березень 2012–2016 років	52
Діаграма 3.4.8	Динаміка надходжень єдиного податку з юридичних і фізичних осіб за січень – березень 2012–2016 років.....	52
Діаграма 3.4.9	Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів за січень – березень 2012–2016 років	53
Діаграма 3.4.10	Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2012–2016 років.....	54
Діаграма 3.4.11	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2015 року	54
Діаграма 3.4.12	Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2016 року	55
Діаграма 3.4.13	Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років.....	56
Діаграма 3.4.14	Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за січень – березень 2015–2016 років.....	56
Діаграма 3.4.15	Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років.....	58
Діаграма 3.4.16	Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – березень 2015–2016 років.....	58
Діаграма 3.4.17	Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років.....	59
Діаграма 3.4.18	Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років	60
Діаграма 3.4.19	Динаміка перерахування трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2011–2016 років.....	61
Діаграма 3.4.20	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015 року	63
Діаграма 3.4.21	Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2016 року	63
Діаграма 3.4.22	Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2011–2016 років	66

СТИСЛИЙ ВИКЛАД ОСНОВНИХ ПОЛОЖЕНЬ

Вашій увазі пропонується періодичне видання «Бюджетний моніторинг: Аналіз виконання бюджету», підготовлене експертами Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень (ІБСЕД) у рамках виконання проекту «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-ІІ) впровадження» (USAID).

Матеріали моніторингу ґрунтуються на офіційній звітності Державної казначейської служби України, інформації Державної служби статистики України, даних Міністерства фінансів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Комітету Верховної Ради України з питань бюджету та відомостей інших офіційних джерел.

У цьому виданні традиційно наведено стислий огляд змін, що відбулися в законодавчій базі, охарактеризовано основні макроекономічні показники. Детально проаналізовано підсумки виконання зведеного, державного та місцевих бюджетів, що дало змогу визначити вплив на їх стан ухвалених фінансових рішень. Особлива увага приділена оцінці виконання місцевих бюджетів як головного фінансового механізму забезпечення населення соціальними послугами та гарантіями.

Макроекономічна ситуація у січні – березні 2016 року демонструє ознаки стабілізації. Реальний ВВП зріс на 0,1 в. п. (у постійних цінах 2010 року, до відповідного кварталу 2015 року)¹. Країни Європейського Союзу (ЄС-28) та Єврозони також демонструють зростання реального ВВП – на 1,7 % та на 1,5 % відповідно².

Номинальний ВВП склав 453,2 млрд грн, що на 85,6 млрд грн, або на 23,3 %, більше, ніж у попередньому році. Це становить 21,7 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2016 рік.

Зросли обсяги промислового виробництва. Так, індекс виробництва промислової продукції за цей період становив 104,4 % порівняно з 95,6 % у відповідному періоді 2015 року. При цьому обсяги виробництва зросли за більшістю галузей.

Індекс споживчих цін становив 101,5 % проти 120,3 % у відповідному періоді 2015 року. Індекс цін виробників зростав протягом січня – березня 2016 року і становив 104,4 %.

Значення сальдо зовнішньоторговельного балансу України було позитивним та склало 151,0 млн дол. США, тим часом як за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо було більшим у 9,7 раза і складало 1469,3 млн дол. США.

Номинальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника склала 4 618,0 грн і зросла на 26,8 % щодо відповідного показника попереднього року. **Реальна заробітна плата** скоротилась на 6,8 % (за відповідний період 2015 року скорочення становило 6,5 %).

Дефіцит державного бюджету склав 10,5 млрд грн при граничному розмірі дефіциту, визначеному Законом про Державний бюджет України на 2016 рік, у сумі 83,7 млрд грн. У січні – березні 2015 року мав місце профіцит сумі 4,2 млрд грн.

Запозичення до державного бюджету здійснені у розмірі 57,4 млрд грн (23,9 % від річного плану). Внутрішні запозичення здійснено у сумі 39,1 млрд грн, або 34,7 % річного планового обсягу, зовнішні – у сумі 18,3 млрд грн, або 14,3 %. **Погашення державного боргу та коригування за зовнішніми зобов'язаннями** становило 33,1 млрд грн, що складає 23,1 % річного планового обсягу. З них погашення внутрішнього боргу – 22,2 млрд грн, або 18,3 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу та коригування за зовнішніми зобов'язаннями – 10,9 млрд грн, або 49,1 %. Порівняно з

¹ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

² <http://ec.europa.eu/eurostat>

аналогічним періодом минулого року спостерігалось стрімке зменшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу, що може стати кроком до зниження боргового навантаження на бюджет у майбутньому.

За даними Державної казначейської служби України, **обсяг наданих позик на покриття тимчасових касових розривів місцевих бюджетів** за рахунок коштів єдиного казначейського рахунка склав 0,02 млрд грн, що становить 2,3 % від обсягу, наданого за аналогічний період 2015 року.

Надходження від приватизації державного майна виконані у сумі 0,02 млрд грн, або 0,1 % річного плану. За січень – березень 2015 року такі надходження становили 0,1 млрд грн, або 0,6 % річного планового показника.

Залишки бюджетних коштів на кінець березня 2016 року становили 54,8 млрд грн і незначно збільшилися з початку року (на 3,4 млрд грн, або на 6,7 %). Для порівняння: за результатами виконання бюджету у січні – березні 2015 році залишки збільшилися порівняно з початком року на 51,2 млрд грн, або у 2,4 раза.

Виконання **доходів Зведеного бюджету України** склало 163,4 млрд грн, що більше аналогічного показника попереднього року на 23,2 млрд грн, або на 16,5 %.

До державного бюджету надійшло 128,3 млрд грн, що на 15,8 млрд грн, або на 14,1 %, більше аналогічного показника попереднього року. Річний план виконано на 21,7 %. Збільшення надходжень відбулося за основними податковими джерелами: податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів зріс майже на 40 %; ПДВ з товарів, ввезених на її територію – на 32,8 %; податок на доходи фізичних осіб – на третину; акцизний податок – на понад 50 %. Більш як утричі збільшилися надходження рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів. Скорочення в частині податкових надходжень було зафіксовано лише щодо податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції – на 26,7 %, що було зумовлено зменшенням обсягів імпорту. Крім того, внаслідок кризових явищ в економіці у 2015 році дещо зменшились обсяги надходження податку на прибуток підприємств (–0,4 млрд грн, або 2,5 %).

Водночас на 44,2 % зменшилися неподаткові надходження – з 20,1 млрд грн до 11,2 млрд грн. унаслідок відсутності у поточному році двох видів таких надходжень: плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України, а також коштів, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України». У січні – березні 2015 року ці платежі становили 6,2 млрд грн та 5,5 млрд грн відповідно.

До місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) надійшло 35,1 млрд грн, що на 7,3 млрд грн, або на 26,4 %, більше, ніж у 2015 році. Річний план доходів, затверджений місцевими радами, виконано на 31,6 %. Такий показник виконання плану дає підстави прогнозувати його перевиконання за результатами року. При цьому високий показник виконання річного плану було забезпечено зростанням надходжень з усіх основних податкових джерел: податок на доходи фізичних осіб виконано на 28,0 %; податок на прибуток підприємств – на 52,4 %; акцизний податок з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів – на 29,7%; орендна плата на землю з юридичних осіб – на 33,8 %; єдиний податок – на 36,6 % тощо.

Видатки зведеного бюджету становили майже 160,0 млрд грн. Рівень виконання плану видатків зведеного бюджету збільшився порівняно з минулим роком на 0,6 в. п. і склав 20,6 %. Темпи приросту видатків зведеного бюджету становили 27,0 %, що на 14,1 в. п. більше минулорічного показника. Однак цього року вони перевищуватимуть темп приросту ВВП, який несуттєво збільшився та склав 20,7 %. Зважаючи на це, частка видатків зведеного бюджету у ВВП збільшилася порівняно з минулорічним показником на 1,7 в. п. та становила 35,3 %. Також відмічається зменшення частки видатків соціального спрямування щодо показників попереднього року в зведеному та державному бюджетах; так, по зведеному бюджету вона склала 58,4 % проти 59,8 %.

Частка видатків місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету зменшилася порівняно з показником січня – березня 2015 року та склала 40,3 %.

Видатки державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів виконані у сумі 140,2 млрд грн, що становить 20,9 % річного планового показника. Збільшення видатків порівняно з аналогічним періодом минулого року склало 31,4 млрд грн, або 28,9 %. Найкраще фінансувалися видатки на загальнодержавні функції (25,3 % річного планового обсягу) та міжбюджетні трансферти (24,3 %). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство (2,8 %), економічну діяльність (10,7 %) і охорону здоров'я (13,2 %).

У структурі видатків у цілому зберігаються тенденції минулих років. Так, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (31,8 %), однак вона менша (на 0,6 в. п.) за показник попереднього року.

Збільшилася на 8,8 в. п. частка видатків на оплату праці працівників бюджетних установ, на них припадало 13,5 % усіх видатків державного бюджету. На поточні трансферти органам державного управління інших рівнів спрямовано 31,8 % усіх видатків бюджету, обслуговування боргових зобов'язань – 20,0 %, поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення – 19,2 %. Сягнула до 88,8 % частка захищених статей видатків державного бюджету, що більше відповідного показника 2015 року на 10,9 в. п. Це в першу чергу пов'язано зі зростанням навантаження на бюджет, пов'язаним з покриттям витрат на обслуговування боргових зобов'язань.

При цьому дещо збільшилися як обсяг, так і рівень виконання капітальних видатків. Так, їх обсяг становив 1,5 млрд грн, що на 0,6 млрд грн, або на 1,6 %, перевищує показник січня – березня 2015 року. Рівень їх виконання збільшився на 1,5 в. п. і склав 6,7 %. Частка капітальних видатків незначно зросла, що передусім пов'язано із збільшенням видатків на капітальний ремонт, реконструкцію та реставрацію. Ці видатки склали 0,3 млрд грн порівняно з 38,7 млн грн у I кварталі 2015 року.

Видатки місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) зросли на 22,6 % та становили 65,3 млрд грн. Рівень виконання плану, затвердженого місцевими радами, склав 22,2 %. Традиційно більшість видатків місцевих бюджетів спрямовано у соціально-культурну сферу. Найбільші зміни відбулися за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення, частка яких зросла на 12,3 в. п. і склала 38,7 %. Основною статтею, за якою відбулось зростання, стала «Допомога у вирішенні житлового питання», на яку було спрямовано майже 11,0 млрд грн порівняно з 1,1 млрд грн у відповідному періоді попереднього року. До кінця року на допомогу у вирішенні житлового питання заплановано спрямувати з місцевих бюджетів 28,3 млрд грн.

На відміну від попередніх років, найбільшими серед усіх видатків місцевих бюджетів стали поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення. Порівняно з минулим роком вони зросли і становили 37,3 % обсягу видатків (у січні – березні 2015 року – 24,5 %). При цьому обсяги цих видатків зросли на 11,3 млрд грн, або на 86,9 %, та склали майже 24,4 млрд грн.

Частка видатків на оплату праці з нарахуваннями дещо зменшилась і становила 36,7 %. При цьому обсяги цих видатків зросли на 3,0 млрд грн, або на 14,2 %, та склали майже 24,0 млрд грн. У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 62,7 млрд грн, що на 31,8 % більше, ніж за I квартал 2015 року. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 2,6 млрд грн, їх обсяги зменшились на 3,1 млрд грн, або на 54,2 %.

РОЗДІЛ 1. ОГЛЯД НОРМАТИВНО-ПРАВОВОЇ БАЗИ З ПИТАНЬ БЮДЖЕТУ ЗА ЛЮТИЙ – КВІТЕНЬ 2016 РОКУ

1.1. ВИДАТКОВА ЧАСТИНА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 06.04.2016 № 288

Постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2016 року № 288 «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» унормовано підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери.

Зокрема, з 1 травня 2016 р. підвищується посадовий оклад (тарифна ставка) працівника 1 тарифного розряду Єдиної тарифної сітки (ЄТС) на 6,5 % і встановлюється у розмірі 1185 гривень. Відповідно до зростання посадового окладу (тарифної ставки) працівника 1 тарифного розряду ЄТС і тарифних коефіцієнтів за розрядами ЄТС підвищуються посадові оклади всім категоріям працівників окремих галузей бюджетної сфери. Крім того, передбачається підвищити посадові оклади (тарифні ставки) працівників 1–3 тарифних розрядів ЄТС на 10 %.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ ВІД 06.04.2016 № 292

Постановою Кабінету Міністрів України від 6 квітня 2016 року № 292 «Деякі питання оплати праці державних службовців у 2016 році» визначено умови оплати праці державних службовців.

Рішення прийняте на виконання норм Закону України «Про державну службу», який набрав чинності 1 травня 2016 року.

Зокрема затверджено схеми посадових окладів, розмір надбавки за ранг та прирівняно посади державної служби до відповідних груп оплати праці.

Також затверджено розміри надбавок за 9-ма рангами державного службовця.

1.2. МІСЦЕВІ БЮДЖЕТИ ТА МІЖБЮДЖЕТНІ ВІДНОСИНИ

НАКАЗ МІНІСТЕРСТВА ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ВІД 04.02.2016 № 34

Наказом Міністерства фінансів України від 4 лютого 2016 року № 34 внесено зміни до Типової програмної класифікації видатків та кредитування місцевих бюджетів / Тимчасової класифікації видатків та кредитування для бюджетів місцевого самоврядування, які не застосовують програмно-цільовий метод.

Внесені зміни спрямовані на приведення у відповідність чинної класифікації та класифікації, яка застосовується при програмно-цільовому бюджетуванні місцевих бюджетів. Це забезпечить достовірність звітності про виконання бюджетів усіх рівнів та гарантуватиме можливість проведення зіставного аналізу стану бюджетного процесу.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 20.04.2016
№ 308**

Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 року № 308 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 березня 2012 року № 210» внесені зміни до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 05.03.2012 року № 210.

Встановлено механізм використання зазначених коштів, які передбаченні Законом України «Про Державний бюджет на 2016 рік». Зокрема, актом продовжено на 2016 рік дію постанови Кабінету Міністрів України № 210, якою затверджено Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги.

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 20.04.2016
№ 328**

Постановою Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2016 року № 328 внесено зміни у додаток до Порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії, затверджених постановою КМУ від 28 березня 2011 року № 371.

Зокрема, врегульовано використання у 2016 році коштів, передбачених у державному бюджеті на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії. Постановою Кабінету Міністрів № 328 затверджено розподіл субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання відповідних матеріалів та засобів у 2016 році (у розрізі адміністративно-територіальних одиниць).

**ПОСТАНОВА
КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ
УКРАЇНИ ВІД 25.04.2016
№ 321**

Постановою Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2016 року № 321 «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 23 квітня 2014 року № 117 і від 14 січня 2015 року № 6» дозволено органам місцевого самоврядування у 2016 році за рахунок коштів освітньої субвенції здійснювати попередню оплату послуг із видання підручників для учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

ВВП

Реальний ВВП зріс на 0,1 в. п. (у постійних цінах 2010 року, до відповідного кварталу 2015 року)³.

Країни Європейського Союзу (ЄС-28) та Єврозони також демонструють зростання реального ВВП на 1,7 % та на 1,5 % відповідно.

Найбільший темп зростання економіки порівняно з I кварталом 2015 року серед країн ЄС-28 демонструють Румунія, (де зниження цін на бензин сприяло уповільненню інфляції завдяки чому зросла купівельна спроможність населення та пожвавився внутрішній ринок споживання), та Словаччина (за рахунок зниження цін на нафту та низьких відсоткових ставок зріс рівень промислового виробництва). Приріст ВВП тут становив, відповідно, 4,2 % та 3,6 %.

Зростання реального ВВП у інших країнах – членах ЄС за аналізований період становило: Іспанія – 3,4 %, Болгарія – 2,9 %, Кіпр – 2,7 %, Польща – 2,5 %, Литва – 2,4 %, Велика Британія – 2,1 %, Естонія – 1,8 %, Німеччина – 1,6 %, Бельгія – 1,5 %, Нідерланди – 1,4 %, Франція та Латвія – по 1,3 %, Італія та Австрія – по 1,0 %, Фінляндія – 0,9 %, Португалія – 0,8 %, Угорщина – 0,5 %.

Спад реального ВВП відбувся у Греції, через тривалу економічну кризу скорочення становило 1,3 %.⁴

Номінальний ВВП склав 453,2 млрд грн, що на 85,6 млрд грн, або на 23,3%, більше, ніж у попередньому році. Це становить лише 21,7 % від показника номінального ВВП, який було враховано при складанні державного бюджету на 2016 рік. Зовнішньоекономічна кон'юнктура стабілізувалась, що стало однією з причин збільшення обсягів промислового виробництва.

Так, індекс виробництва промислової продукції становив 104,4 % порівняно з 95,6 % у відповідному періоді 2015 року. Обсяги виробництва за більшістю галузей зросли. Ріст виробництва промислової продукції спостерігався за такими видами діяльності:

- по всій переробній промисловості зростання склало 4,4 % (найбільше зростання відбулось у виробництві коксу, продуктів нафтоперероблення – на 22,5 %, виробництві меблів, іншої продукції, ремонті та монтажі машин і устаткування – на 13,8 %).
- по добувній промисловості та розробленню кар'єрів зростання склало 4,2 % (найбільше зростання – у добуванні кам'яного та бурого вугілля – на 14,6 %, добуванні металевих руд – на 3,9 %).

Попри загалом позитивну тенденцію, у деяких галузях виробництва промислової продукції спостерігалось скорочення. Це стосується таких галузей: виробництво іншого електричного устаткування (30,5 %); виробництво цукру (27,8 %); виробництво ювелірних виробів, біжутерії та подібних виробів (25,8 %); виробництво

³ <http://www.ukrstat.gov.ua/>

⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat>

мила та мийних засобів, засобів для чищення та полірування, парфумних і косметичних засобів (24,6 %); дублення шкіри і оздоблення шкіри; вичинка та фарбування хутра (22,3 %).

Водночас спостерігалася позитивна динаміка за індексом сільськогосподарського виробництва, по якому відбулося зростання на 3,7 %.

Динаміку індексів виробництва промислової та сільськогосподарської продукції відображено на діаграмі 2.1.



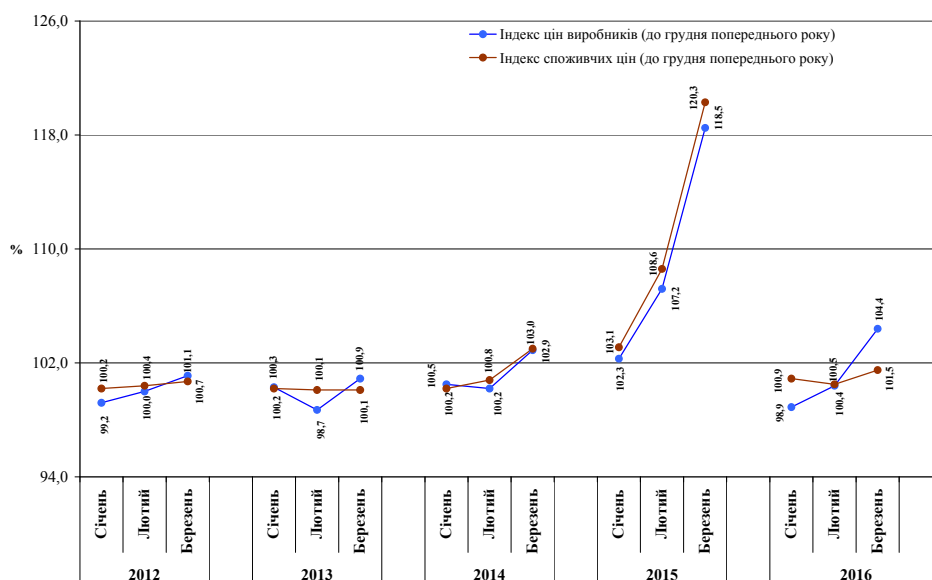
ІНДЕКСИ ЦІН СПОЖИВАЧІВ І ВИРОБНИКІВ

Індекс споживчих цін (далі – ІСЦ) становив 101,5 % проти 120,3 % у I кварталі 2015 року (див. графік 2.1). За аналізований період найбільше зростання цін відбулося на такі товари і послуги: електроенергія – на 25,2 %, послуги дошкільної та початкової освіти – на 15,1 %, водопостачання – на 15,0 %, фрукти – на 8,0 %, масло – на 6,6 %, каналізація – на 6,5 %, сир і м'який сир (творог) – на 4,6 %, залізничний пасажирський транспорт – на 4,2 %, молоко – на 3,9 %, відпочинок та культура – на 3,9 %, охорона здоров'я – на 3,8 %, одяг та взуття – на 3,7 %, ресторани та готелі – на 3,1 %, алкогольні напої – на 3,0 % тощо.

При цьому скоротилися ціни на такі товари і послуги: яйця – на 39,6 %, інші їстівні тваринні жири – на 5,7 %, тютюнові вироби – на 5,2 %, м'ясо та м'ясопродукти – на 1,9 %, палива та мастила – на 0,7 %, а також гаряча вода та опалення – на 0,2 %.

Графік 2.1

Індекси цін у 2012–2016 роках



Індекс цін виробників (далі – ІЦВ) зростав і становив 104,4 %. У цілому у звітному періоді спостерігалось підвищення цін за всіма галузями, окрім виробництва продуктів нафтоперероблення, виробництва м'яса та м'ясних продуктів та виробництва цукру, спад за цими галузям становив 5,1 %, 1,9 % та 0,5 % відповідно.

Значне зростання демонструють такі галузі: добування кам'яного вугілля – на 24,0 %; добування металевих руд – на 10,1 %; виробництво коксу та коксопродуктів – на 9,3 %; виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань – на 8,6 %; виробництво напоїв – на 6,7 %; машинобудування – на 5,7 %; виготовлення виробів з деревини, виробництво паперу та поліграфічна діяльність – на 5,5 %; виробництво молочних продуктів – на 5,3 %.

ДОХОДИ І ВИТРАТИ НАСЕЛЕННЯ

Номінальна середньомісячна заробітна плата у розрахунку на одного штатного працівника склала 4 618,0 грн і зросла на 26,8 % щодо показника попереднього року (див. таблицю 2.1). Це перевищує державні соціальні стандарти (рівень мінімальної заробітної плати та прожитковий мінімум працездатної особи, що дорівнюють 1 378 грн) у 3,4 раза.

Найбільше значення середньомісячної заробітної плати традиційно зафіксовано у м. Києві (7 768,0 грн). До областей з найвищою середньомісячною заробітною платою належать: Донецька – 5 499,0 грн, Київська – 4 667,0 грн, Запорізька – 4 608,0 грн, Дніпропетровська – 4 594,0 грн та Одеська – 4 317,0 грн.

Найнижча середньомісячна заробітна плата традиційно спостерігається у Тернопільській (3 211,0 грн), Чернівецькій (3 287,0 грн) та Кіровоградській (3 421,0 грн) областях.

Серед видів економічної діяльності, де номінальна заробітна плата за період з початку року має найвищі значення, можна виділити діяльність авіаційного транспорту (21 098,0 грн, зросла порівняно з відповідним показником минулого року на 30,9 %), фінансову та

страхову діяльність (10 226,0 грн., зросла на 32,4 %), інформацію та телекомунікації (6 711,0 грн, зросла на 40,9 %).

Реальна заробітна плата скоротилась на 6,8 % (за I квартал 2015 року скорочення становило 6,5 %). Скорочення відбулося за усіма регіонами, окрім міста Києва, де зростання становило 1,4 %.

Особливо низькі показники скорочення рівня реальної заробітної плати мають Дніпропетровська, Сумська, Донецька та Хмельницька області – 13,3 %, 11,4 %, 10,9 % та 10,6 % відповідно.

Таблиця 2.1

**Номінальна і реальна заробітна плата у розрізі регіонів України
за січень – березень 2014–2016 років**

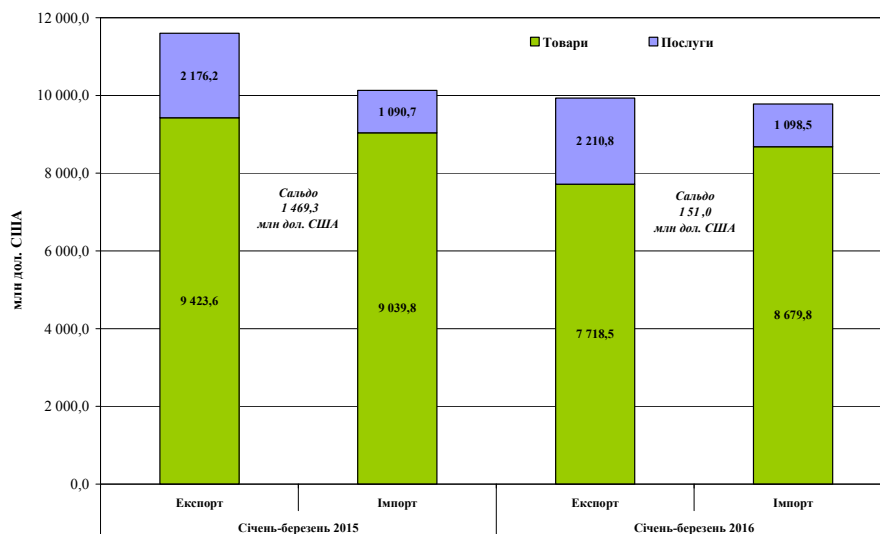
Назва адміністративно-територіальної одиниці	Середньомісячна заробітна плата (у розрахунку на одного штатного працівника), грн			Темп зростання номінальної заробітної плати, %		Індекс реальної заробітної плати (до відповідного періоду попереднього року), %		
	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2015 рік/ 2014 рік	2016 рік/ 2015 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Вінницька область	2 565,0	2 848,0	3 607,0	111,0	126,7	110,0	94,9	95,0
Волинська область	2 443,0	2 775,0	3 478,0	113,6	125,3	111,0	93,5	92,2
Дніпропетровська область	3 356,0	3 908,0	4 594,0	116,4	117,6	106,7	97,1	86,7
Донецька область	3 802,0	4 245,0	5 499,0	111,7	129,5	106,3	89,4	89,1
Житомирська область	2 511,0	2 776,0	3 450,0	110,6	124,3	109,6	95,7	91,8
Закарпатська область	2 466,0	2 834,0	3 624,0	114,9	127,9	109,4	95,6	94,3
Запорізька область	3 177,0	3 626,0	4 608,0	114,1	127,1	108,1	96,6	94,3
Івано-Франківська область	2 646,0	2 940,0	3 669,0	111,1	124,8	106,6	95,2	91,8
Київська область	3 285,0	3 524,0	4 667,0	107,3	132,4	107,2	91,8	97,2
Кіровоградська область	2 553,0	2 775,0	3 421,0	108,7	123,3	109,0	94,8	90,8
Луганська область	3 320,0	3 200,0	3 936,0	96,4	123,0	107,6	86,4	97,1
Львівська область	2 688,0	3 092,0	4 015,0	115,0	129,9	109,2	93,3	94,1
Миколаївська область	3 104,0	3 467,0	4 296,0	111,7	123,9	109,8	95,8	89,8
Одеська область	2 901,0	3 354,0	4 317,0	115,6	128,7	109,3	93,2	93,6
Полтавська область	2 948,0	3 241,0	4 066,0	109,9	125,5	106,1	94,9	89,9
Рівненська область	2 786,0	3 101,0	3 865,0	111,3	124,6	111,5	93,9	91,1
Сумська область	2 625,0	2 920,0	3 595,0	111,2	123,1	109,5	94,8	88,6
Тернопільська область	2 277,0	2 554,0	3 211,0	112,2	125,7	109,3	95,1	91,4
Харківська область	2 925,0	3 173,0	4 018,0	108,5	111,4	109,3	93,9	92,3
Херсонська область	2 403,0	2 610,0	3 536,0	108,6	136,4	109,4	94,5	97,0
Хмельницька область	2 638,0	2 921,0	3 560,0	110,7	121,9	109,6	96,8	89,4
Черкаська область	2 579,0	2 847,0	3 667,0	110,4	128,8	107,9	93,7	92,9
Чернівецька область	2 358,0	2 596,0	3 287,0	110,1	126,6	108,0	93,2	92,8
Чернігівська область	2 496,0	2 837,0	3 578,0	113,7	126,1	110,0	94,9	92,2
м. Київ	5 026,0	5 929,0	7 768,0	118,0	131,0	107,8	94,5	101,4
Україна	3 263,0	3 641,0	4 618,0	111,6	126,8	108,2	93,5	93,2

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Значення сальдо зовнішньоторговельного балансу України було позитивним та склало 151,0 млн дол. США, проте за підсумками аналогічного періоду минулого року сальдо було більшим у 9,7 раза і складало 1 469,3 млн дол. США (див. діаграму 2.2).

Діаграма 2.2

Експорт та імпорт товарів і послуг за січень – березень 2015–2016 років



За даними Державної служби статистики України, **експорт українських товарів** зменшився на 18,1 % порівняно з відповідним показником 2015 року і склав 7,7 млрд дол. США.

Основу товарної структури українського експорту складали недорогочінні метали та вироби з них – 22,2 % від загального обсягу експорту, що на 5,2 в. п. менше, ніж у 2015 році, та продукти рослинного походження – 22,2 % (або на 2,8 в. п. більше, ніж у 2015 році). Частка машин, обладнання та механізмів склала 10,4 % (або на 0,3 в. п. менше), мінеральних продуктів – 6,5 % (зменшилася на 2,1 %), продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості – 4,8 % (або на 1,9 % менше).

Основними споживачами української продукції залишалися Російська Федерація (8,4 %), хоча її частка зменшилася порівняно з минулорічним показником на 2,7 %, Китай (7,6 %), Польща (6,0 %), Єгипет (5,9 %), Туреччина (5,7 %), Італія (5,3 %), Індія та Німеччина (5,1 % та 4,4 % відповідно) (див. діаграму 2.3).

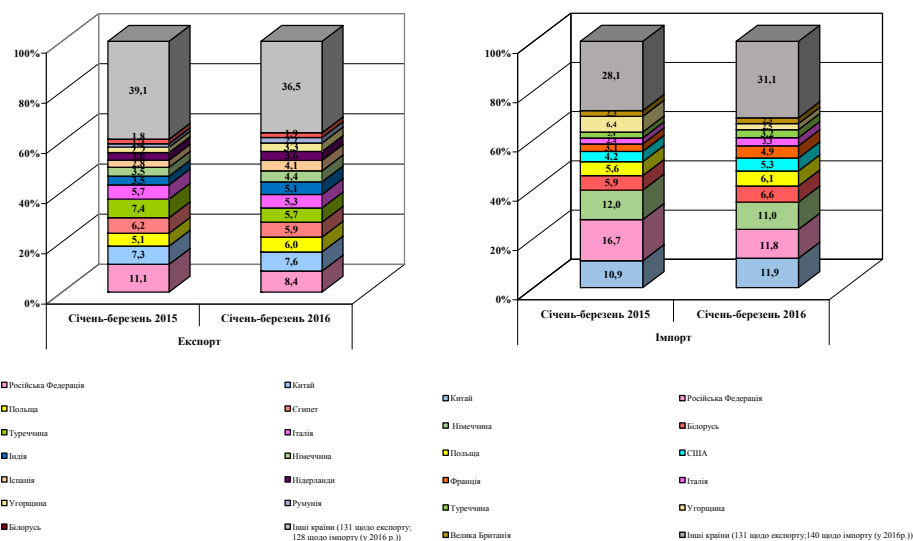
У цілому по торгівлі товарами коефіцієнт покриття експортом імпорту склав 0,9, що на 0,1 менше відповідного показника 2015 року. При цьому зовнішньоторговельні операції проводилися з партнерами зі 131-ї країни світу.

Товарний імпорт України становив 8,7 млрд дол США, що менше відповідного показника 2015 року на 3,9 % (див. діаграму 2.2).

Основними статтями імпорту за вказаний період були мінеральні продукти – 19,4 % від загального обсягу імпорту, що на 13,2 в. п. менше, ніж у 2015 році (причому 17,7 % прийшлося на імпорт палив мінеральних, нафту і продукти її перегонки); продукція хімічної промисловості – 17,5 % (що на 3,2 в. п. більше); машини, обладнання та механізми, електротехнічне обладнання – 18,1 % (що на 4,0 в. п. більше); транспортні засоби – 6,8 % (що на 3,0 % більше).

Діаграма 2.3

Структура зовнішньої торгівлі товарами за основними країнами-партнерами у січні – березні 2015–2016 років



Основними постачальниками імпоротної продукції у вказаному періоді виступили Китай, з якого надійшло 11,9 % від загального обсягу імпорту, Російська Федерація – 11,8 %, що на 4,9 в. п. менше від минулорічного показника, Німеччина – 11,0 %, Білорусь – 6,6 %, Польща – 6,1 % та США – 5,3 %.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ПОКАЗНИКІВ БЮДЖЕТУ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

3.1. ВИКОНАННЯ ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

ДОХОДИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Виконання дохідної частини зведеного бюджету за січень – березень 2016 року становило 163,4 млрд грн, що на 23,1 млрд грн, або на 16,5 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план виконано на 23,8 %. Рівень фактичних надходжень у 2015 році становив 24,6 %.

До дохідної частини державного бюджету з урахуванням міжбюджетних трансфертів надійшло 129,1 млрд грн, що на 15,9 млрд грн, або на 14,0 %, більше аналогічного показника 2015 року. У тому числі до загального фонду державного бюджету надійшло 121,4 млрд грн, до спеціального – 7,7 млрд грн.

Виконання дохідної частини державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів становило 128,3 млрд грн, що на 15,8 млрд грн, або на 14,0 %, більше відповідного показника попереднього року (див. таблицю 3.1.1).

Річний план виконано на 21,7 %.

Таблиця 3.1.1

**Доходи зведеного, державного та місцевих бюджетів
у січні – березні 2013–2016 років**

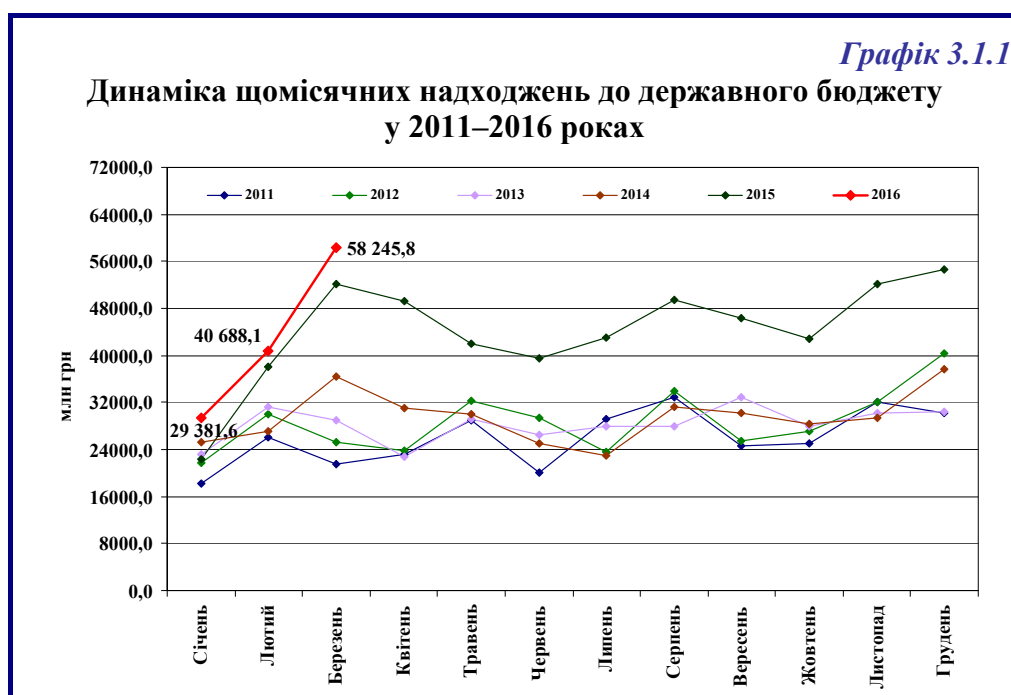
Роки Доходи	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2016 рік проти 2015 року	
					Абсолютний приріст, млрд грн	Темп приросту, %
Зведений бюджет, млрд грн, у т. ч.:	107,0	112,2	140,3	163,4	23,1	16,5
– загальний фонд	90,6	96,7	128,2	151,2	23,0	17,9
– спеціальний фонд	16,4	15,5	12,1	12,2	0,1	0,8
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	83,5	88,2	112,5	128,3	15,8	14,0
частка у доходах зведеного бюджету, %	78,1	78,6	80,2	78,5	х	х
– загальний фонд	71,6	77,8	106,7	120,7	14,0	13,1
– спеціальний фонд	11,9	10,4	5,8	7,6	1,8	31,0
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), млрд грн, у т. ч.:	23,5	24,0	27,8	35,1	7,3	26,3
частка у доходах зведеного бюджету, %	21,9	21,4	19,8	21,5	х	х
– загальний фонд	19,0	18,9	21,5	30,5	9,0	41,9
– спеціальний фонд	4,5	5,1	6,3	4,6	–1,7	–27,0

Збільшення надходжень відбулося в податковій частині за основними джерелами, окрім податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції (–1,7 млрд грн, або 26,7 %). Скорочення надходжень з цього джерела зумовлено зменшенням обсягів імпорту. Крім того,

внаслідок кризових явищ в економіці у 2015 році дещо зменшилися обсяги надходження податку на прибуток підприємств (–0,4 млрд грн, або – 2,5 %), перерахунок якого відбувається за результатами року, а граничні терміни сплати припадають на березень року, наступного за звітним. Обсяги надходжень з інших податкових джерел продемонстрували зростання: податок на додану вартість з вироблених в Україні товарів зріс майже на 40 %; ПДВ з товарів, ввезених на її територію – на 32,8 %; податок на доходи фізичних осіб, – на 3,2 млрд грн, або на третину; акцизний податок – на 6,4 млрд грн, або більш як на 50 %. Більш як утричі збільшилися надходження рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів.

Водночас на 44,2 % зменшилися неподаткові надходження – з 20,1 млрд грн до 11,2 млрд грн. Це сталося внаслідок відсутності у поточному році двох видів неподаткових надходжень: плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України, а також коштів, що перераховуються Національним банком України відповідно до Закону України «Про Національний банк України». У січні – березні 2015 року ці платежі становили 6,2 млрд грн та 5,5 млрд грн відповідно.

Щомісячна динаміка надходжень до державного бюджету в цілому повторює динаміку останніх двох років (див. графік 3.1.1).



СТРУКТУРА ДОХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ

Найсуттєвішою зміною в **структурі доходів** як зведеного, так і державного бюджетів щодо відповідного періоду попереднього року стало значне збільшення частки податкових надходжень (на 9,6 в. п. та 9,1 в. п. відповідно). Це пов'язано зі збільшенням надходжень за більшістю основних податкових джерел наповнення бюджету: податку на додану вартість, податку на доходи фізичних осіб, акцизного податку та рентної плати. Водночас зменшилися частки таких податків, як податок на прибуток підприємств та податки на зовнішні операції та міжнародну торгівлю.

Зменшення частки неподаткових надходжень (на 9,5 в. п. та 9,1 в. п. у зведеному та державному бюджетах), відповідно відбулося,

як вже зазначалося вище, внаслідок відсутності таких надходжень, як кошти, що перераховуються Національним банком України відповідно до законодавства, а також платежів за ліцензії на 3G зв'язок за статтею «плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України». У I кварталі попереднього року ці надходження становили до 25 % всього обсягу неподаткових надходжень.

Структура доходів зведеного та державного бюджетів наведена у таблиці 3.1.2.

Таблиця 3.1.2

Структура доходів зведеного та державного бюджетів у січні – березні 2014–2016 років

(%)

Доходи	Роки	Зведений бюджет			Державний бюджет		
		2014 рік	2015 рік	2016 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік
Податкові надходження, з них:		74,4	80,3	89,9	71,2	81,8	90,9
— податок на доходи фізичних осіб		14,4	14,6	17,6	2,0	8,4	9,8
— податок на прибуток підприємств		13,9	11,8	9,8	17,5	13,3	11,3
— збори за спеціальне використання природних ресурсів, із них:		8,4	4,3	8,1	4,1	3,5	9,8
— плата за землю		24,7	30,7	32,5	31,3	38,2	41,4
— податок на додану вартість		7,0	8,9	12,9	8,8	11,1	14,7
— акцизний податок		2,2	4,5	2,8	2,8	5,6	3,6
— податки на міжнародну торгівлю та зовнішні операції		1,9	4,1	5,5	—	—	—
— рентна плата, збори на паливно-енергетичні ресурси		1,9	1,4	0,7	2,1	0,4	0,3
— інші податкові надходження		25,0	19,1	9,6	28,6	17,8	8,7
Неподаткові надходження, у т.ч.:		15,6	4,5	0,8	19,7	5,6	1,0
— доходи від власності та підприємницької діяльності		1,7	5,7	1,4	1,8	6,5	1,3
— адміністративні збори та платежі, доходи від некомерційного та побічного продажу		6,6	7,7	6,1	5,9	4,6	5,1
— власні надходження бюджетних установ		1,1	1,2	1,3	1,2	1,1	1,3
— інші неподаткові надходження		0,4	0,3	0,3	0,0	0,1	0,1
Доходи від операцій з капіталом		0,2	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1
Цільові фонди		0,0	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2
Інші надходження		74,4	80,3	89,9	71,2	81,8	90,9

ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

До державного бюджету надійшло 116,7 млрд грн **податкових надходжень**, що на 24,7 млрд грн, або на 26,9 %, більше відповідного показника минулого року.

Протягом періоду, що аналізується, зросли обсяги надходжень з майже усіх податкових джерел. Одним із винятків став податок на прибуток підприємств.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Так, до державного бюджету надійшло 14,5 млрд грн цього податку, що на 0,4 млрд грн, або на 2,5 %, менше, ніж попереднього року. Річний плановий показник виконано на 30,9 %.

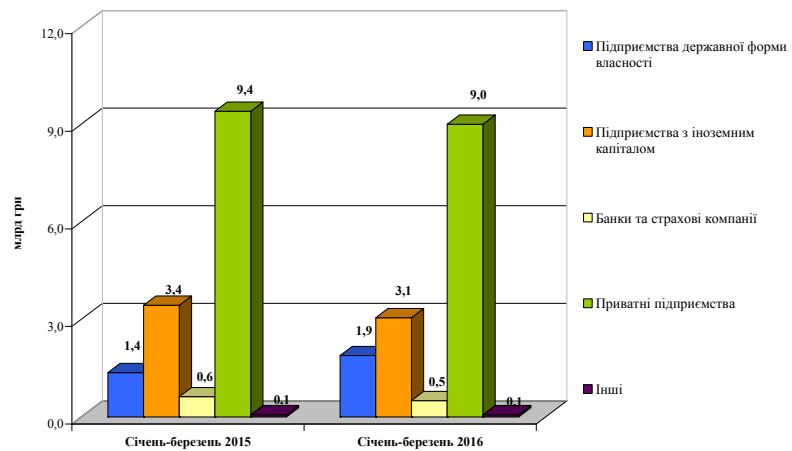
Щомісячна динаміка надходжень податку на прибуток підприємств відрізняється від тенденцій попередніх років. Зокрема, на березень припав пік надходжень податку у розмірі 12,3 млрд грн (див. графік 3.1.2.). Це пояснюється тим, що розмір податкового зобов'язання визначається з огляду на результати попереднього року, остаточний перерахунок яких відбувається у березні.



Якщо розглядати надходження податку в розрізі його окремих складових, то помітно, що ситуація практично не змінилася порівняно з попереднім роком: несуттєво зменшили сплату податку до бюджету підприємства усіх секторів, окрім державного. Так, найбільше за обсягом скорочення обсягів надходжень продемонстрували приватні підприємства та підприємства з іноземним капіталом (–0,3 млрд грн кожний сектор); фінансовий сектор (банки та страхові компанії) скоротили відрахування лише на 0,1 млрд грн. Надходження податку підприємств державного сектору збільшилися на 0,5 млрд грн, або на 38,4 % (див. діаграму 3.1.1.).

Діаграма 3.1.1

Надходження податку на прибуток підприємств різних форм власності у січні – березні 2015–2016 років



ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

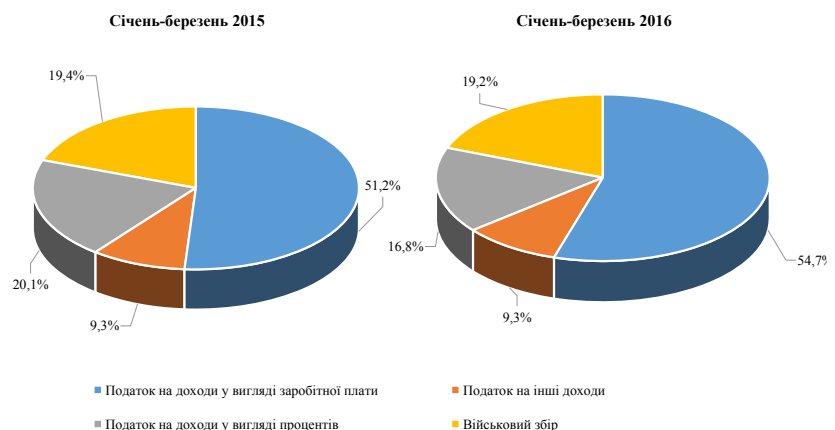
Іншим податком на доходи, який зараховується до державного бюджету, є **податок на доходи фізичних осіб**, надходження якого становили 12,6 млрд грн, що на 3,2 млрд грн, або на 33,6 %, більше, ніж у попередньому році.

Рівень виконання бюджету за цією статтею становить 22,6 %.

Найбільшою частиною податку на доходи фізичних осіб (6,9 млрд грн) є податок на доходи у вигляді заробітної плати, які становлять більш ніж половину всіх надходжень податку. П'ята частина надходить – це військовий збір (2,4 млрд грн), введений у 2014 році як тимчасовий засіб наповнення бюджету у надзвичайних умовах. Крім того, суттєву частку становлять надходження від оподаткування процентів (2,1 млрд грн). Порівняно з попереднім роком структура податку на доходи фізичних осіб практично не змінилась (див. діаграму 3.1.2.).

Діаграма 3.1.2

Структура надходжень податку на доходи фізичних осіб до державного бюджету у I кварталі 2015–2016 років



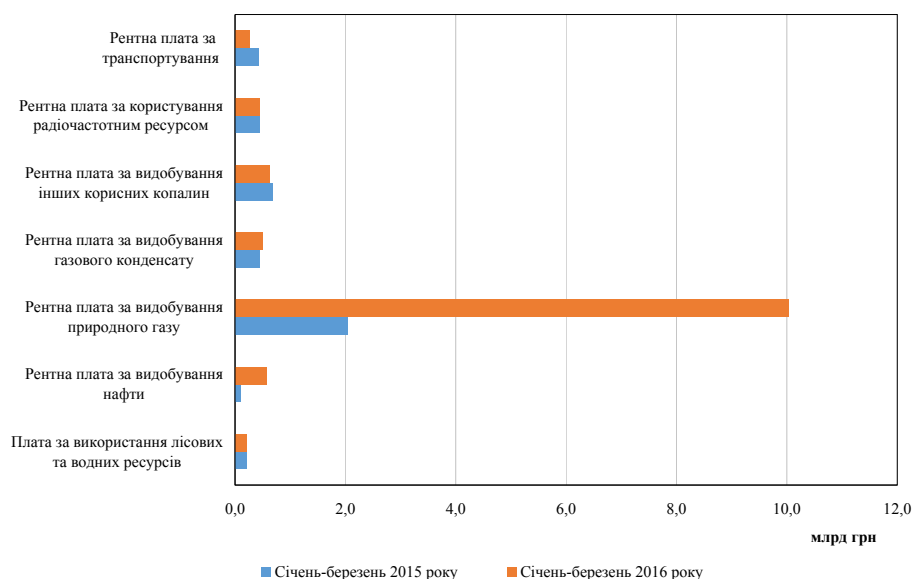
ПЛАТА ЗА ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

Більш як триразове, до 12,6 млрд грн, збільшення продемонстрували надходження **рентної плати**. Річний план за цією статтею виконано на 21,5 %.

Збільшення рентних доходів відбулося через зростання відрахувань рентної плати за видобування природного газу з 2 млрд грн до 10 млрд грн. Крім того, у 5 разів також збільшилися надходження рентної плати за видобуток нафти. Водночас на понад третину зменшилися надходження рентної плати за транспортування (див. діаграму 3.1.3.)

Діаграма 3.1.3

Обсяги надходжень рентної плати та плати за використання інших природних ресурсів у I кварталі 2015–2016 років



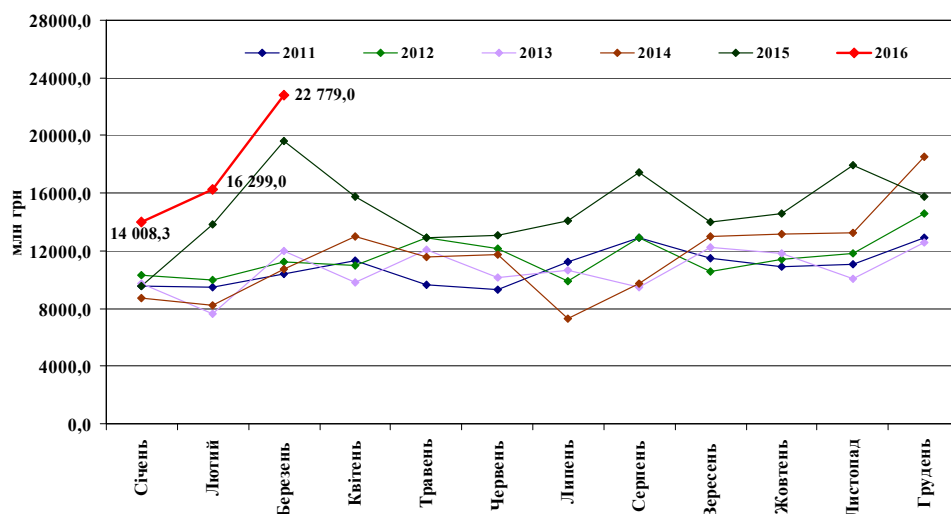
ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Податок на додану вартість лишається основним джерелом наповнення державного бюджету. Цього податку надійшло 53,1 млрд грн, що на 10,1 млрд грн, або на 23,5 %, перевищує відповідний показник попереднього року. Збільшення відбулося за всіма складовими податку: з вироблених в Україні товарів – на 10,5 млрд грн, або на 41,6 %; податку із ввезених на територію України товарів – на 9,8 млрд грн, або на 32,8 %. Збільшився проти відповідного періоду попереднього року також обсяг відшкодованого податку з бюджету – на 10,2 млрд грн, або майже вдвічі.

Щомісячна динаміка надходжень податку на додану вартість представлена на графіку 3.1.3.

Графік 3.1.3

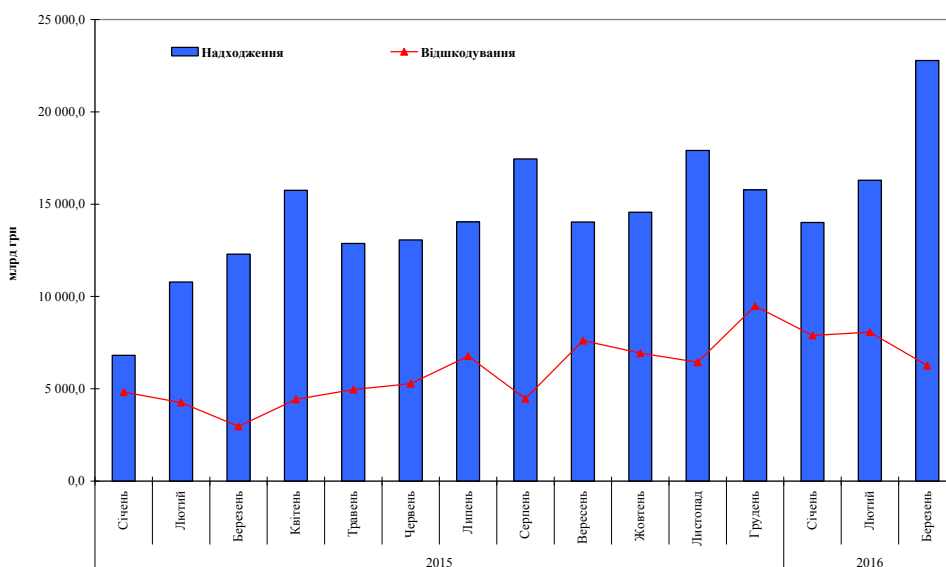
Динаміка щомісячних надходжень податку на додану вартість до державного бюджету у 2010–2015 роках



Середньомісячний обсяг відшкодування аналізованого податку з бюджету збільшився і становив 7,4 млрд грн на місяць проти 5,7 млрд грн у 2015 році. (див. діаграму 3.1.4.). Попри збільшення обсягу відшкодування ПДВ з бюджету, його надходження до бюджету не скоротилися, а частка у загальному обсягу надходжень збільшилася з 34–38 % у 2014–15 роках до 41,4 % у 2016 році.

Діаграма 3.1.4

Щомісячні обсяги надходжень податку на додану вартість та відшкодувань податку з бюджету в 2015–2016 роках



ПОДАТКИ НА МІЖНАРОДНУ ТОРГІВЛЮ ТА ЗОВНІШНІ ОПЕРАЦІЇ

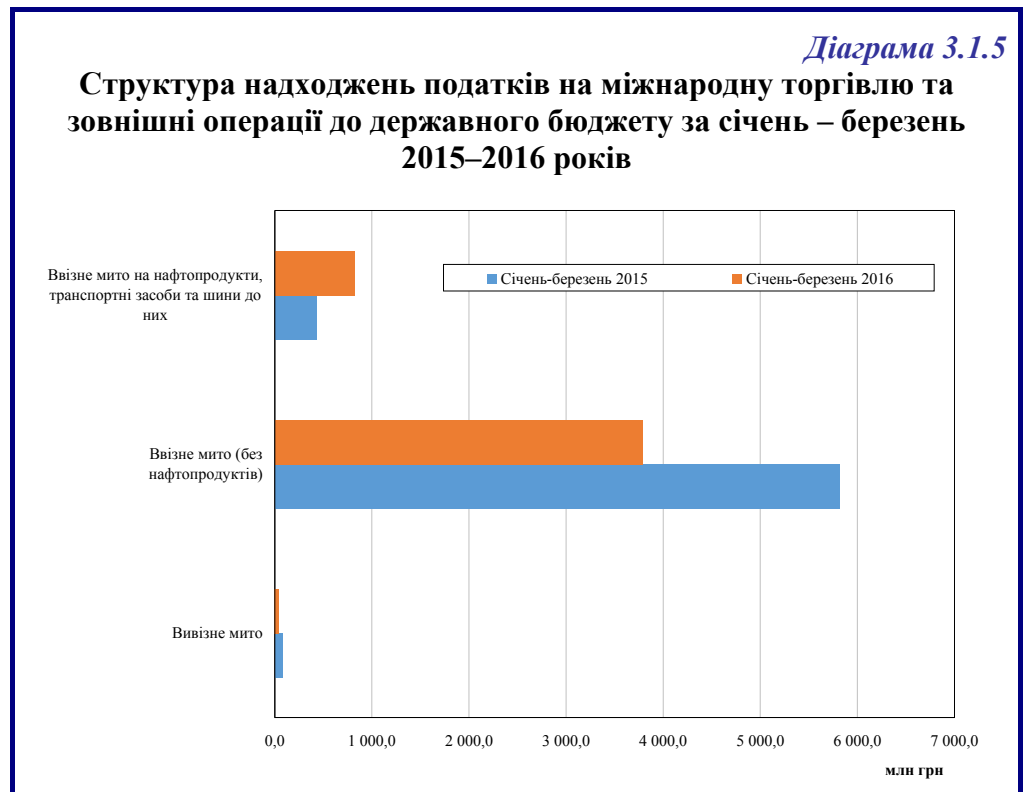
До державного бюджету надійшло 4,6 млрд грн **податків на міжнародну торгівлю та зовнішні операції**, що на 1,7 млрд грн, або на чверть, менше відповідного показника минулого року. Причиною зменшення надходжень із цього джерела стало скорочення обсягів імпорту на 0,9 млрд дол США, або на 9,3 % (див. діаграму 3.1.3).

Відповідно, найсуттєвіше зменшення було зафіксовано в частині надходжень ввізного мита (за винятком ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них) – на 2,0 млрд грн, або 34,9 %. Надходження ввізного мита на нафтопродукти водночас зросли майже вдвічі.

Порівняно з аналогічним періодом попереднього року структура податків на міжнародну торгівлю зазнала певних змін у частині ввізного мита внаслідок зменшення надходжень сплати мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них. А саме:

- частка надходжень ввізного мита (без нафтопродуктів) зменшилася на 10,3 в. п.;
- частка надходжень вивізного мита збільшилася на 0,2 в. п.;
- частка ввізного мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них збільшилася на 10,8.

У загальному вигляді це представлено на діаграмі 3.1.5.



АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

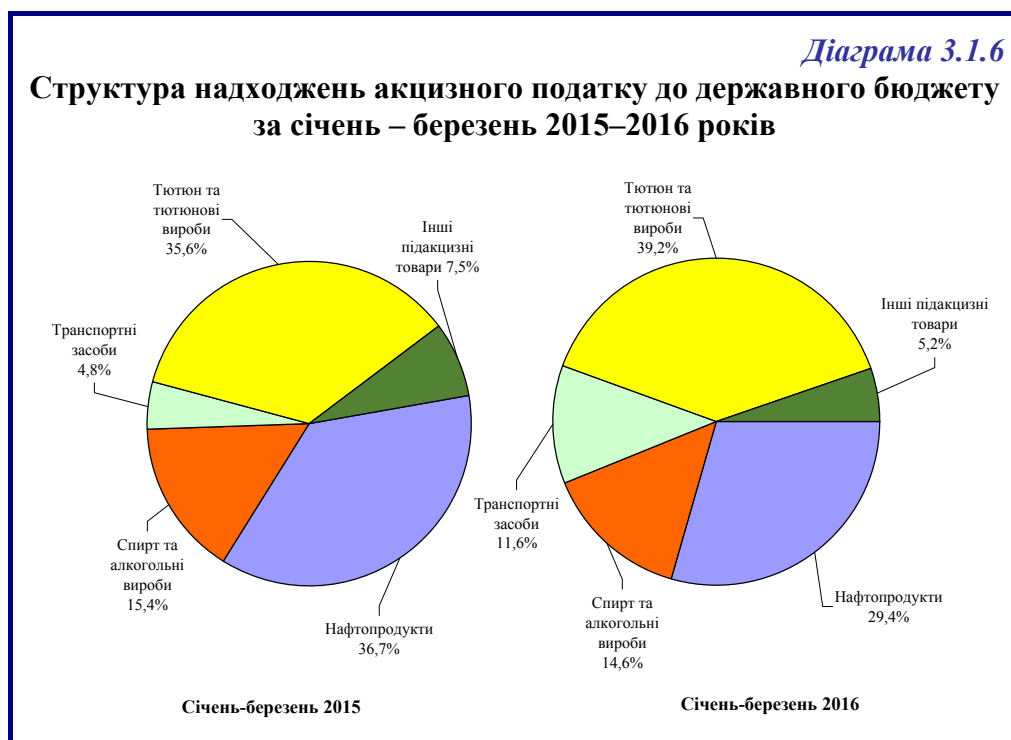
Надходження **акцизного податку** становило 18,9 млрд грн, що на 6,4 млрд грн, або на 50,1 %, більше відповідного показника минулого року. Акцизного податку з вироблених в Україні товарів надійшло 12,0 млрд грн, що на 4,4 млрд грн, або на 57,1 % більше, ніж за відповідний період 2015 року; акцизного податку з ввезених на територію України товарів – 6,9 млрд грн, що на 2,0 млрд грн, або на 41,0 %, більше показника попереднього року.

При цьому частка надходжень акцизного податку з вироблених в Україні товарів збільшилася на 2,6 в. п. і становила 63,7 % від загальних надходжень податку.

Річний план щодо «внутрішнього» акцизу виконано на 22,8 % та на 23,5 % щодо акцизного податку на ввезені товари.

Основним чинником збільшення надходжень акцизного податку у 2016 році стало зростання ставок на більшість груп підакцизних товарів. Так, у частині алкогольних напоїв ставки збільшилися в 1,5–3 рази: з 1 січня 2016 року збільшено ставки на спирт в 1,5 раза, на пиво – у 2 рази, на слабоалкогольні напої – у 3 рази. З 1 березня 2016 року збільшено ставки на горілку та лікєро-горілочні вироби в 1,5 раза, на креплєні віна та вермути, а також на ігристі вина – у 2 рази. Підвищено ставки податку і щодо тютюнових виробів: специфічну ставку – на 40 %, а адвалорну – на 12 %. При цьому вартість тютюнових виробів, яка оподатковується акцизним податком, включає ПДВ, що також зумовлює подорожчання тютюнової продукції. З 1 січня 2016 року передбачено також підвищення акцизного податку на пальне: для бензинів ставка зросла з 202 євро до 228 євро за тону, на дизельне пальне – зі 100–132 євро до 113–149 євро за тону, на скраплений газ – з 50 євро до 57 євро за тону.

Структура акцизних надходжень представлена на діаграмі 3.1.6.



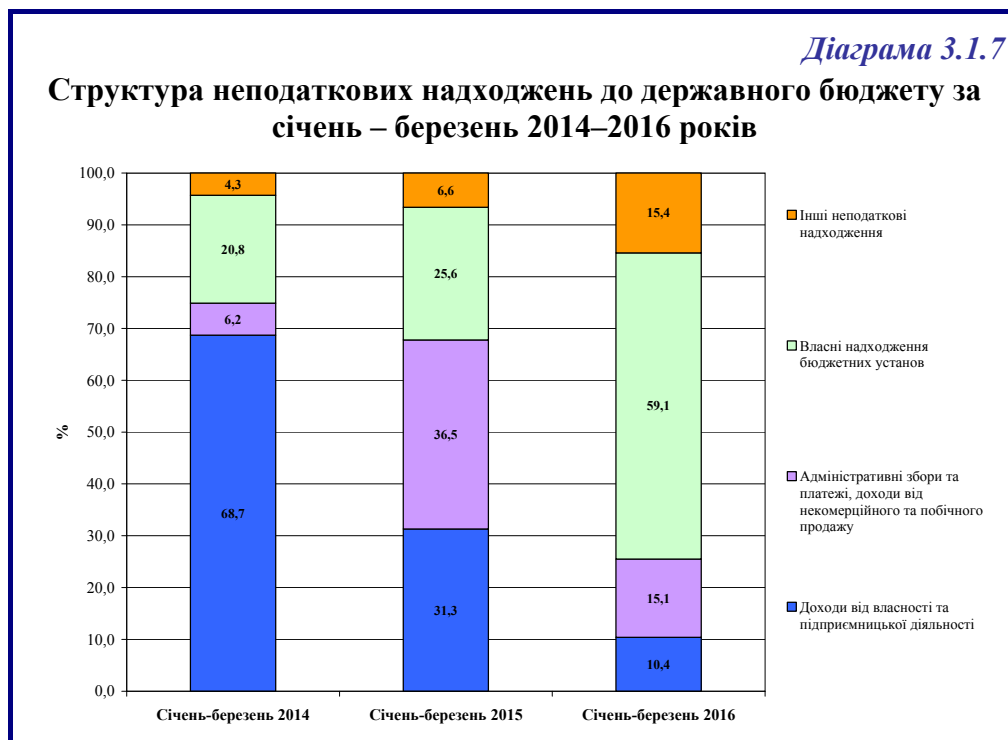
НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Обсяг **неподаткових надходжень** склав 11,2 млрд грн, що на 8,9 млрд грн, або на 44,3 %, менше відповідного показника 2015 року. Річний план виконано при цьому на 13,5 %.

Таке скорочення надходжень цього виду сталося внаслідок, як вже зазначалося, у першу чергу, неперерахування Національним банком України коштів відповідно до Закону України «Про Національний банк України», а також через відсутність надходжень плати за видачу ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України. У січні – березні 2015 року ці платежі становили 5,5 млрд грн та 6,2 млрд грн відповідно. Втім, до кінця поточного року Національний банк зобов'язаний перерахувати 38 млрд грн, що становить майже половину (45,9 %) всіх запланованих неподаткових надходжень.

За цих умов основною складовою неподаткових надходжень стали власні надходження бюджетних установ (майже 60 %); крім того, понад удвічі зросла частка інших неподаткових надходжень. Водночас частки доходів від власності та підприємницької діяльності а також адміністративних зборів та платежів скоротилися на 20,9 в. п. і 21,4 в. п. відповідно.

Структура неподаткових надходжень представлена на діаграмі 3.1.7.



ДОХОДИ ВІД ВЛАСНОСТІ ТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доходів від власності та підприємницької діяльності до державного бюджету надійшло 1,2 млрд грн, що на 5,1 млрд грн, або майже у 5,5 раза менше відповідного показника минулого року.

За відсутності коштів, що перераховуються до бюджету Національним банком України, найбільшою складовою цього виду доходів стали дивіденди і частина чистого прибутку (доходу) державних підприємств, що вилучається до бюджету (74,1 %). Втім, виконання плану за цією статтею є досить низьким: усього 7,7 % річного плану.

АДМІНІСТРАТИВНІ ЗБОРИ ТА ПЛАТЕЖІ

Майже аналогічна ситуація склалася і з надходженнями адміністративних зборів та платежів, які становили 1,7 млрд грн, що менше показника попереднього року у 4,3 раза. Це спричинене, як зазначено вище, відсутністю доходів за статтею «плата за видачу, переоформлення, продовження терміну дії ліцензій на користування радіочастотним ресурсом України».

Основним адміністративним збором став судовий збір, який надійшов у обсязі 0,7 млрд грн. Це становить 41,8 % від загального обсягу цього виду надходжень. При цьому річний план з надходжень судового збору виконано на 38,8 %, що дає підстави очікувати перевиконання надходжень з цього джерела.

ВЛАСНІ НАДХОДЖЕННЯ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

ІНШІ НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

Обсяг **власних надходжень бюджетних установ** становив 6,6 млрд грн, що на 1,5 млрд грн, або на 28,2 %, більше аналогічного показника попереднього року.

Річний план за цим показником виконано на 34,7 %.

До державного бюджету надійшло 1,7 млрд грн **інших неподаткових надходжень**, що на 0,4 млрд грн більше, ніж у попередньому році. Причиною цього стало збільшення в 1,5 раза до 1,1 млрд грн надходжень зборів на обов'язкове державне пенсійне страхування з окремих видів господарських операцій: на придбання автомобілів, нерухомого майна, збір за користування послугами стільникового зв'язку тощо.

У I кварталі 2016 року дещо збільшився обсяг **доходів від операцій з капіталом**. Так, за цією статтею до бюджету надійшло 96,9 млн грн, що майже вдвічі перевищує показник 2015 року.

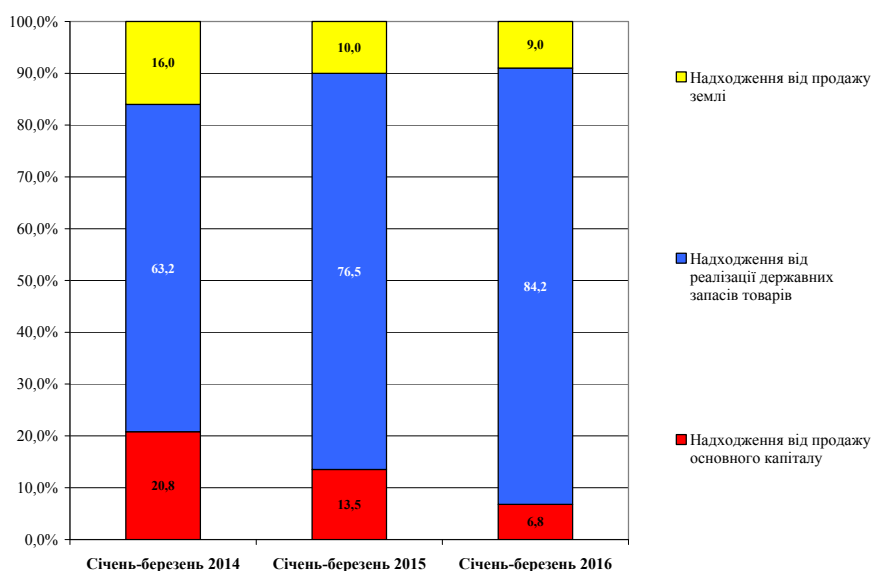
Основною причиною цього стало збільшення в удвічі надходжень від реалізації державних запасів товарів.

Відповідно, відбулися зміни у структурі доходів від операцій з капіталом: частка доходів від реалізації державних запасів товарів збільшилася на 7,7 в. п., а частки надходжень від продажу основного капіталу та надходжень від продажу землі зменшилися – на 6,7 в. п. та 1,0 в. п. відповідно.

Структура надходжень доходів від операцій з капіталом представлена на діаграмі 3.1.8.

Діаграма 3.1.8

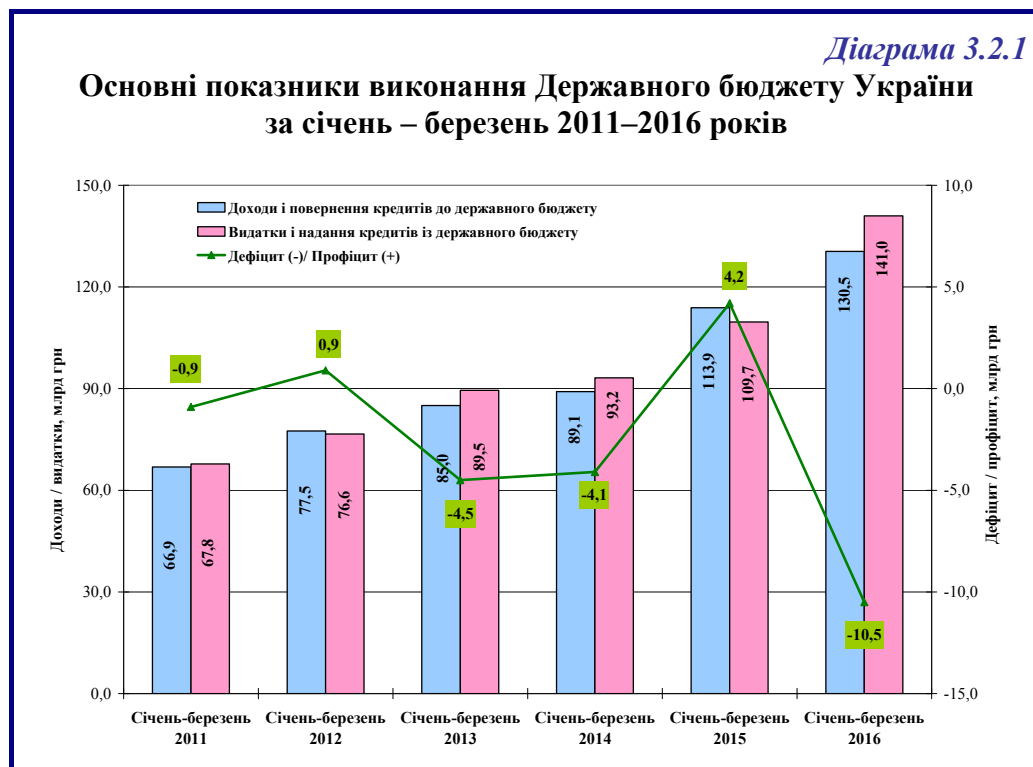
Структура надходжень доходів від операцій з капіталом до державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років



3.2. ФІНАНСУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

ФІНАНСУВАННЯ ДЕФІЦИТУ БЮДЖЕТУ

За аналізований період державний бюджет виконано з дефіцитом, який становить 10,5 млрд грн (див. діаграму 3.2.1), при граничному розмірі дефіциту, визначеному Законом про Державний бюджет України на 2016 рік, у сумі 83,7 млрд грн.



По загальному фонду бюджету дефіцит становив 11,2 млрд грн при річному плановому дефіциті у сумі 68,9 млрд грн, по спеціальному фонду склався профіцит у сумі 0,7 млрд грн при запланованому річному дефіциті 14,8 млрд грн.

Фінансування державного бюджету за борговими операціями склало 24,3 млрд грн, що становить 25,1 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.1). Порівняно з минулим роком цей показник зменшився на 32,4 млрд грн, або більше ніж удвічі. Запозичення здійснені у сумі 57,4 млрд грн, або 23,9 % річного планового показника. Із них річний план по внутрішніх запозиченнях виконано на рівні 34,7 %, по зовнішніх – на рівні 14,3 %. Частка внутрішніх запозичень складала 68,1 % (порівняно з 36,9 % у аналогічному періоді минулого року).

Таблиця 3.2.1

**Показники фінансування дефіциту державного бюджету
за січень – березень 2012–2016 років**

Роки Показники	2012 рік	2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік		
					Річний план	Факт	Виконання, %
Загальне фінансування, млрд грн, у т.ч.:	-1,0	4,5	4,2	-4,3	84,3	10,5	12,5
— загальний фонд	-0,4	7,0	4,4	-3,9	68,9	11,2	16,3
— спеціальний фонд	-0,6	-2,5	-0,2	-0,4	15,4	-0,7	x
Фінансування за борговими операціями, млрд грн	13,0	29,4	10,0	56,7	97,0	24,3	25,1
Запозичення, млрд грн, у т.ч.:	23,7	44,2	27,2	91,0	240,5	57,4	23,9
— внутрішні запозичення	23,0	35,0	26,9	33,6	112,7	39,1	34,7
частка, %	97,0	79,2	98,9	36,9	46,9	68,1	x
— зовнішні запозичення	0,7	9,2	0,3	57,4	127,8	18,3	14,3
частка, %	3,0	20,8	1,1	63,1	53,1	31,9	x
Погашення, млрд грн, у т.ч.:	-10,7	-14,8	-17,2	-34,3	-143,5	-33,1	23,1
— внутрішні зобов'язання	-9,2	-8,7	-15,6	-29,6	-121,3	-22,2	18,3
частка, %	86,0	58,8	90,7	86,3	84,5	67,1	x
— зовнішні зобов'язання	-1,5	-6,1	-1,6	-4,7	-22,2	-10,9	49,1
частка, %	14,0	41,2	9,3	13,7	15,5	32,9	x
Надходження від приватизації державного майна, млрд грн	4,1	0,1	0,05	0,10	17,1	0,02	0,1
Фінансування за активними операціями, млрд грн	-18,1	-25,0	-5,9	-61,1	-29,8	-13,8	46,3

Обсяги запозичень до державного бюджету зменшилися на 36,9 % порівняно з 2015 роком, коли вони були найвищими за аналогічні періоди попередніх років.

Із 57,4 млрд грн запозичень на внутрішньому ринку було залучено 39,1 млрд грн, на зовнішньому – 18,3 млрд грн. До загального фонду державного бюджету було спрямовано 56,2 млрд грн, включаючи випуск ОВДП на поповнення статутних капіталів ПАТ «Державний експортно-імпорتنний банк України»⁵ на 9,3 млрд грн та ПАТ «Державний ощадний банк України»⁶ на 5,0 млрд грн (зі строком обігу 10 років та ставкою доходу на рівні 6 % річних).

Кошти, що залучаються від міжнародних організацій економічного розвитку на фінансування спільних проектів, надійшли у сумі 1,2 млрд грн, або 8,0 % запланованого річного обсягу. Зазначені надходження на 0,8 млрд грн, або у 2,7 раза більші, ніж за аналогічний період 2015 року. Водночас рівень їх виконання зріс на 4,8 в. п.

⁵ Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 р. № 33 «Про збільшення статутного капіталу публічного акціонерного товариства «Державний експортно-імпорتنний банк України».

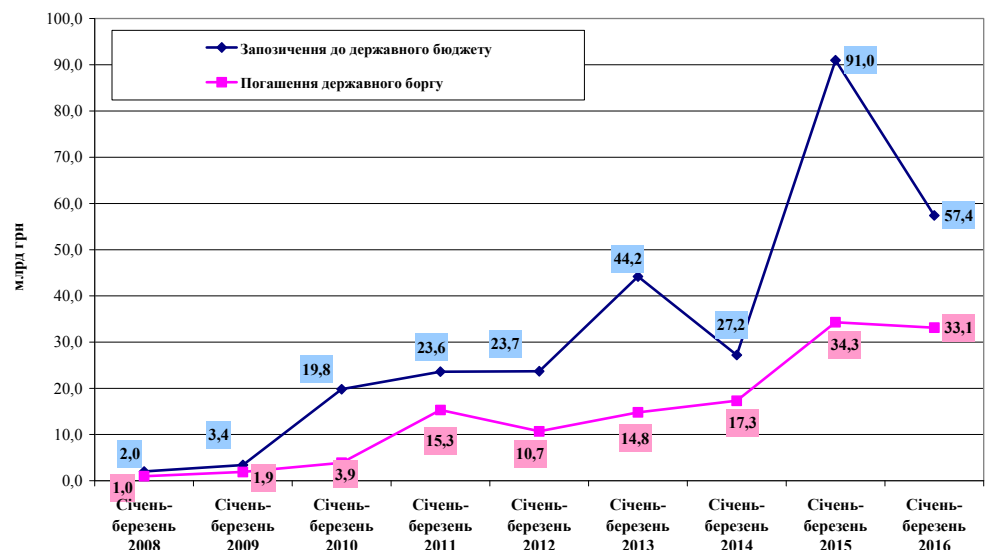
⁶ Постанова Кабінету Міністрів України від 27 січня 2016 р. № 31 «Про збільшення статутного капіталу публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» та внесення змін до його Статуту».

Погашення боргу та коригування за зовнішніми зобов'язаннями здійснено у сумі 33,1 млрд грн, або майже на рівні минулорічного показника (див. таблицю 3.2.1). Виконання річного планового обсягу склало 23,1 %, що на 1,7 в. п. більше відповідного показника 2015 року. Погашення внутрішнього боргу становило 22,2 млрд грн, або 18,3 % річного планового обсягу, зовнішнього боргу та коригування за зовнішніми зобов'язаннями – 10,9 млрд грн, або 49,1 %.

Спостерігалось стрімке зменшення розриву між обсягами запозичень та погашення боргу і коригування за зовнішніми зобов'язаннями (див. графік 3.2.1), що може стати кроком до зниження боргового навантаження на бюджет у майбутньому.

Графік 3.2.1

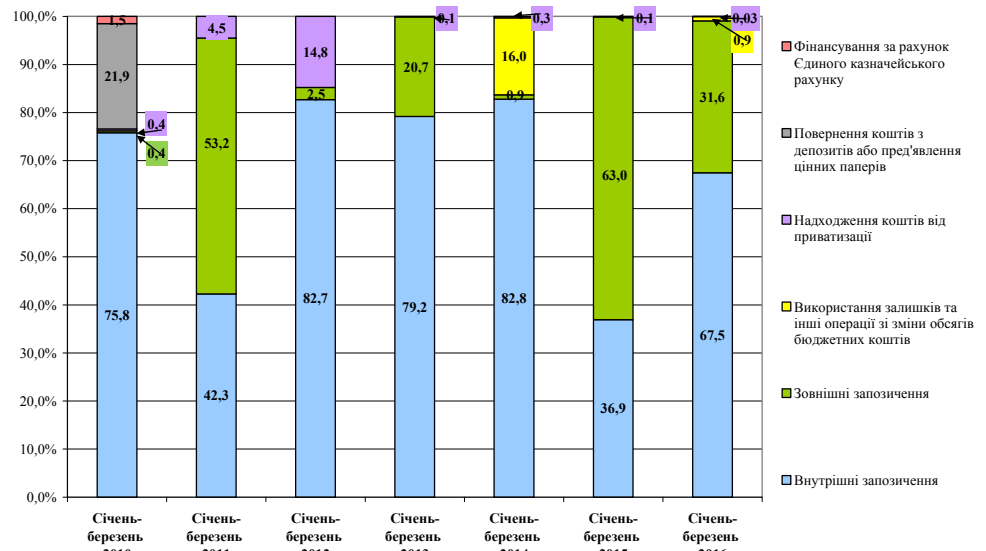
Порівняння обсягів запозичень до державного бюджету та погашення державного боргу у січні – березні 2008–2016 років



На відміну від попереднього року, коли частка зовнішніх запозичень становила 63,0 %, у **структурі джерел фінансування** у січні – березні 2016 року, як і у більшості попередніх років, переважали внутрішні запозичення, що склали 67,5 % (див. діаграму 3.2.2). Хоча, як зазначено далі, у структурі державного боргу переважає зовнішній борг, підхід, на основі розширення ринку внутрішніх запозичень сприятиме мінімізації ризиків боргового фінансування у наступних роках, зокрема таких, як відсотковий та валютний ризики.

Діаграма 3.2.2

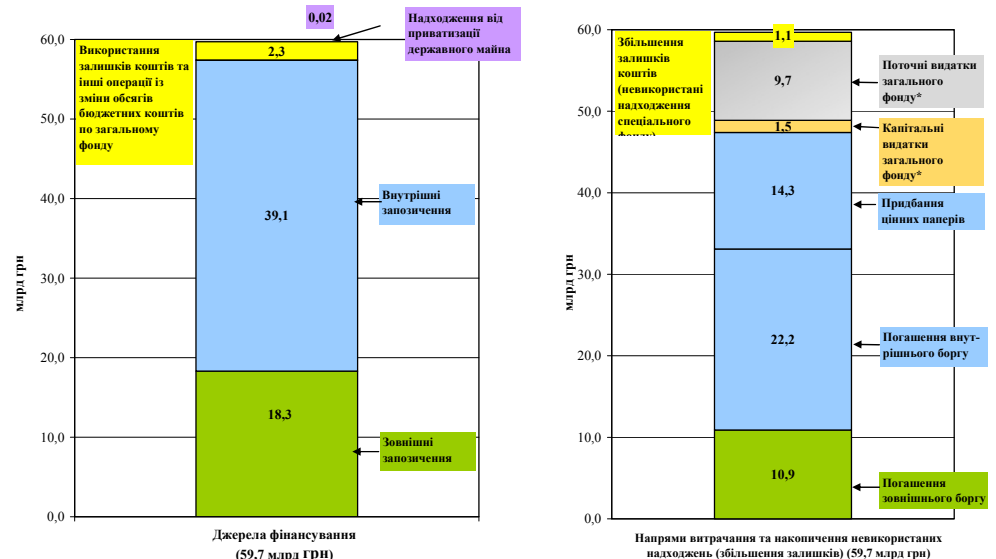
Структура джерел фінансування державного бюджету за січень – березень 2010–2016 років



Діаграма 3.2.3 ілюструє порівняння обсягів джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за рахунок цих джерел і накопичення невикористаних надходжень спеціального фонду за січень – березень 2016 року.

Діаграма 3.2.3

Структура джерел фінансування та напрямів витрачання коштів за січень – березень 2016 року



* До напрямів витрачання джерел фінансування умовно включено усі капітальні видатки загального фонду з метою відслідковування недостатності доходів для забезпечення поточного споживання держави.

Із діаграми 3.2.3 бачимо, що зовнішні запозичення в 1,7 рази перевищили погашення зовнішнього боргу. Водночас майже весь обсяг внутрішніх запозичень покрив потребу у погашенні внутрішнього боргу

та придбанні цінних паперів. Дефіцит доходів для забезпечення видатками здійснення державою поточної діяльності становив 9,7 млрд грн. Такий обсяг становить майже 35,0 % видатків на обслуговування боргових зобов'язань.

ВИТРАТИ НА ПОГАШЕННЯ ТА ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ

Видатки на обслуговування боргових зобов'язань становили 28,0 млрд грн, або 27,6 % річного планового показника (див. таблицю 3.2.2). Ці видатки збільшилися порівняно з аналогічним періодом 2015 року у 1,6 раза, 2014 – у 3,1 раза, а 2010 року – у 15,6 раза.

Загальний обсяг витрат на погашення й обслуговування державного боргу становив 61,1 млрд грн, або 35,1 % усіх витрат державного бюджету, що на 1,1 в. п менше, ніж у минулому році, водночас на 11,4 в. п. більше, ніж у 2014 році.

Таблиця 3.2.2

Витрати бюджету на погашення та обслуговування державного боргу за січень – березень 2014–2016 років

Показники	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %	Річний план, млрд грн	Факт, млрд грн	Виконання, %
ПЛАТЕЖІ ЗА ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ, усього, у т.ч.:	143,5	26,2	18,3	347,3	52,2	15,0	245,0	61,1	24,9
— внутрішнім	93,4	22,1	23,7	188,3	41,4	22,0	188,4	36,0	19,1
— зовнішнім	50,1	4,1	8,2	159,0	10,8	6,8	56,6	25,1	44,3
Платежі з погашення державного боргу, у т.ч.:	95,5	17,2	18,0	251,6	34,3	13,6	143,5	33,1	23,1
— внутрішнього	59,2	15,6	26,4	128,0	29,6	23,1	121,3	22,2	18,3
— зовнішнього	36,3	1,6	4,4	123,6	4,7	3,8	22,2	10,9	49,1
Видатки на обслуговування державного боргу, у т.ч.:	48,0	9,0	18,8	95,7	17,9	18,7	101,5	28,0	27,6
— внутрішнього	34,2	6,5	19,0	60,3	11,8	19,6	67,1	13,8	20,6
— зовнішнього	13,8	2,5	18,1	35,4	6,1	17,2	34,4	14,2	41,3
ВИТРАТИ БЮДЖЕТУ, усього (видатки, надання кредитів, погашення державного боргу)	578,8	110,4	19,1	837,7	144,1	17,2	831,7	174,2	20,9
Питома вага платежів за державним боргом у витратах бюджету, %	24,8	23,7	x	41,5	36,2	x	29,5	35,1	x

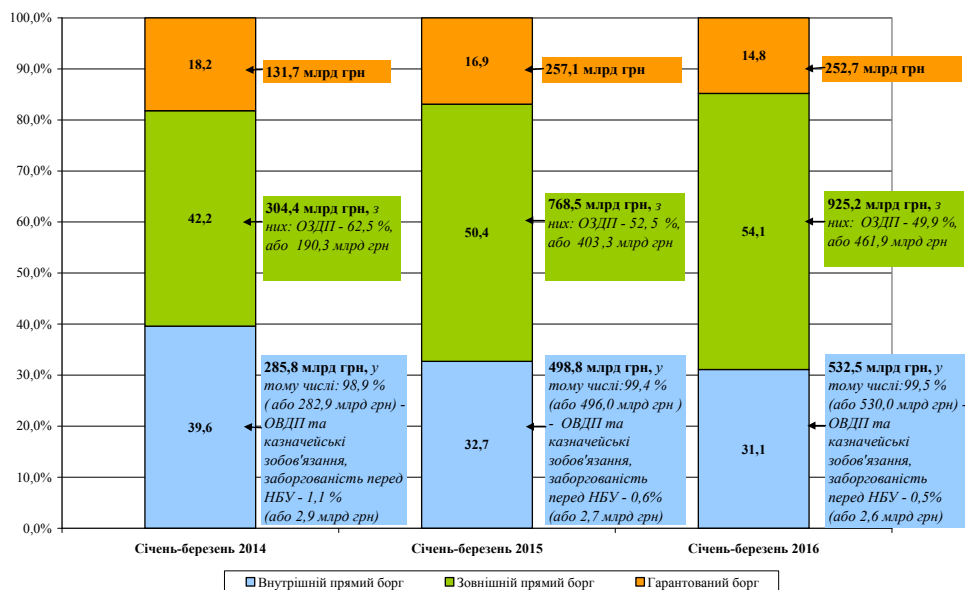
ДЕРЖАВНИЙ І ГАРАНТОВАНИЙ ДЕРЖАВОЮ БОРГ

На кінець березня 2016 року державний та гарантований державою борг України склав 1 710,4 млрд грн, з них 67,6 % (1 157,0 млрд грн) припадає на державний та гарантований державою зовнішній борг, а 32,4 % (553,4 млрд грн) – на внутрішній.

Державний борг України становив 1457,7 млрд грн, або 85,2 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу, з них 31,1 % припадає на внутрішній борг, а 54,1 % – на зовнішній (див. діаграму 3.2.4).

Діаграма 3.2.4

Структура державного боргу за січень – березень 2014–2016 років



У структурі державного боргу частка державного зовнішнього боргу, який склав 925,2 млрд грн, зменшилася на 2,0 в. п. – до 63,5 %. Державний внутрішній борг становив 36,5 %, або 532,5 млрд грн.

Гарантований державою борг на кінець березня 2016 року становив 252,7 млрд грн, або 14,8 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу. Як і раніше, найбільша частка припадала на гарантований зовнішній борг – 13,6 %, який становив 231,8 млрд грн. Гарантований внутрішній борг складав 21,0 млрд грн, або 1,2 % від загальної суми державного та гарантованого державою боргу.

3.3. АНАЛІЗ ВИДАТКІВ І КРЕДИТУВАННЯ ЗВЕДЕНОГО ТА ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

ЗВЕДЕНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки зведеного бюджету України виконані у сумі майже 160,0 млрд грн, що становить 20,6 % річного планового показника, у тому числі видатки загального фонду – майже 149,0 млрд грн, або 21,1 %, спеціального фонду – 11,0 млрд грн, або 15,1 % (див. таблицю 3.3.1).

Як свідчать дані таблиці, рівень виконання видатків зведеного бюджету незначно збільшився – на 0,6 в. п. порівняно з аналогічним показником попереднього року. При цьому видатки загального фонду виконані на рівні, що на 1,4 в. п. більше показника попереднього року, а спеціального фонду – на 6,9 в. п. менше.

Таблиця 3.3.1

Видатки зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2014–2016 років

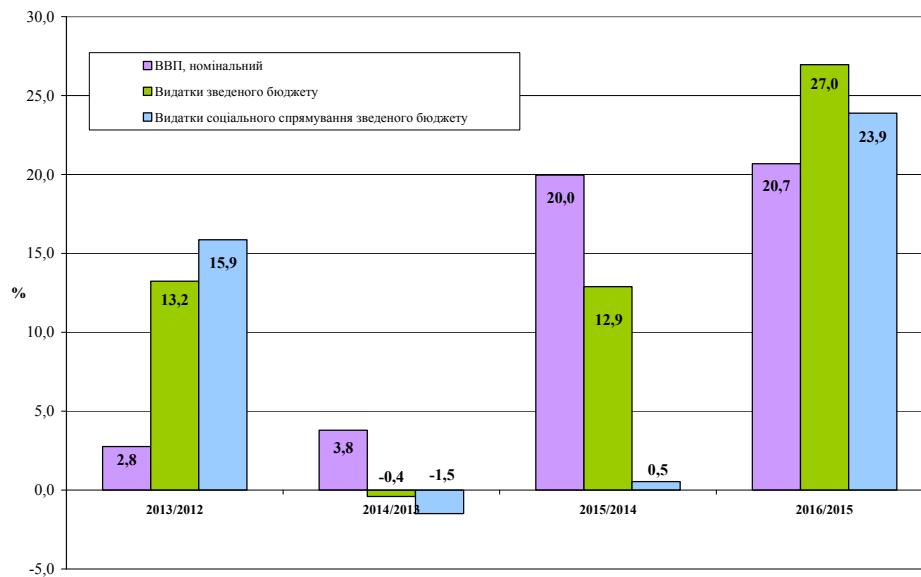
Роки Видатки	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Зведений бюджет, у т. ч.:	587 765,4	111 642,3	19,0	631 429,5	126 028,3	20,0	778 485,5	159 996,5	20,6
– загальний фонд	495 416,3	100 635,0	20,3	573 882,5	113 337,9	19,7	705 595,6	148 984,3	21,1
– спеціальний фонд	92 349,1	11 007,3	11,9	57 547,0	12 690,4	22,1	72 889,9	11 012,2	15,1
Державний бюджет (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	335 810,3	61 104,0	18,2	390 888,7	73 497,1	18,8	488 246,0	95 535,0	19,6
– загальний фонд	279 641,8	54 284,1	19,4	362 39,2	68 609,9	18,9	451 394,3	89 176,3	19,8
– спеціальний фонд	56 168,5	6 819,9	12,1	28 499,5	4 87,2	17,1	36 851,7	6 358,7	17,3
Місцеві бюджети (без урахування міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	251 955,1	50 538,3	20,1	240 540,8	52 531,2	21,8	290 239,5	64 461,5	22,2
– загальний фонд	215 774,5	46 351,0	21,5	211 493,3	44 728,0	21,1	254 201,3	59 808,0	23,5
– спеціальний фонд	36 180,6	4 187,3	11,6	29 047,5	7 803,2	26,9	36 038,2	4 653,5	12,9
Державний бюджет (з урахуванням міжбюджетних трансфертів), у т. ч.:	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9
– загальний фонд	408 073,7	82 900,8	20,3	537 566,7	103 884,0	19,3	633 587,0	133 776,9	21,1
– спеціальний фонд	6 042,5	9 91,0	15,0	32 201,3	4 887,2	15,2	37 927,8	6 381,6	16,8
Міжбюджетні трансферти, разом	138 305,9	31 713,8	22,9	178 879,2	35 274,1	19,7	183 268,8	44 623,5	24,3

Видатки зведеного бюджету збільшилися на 27,0 %, у січні – березні 2015 року вони зросли на 12,9 % (див. діаграму 3.3.1).

Темпи зростання видатків соціального спрямування, порівняно з відповідним періодом минулого року, збільшилися на 23,4 в. п. Темп зростання номінального ВВП був меншим від темпів зростання видатків зведеного бюджету на 6,3 в. п. Частка видатків зведеного бюджету у ВВП збільшилася на 1,7 в. п. і сягнула 35,3 %.

Діаграма 3.3.1

Темпи приросту ВВП і видатків зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років

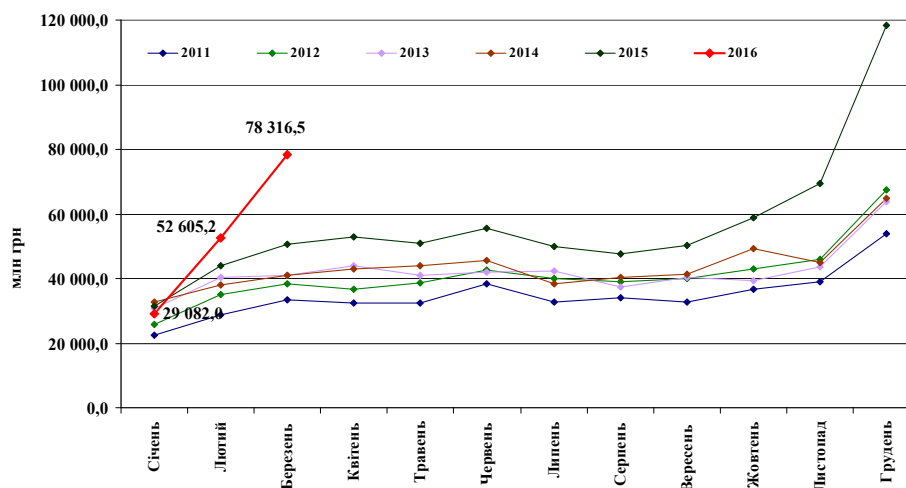


Щомісячна динаміка фактичних видатків зведеного бюджету представлена на графіку 3.3.1. Як і в минулих роках спостерігається певне зростання видатків, але воно більш суттєве ніж у минулорічних періодах.

Видатки за січень традиційно мали найменше значення порівняно з іншими місяцями.

Графік 3.3.1

Динаміка щомісячних видатків зведеного бюджету у 2011–2016 роках



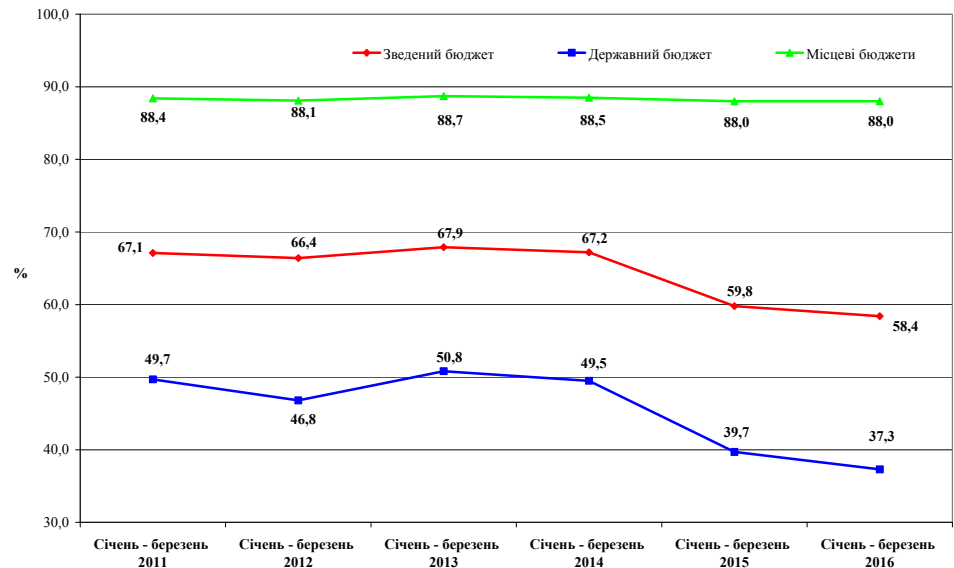
Видатки соціального спрямування⁷ зведеного бюджету становили 93,4 млрд грн, що більше за аналогічний показник попереднього року майже на 18,0 млрд грн, або на 23,9 %. Їх частка дещо

⁷ До видатків соціального спрямування належать видатки на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист і соціальне забезпечення (Постанова Кабінету Міністрів України від 13.05.2011 р. № 3358).

знизилися порівняно з 2015 роком і становила 58,4 %, що на 1,4 в. п. менше, ніж у попередньому році і є найменшим значенням за останні шість років (див. графік 3.3.2).

Графік 3.3.2

Частка видатків соціального спрямування у структурі видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2016 років



Із графіка 3.3.2 видно, що місцеві бюджети спрямовують у соціально-культурну сферу значно більшу частку видатків, ніж державний бюджет. Це пояснюється структурою витрат місцевих бюджетів згідно з Бюджетним кодексом України. Частка зазначених видатків місцевих бюджетів залишилася на рівні 2015 року і склала 88,0 %.

Темпи зростання видатків (2016/2015 рр. до 2015/2014 рр.) державного бюджету збільшилися на 29,7 в. п., місцевих бюджетів – на 18,8 в. п. Одним з факторів зростання видатків місцевих бюджетів є суттєве збільшення видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення порівняно з I кварталом 2015 року – на 79,4 %. Це пов'язано із збільшенням видатків на допомогу у вирішенні житлового питання до майже 11,0 млрд грн, або у 9,5 разів порівняно з відповідним періодом 2015 року. Слід зазначити, що темпи приросту видатків на охорону здоров'я є від'ємними (див. таблицю 3.3.2).

Таблиця 3.3.2

Темпи зростання окремих видів видатків зведеного, державного та місцевих бюджетів за січень – березень 2014–2016 років порівняно з попереднім періодом

(%)

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети	Зведений бюджет	Державний бюджет	Місцеві бюджети
Разом видатків (без урахування міжбюджетних трансфертів), з них на:	99,6	99,2	100,1	112,9	120,3	103,9	127,0	130,0	122,7
– житлово-комунальне господарство	206,8	184,4	206,9	52,4	17	52,7	120,7	400,5	120,7
– охорону здоров'я	96,7	97,8	96,5	23,8	79,2	131,2	876	115,3	84,8
– духовний і фізичний розвиток	86,9	86,0	87,2	108,9	112,8	107,6	115,7	110,9	117,4
– освіти	93,5	90,4	94,7	96,6	95,7	97,0	111,8	110,1	112,4
– соціальний захист і соціальне забезпечення	103,6	98,9	10,9	94,9	97,6	91,1	1481	126,9	179,4

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ

Видатки Державного бюджету України з урахуванням міжбюджетних трансфертів становили 140,2 млрд грн, що на 28,9 % більше, ніж у I кварталі 2015 року. Рівень виконання річного плану виріс на 1,8 в. п. щодо показника попереднього року та склав 20,9 % (див. таблицю 3.3.1).

Видатки державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів склали 95,5 млрд грн, що на 22,0 млрд грн, або на 30,0 %, більше показника минулого року. Рівень виконання річного плану також збільшився (на 0,8 в. п.) щодо минулорічного показника і становив 19,6 %.

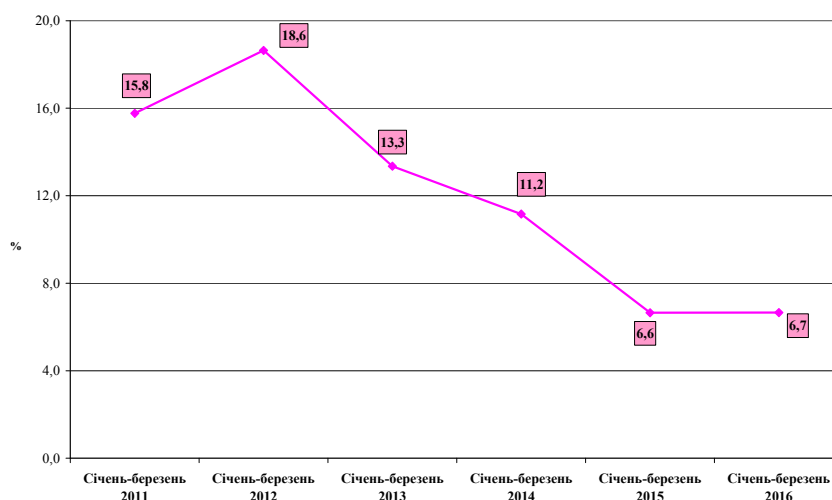
Із загального фонду було профінансовано 89,2 млрд грн, що на 30,0 % більше відповідного показника 2015 року і становить 19,8 % річних планових призначень, зі спеціального фонду – 6,4 млрд грн, що також більше показника попереднього року на 30,1 %. Рівень виконання річного плану по спеціальному фонду становить 17,3 % (за січень – березень 2015 року – 17,1 %).

У загальній сумі видатків частка спеціального фонду збільшилася порівняно з минулорічним показником на 0,1 в. п. і склала 6,7 % (див. графік 3.3.3). Зростання частки видатків спеціального фонду без урахування міжбюджетних трансфертів пов'язано, зокрема, зі збільшенням видатків з діяльності із забезпечення громадського порядку, боротьби з злочинністю та охорони державного кордону, що входять до складу видатків на громадський порядок, безпеку та судову владу, на 619,9 млн грн, або у 2,4 раза.

Суттєво збільшилися видатки на житлово-комунальне господарство (у 4 раза), охорону навколишнього природного середовища (у 3 раза) та оборону (на 66,1 %).

Графік 3.3.3

Динаміка частки видатків спеціального фонду державного бюджету без урахування міжбюджетних трансфертів за січень – березень 2011–2016 років

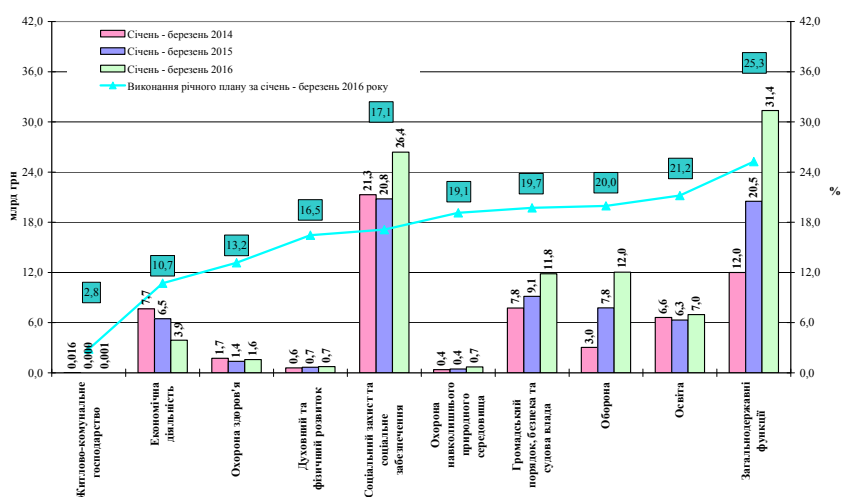


ВИДАТКИ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Упродовж I кварталу 2016 року найкраще фінансувалися видатки на загальнодержавні функції (25,3 % річного планового обсягу, в тому числі видатки на обслуговування боргу виконано на 27,9 %), освіту (21,2 %), оборону (20,0 %), громадський порядок, безпеку та судову владу (19,7 %) (див. діаграму 3.3.2). Найменші показники виконання річного плану спостерігаються за видатками на житлово-комунальне господарство – 2,8 % та економічну діяльність – 10,7 %. Останнє відбулося, зокрема, через низькі рівні виконання видатків на транспорт – 6,7 % та сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство – 15,3 %. Видатки ж на паливно-енергетичний комплекс, які також входять до складу видатків на економічну діяльність, виконані на рівні 41,1 %, що удвічі перевищує рівень виконання видатків разом.

Діаграма 3.3.2

Динаміка видатків державного бюджету січень – березень 2014–2016 років у розрізі функціональної класифікації



Порівняно з аналогічним періодом 2015 року збільшення обсягів видатків відбулося майже за всіма статтями функціональної класифікації видатків. Найбільше у відносному вимірі зросли видатки на охорону навколишнього природного середовища – у 16,3 раза (на 257,6 млн грн), житлово-комунальне господарство – у 4,1 раза (на 0,8 млн грн), оборону – у 1,5 раза (на 4,2 млрд грн) та загальнодержавні функції – у 1,5 раза (на 10,9 млрд грн), у тому числі видатки на обслуговування боргу зросли в 1,6 раза, або на 10,5 млрд грн.

Видатки соціального спрямування державного бюджету становили 35,7 млрд грн, що більше минулорічного показника на 6,5 млрд грн, або на 22,3 %. Їх рівень виконання становив 17,5 %, що на 3,9 в. п. менше минулорічного показника.

У структурі фактичних видатків за останні роки простежуються певні тенденції (див. таблицю 3.3.3). Так, частки видатків на загальнодержавні функції, оборону, охорону навколишнього природного середовища мають тенденцію до збільшення (порівняно з I кварталом 2015 року вони збільшились на 3,5 в. п., 1,5 в. п., 0,1 в. п. відповідно). Частка видатків на загальнодержавні функції, як і в минулому році, збільшилась за рахунок зростання частки видатків на обслуговування боргу (на 4,0 в. п.). Зменшилися частки видатків на економічну діяльність (на 3,1 в. п.), освіту (0,8 в. п.), міжбюджетні трансферти (0,6 в. п.), соціальний захист та соціальне забезпечення (0,3 в. п.), охорону здоров'я (0,1 в. п.) і духовний та фізичний розвиток (0,1 в. п.).

Таблиця 3.3.3

**Видатки державного бюджету за січень – березень 2014–2016 років
у розрізі функціональної класифікації видатків та кредитування**

Роки Видатки згідно з функціональною класифікацією	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %	План, млн грн	Факт, млн грн	Частка факт., %
Загальнодержавні функції, з них:	74 741,5	12 001,5	12,9	113 660,4	20 512,6	18,9	124 175,4	31 368,3	22,4
• обслуговування боргу	44 856,2	8 302,8	8,9	92 672,5	17 098,6	15,7	99 056,3	27 600,6	19,7
Оборона	17 782,0	3 09,0	3,3	45 449,6	7 771,2	7,1	60 263,1	12 030,8	8,6
Громадський порядок, безпека та судова влада	40 485,1	7 751,4	8,4	50 081,3	9 145,7	8,4	60 029,0	11 841,2	8,4
Охорона навколишнього природного середовища	7 313	39,3	0,4	3 37,6	446,7	0,4	3 680,2	704,3	0,5
Житлово-комунальне господарство	68,1	15,5	0,02	523,73	0,27	0,0	38,7	1,1	0,0
Охорона здоров'я	12 224,2	1 734,9	1,9	11 704,3	1 374,5	1,3	12 038,8	1 584,9	1,1
Духовний та фізичний розвиток	5 20,3	591,5	0,6	7 123,1	667,2	0,6	4 495,5	739,8	0,5
Освіта	33 974,3	6 608,6	7,1	30 522,	6 322,7	58	32 834,9	6 960,8	5,0
Соціальний захист та соціальне забезпечення, з них:	92 961,4	21 0,3	23,0	87 212,5	20 795,9	19,1	154 193,9	26 391,9	18,8
• соціальний захист пенсіонерів	87 3599	20 808,4	22,4	76 950,1	1 381,4	17,8	144 888,6	25 031,6	17,9
Економічна діяльність, у т.ч.:	50 375,0	7 654,9	8,2	41 238,8	6 460,4	5,9	36 496,3	3 911,7	2,8
• сільське господарство, лісове господарство та мисливство, рибне господарство	7 971,9	954,1	1,0	4 33,9	675,1	0,6	3 962,6	607,1	0,4
• паливно-енергетичний комплекс	21 212,	3 449,1	3,7	3 698,8	191,2	0,2	1 302,2	535,9	0,4

• транспорт	16 139,5	2 551,3	2,7	24 310	4 694,2	4,3	19 608,3	1 311,5	0,9
• інші видатки на економічну діяльність	5 051,5	700,4	0,8	8 93,2	899,9	0,8	11 623,2	1 457,3	1,0
Міжбюджетні трансферти	138 305,9	31 71,8	34,2	178 879,2	35 274,1	32,4	183 268,8	44 623,5	31,8
Усього	474 116,2	92 817,8	10,0	569 768,0	108 771,2	100,0	671 514,6	140 158,3	100,0

Поряд з цим, як і у минулих роках, найбільша частка припадає на міжбюджетні трансферти (31,8 %). Частка видатків на соціальний захист та соціальне забезпечення (18,8 %) перемістилася на третє місце. Водночас слід зазначити, що велика частина міжбюджетних трансфертів спрямовується на надання пільг, субсидій, допомог тощо, а отже, також на соціальний захист та соціальне забезпечення.

Друга за величиною частка бюджетних коштів була спрямована на загальнодержавні функції (22,4 %), що насамперед пов'язано з борговим навантаженням на бюджет у вигляді обслуговування боргу (19,7 % усіх видатків). Для прикладу, сума, витрачена на зазначені цілі у I кварталі поточного року, є у 39,2 раза більшою за видатки на охорону навколишнього природного середовища, у 37,3 раза – за видатки на духовний та фізичний розвиток, у 17,4 раза – за видатки на охорону здоров'я, у 7,1 раза – за видатки на економічну діяльність, у 4,0 раза – за видатки на освіту, у 2,3 раза – за видатки на оборону та за видатки громадський порядок, безпеку та судову владу.

ВИДАТКИ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Як свідчать дані таблиці 3.3.4, відбулося зростання видатків за більшістю статей економічної класифікації. Скорочення зазнали видатки на капітальне будівництво (на 68,1 %), інші поточні видатки (на 45,2 %), капітальні трансферти (на 11,9 %) та нарахування на заробітну плату (на 4,9 %). Зменшення останніх видатків пов'язано зі змінами до Податкового кодексу України в частині зниження ставки ЄСВ з 36,3 % (для бюджетної сфери) до 22,0 %.

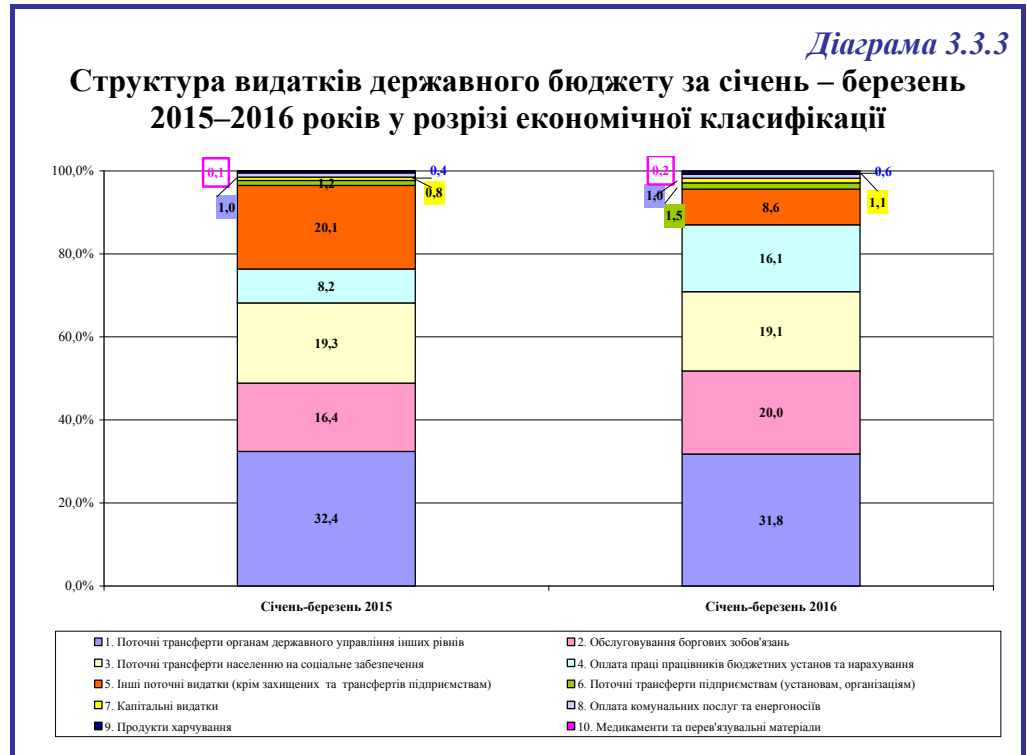
Таблиця 3.3.4

**Видатки державного бюджету (з міжбюджетними трансфертами)
за січень – березень 2014–2016 років у розрізі економічної класифікації**

Роки Видатки згідно з економічною класифікацією	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	План, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Поточні видатки	441 164,7	92 024,1	20,9	551 873,6	107 878,0	19,5	648 052,3	138 685,9	21,4
Оплата праці працівників бюджетних установ	51 986,4	11 388,0	21,9	24 784,2	5 055,1	20,4	80 393,7	18 913,5	23,5
Нарахування на заробітну плату	16 920,4	3 632,3	21,5	18 285,3	3 826,2	20,9	16 206,4	3 639,2	22,5
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	3 541,1	162,9	4,6	5 499,8	133,5	2,4	5 600,4	292,0	5,2
Продукти харчування	1 943,3	206,6	10,6	2 774,7	413,9	14,9	4 719,8	846,2	17,9
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	5 435,5	801,6	14,7	5 561,5	1 105,1	19,9	6 544,1	1 407,7	21,5
Обслуговування боргових зобов'язань	47 957,6	9 050,4	18,9	95 720,9	17 886,2	18,7	101 513,7	28 062,1	27,6
Субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	22 572,6	4 283,2	19,0	11 457,3	1 292,1	11,3	7 336,8	2 032,6	27,7
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	133 168,6	31 446,7	23,6	177 237,4	35 273,4	19,9	178 902,2	44 617,0	24,9
Поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення, у т. ч.:	92 404,6	21 489,8	23,3	85 518,4	21 009,5	24,6	154 730,3	26 882,3	17,4
• виплата пенсій і допомоги	88 651,1	21 123,1	23,8	78 191,7	19 631,3	25,1	146 067,0	25 298,7	17,3
• виплата стипендії	293,8	72,9	24,8	51,5	11,4	22,1	50,3	11,5	22,9
• інші виплати населенню	3 459,8	293,8	8,5	7 275,2	1 366,9	18,8	8 613,0	1 572,0	18,3
Інші поточні видатки	65 234,6	9 562,6	14,7	125 034,2	21 882,9	17,5	92 104,9	11 993,3	13,0

Капітальні видатки, з них:	26 534,6	793,8	3,0	17 261,2	893,2	5,2	21 963,2	1 472,6	6,7
Капітальне будівництво (придбання)	3 359,7	102,7	3,1	3 753,6	243,2	6,5	2 481,5	77,5	3,1
Капітальний ремонт, реконструкція та реставрація	1 015,4	12,8	1,3	858,1	38,7	4,5	1 740,5	282,0	16,2
Капітальні трансферти	19 605,2	613,7	3,1	8 927,5	257,8	2,9	11 602,1	227,0	2,0
Нерозподілені видатки	6 416,9	0,0	0,0	633,2	0,0	0,0	1 499,4	0,0	0,0
Усього видатків (з урахуванням міжбюджетних трансфертів)	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9

Частки поточних і капітальних видатків у загальному обсязі видатків порівняно з минулим роком змінились незначно (на 0,3 в. п.). Але їх структура зазнала змін (див. діаграму 3.3.3).



Найбільше зростання частки видатків спостерігається за оплатою праці працівників бюджетних установ та нарахуванням на заробітну плату – на 7,9 в. п. Видатки з обслуговування боргових зобов'язань зросли на 3,6 в. п., наразі на них припадає п'ята частина усіх видатків державного бюджету. Незначно зросли частки видатків на субсидії і поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям) – на 0,3 в. п., продукти харчування – на 0,2 в. п. і медикаменти та перев'язувальні матеріали – на 0,1 в. п.

Обсяг капітальних видатків, порівняно з відповідним періодом минулого року, зріс у 1,6 раза до 1,5 млрд грн (порівняно з 0,9 млрд грн у січні – березні 2015 р.). Рівень їх виконання збільшився на 1,5 в. п. і склав 6,7 %.

Частка захищених статей видатків державного бюджету за економічною класифікацією зросла до 88,8 %, що більше відповідного показника 2015 року на 10,9 в. п.

ВИДАТКИ ЗА ПРОГРАМНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Стан виконання видаткової частини Державного бюджету України за січень – березень 2014–2016 років за програмною класифікацією наведено у додатку А.

Кількість бюджетних програм у I кварталі 2016 року зменшилася порівняно з відповідним періодом 2015 року на 5 од. і становила 474 од.

Майже на 100 відсотків профінансовані бюджетні програми, які мають короткий термін дії. Усього таких бюджетних програм – 13, видатки за ними склали 705,2 млн грн.

У звітному періоді найбільші обсяги видатків здійснено за такими бюджетними програмами головних розпорядників коштів:

- «Обслуговування державного боргу» (27,6 млрд грн), «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот» (12,4 млрд грн), «Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу» (10,8 млрд грн) Міністерства фінансів України;
- «Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами, та дефіциту коштів Пенсійного фонду» (25,0 млрд грн) Міністерства соціальної політики України;
- «Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам (10,2 млрд грн) Міністерства охорони здоров'я України;
- «Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ» (10,2 млрд грн) Міністерства оборони України;
- «Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам» (9,4 млрд грн), «Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики» (4,2 млрд грн) Міністерства освіти і науки України.

Протягом I кварталу 2016 року не фінансувалось 100 бюджетних програм на загальну суму 32,1 млрд грн.

НАДАННЯ КРЕДИТІВ З БЮДЖЕТУ / ПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТІВ ДО БЮДЖЕТУ

Обсяг наданих із державного бюджету кредитів становить 847,7 млн грн, або 5,1 % річного плану, а обсяг повернутих кредитів – 1,3 млрд грн, або 22,5 %. Рівень виконання річного плану з надання кредитів знизився на 1,0 в. п., з повернення кредитів, навпаки, збільшився на 7,6 в. п.

Показники надання і повернення кредитів до Державного бюджету України за три останні роки відображено у таблиці 3.3.5.

Таблиця 3.3.5

Показники надання і повернення кредитів з / до бюджету за січень – березень 2014–2016 років

Роки Показники	2014 рік			2015 рік			2016 рік		
	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %	Річний план, млн грн	Факт, млн грн	Виконання, %
Кредитування, у т.ч.:	4 824,4	79,5	1,6	11 210,0	265,8	2,4	11 041,6	-433,1	-3,9
– надання кредитів	9 215,1	363,4	3,9	16 006,2	982,5	6,1	16 735,1	847,7	5,1
– повернення кредитів	- 4 390,7	-283,9	6,5	-4 796,2	-716,7	14,9	-5 693,5	-1 280,8	22,5

Найбільше **кредитів** із державного бюджету було надано на електроенергетичну галузь та дорожнє господарство за функцією «Економічна діяльність», зокрема:

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості України за бюджетними програмами: «Реконструкція гідроелектростанцій ПАТ «Укргідроенерго» – 10,7 млн грн, «Підвищення надійності постачання електроенергії в Україні» – 394,4 млн грн, «Будівництво ПЛ 750 кВ Рівненська АЕС – Київська» – 23,6 млн грн, «Будівництво повітряної лінії 750 кВ Запорізька – Каховська» – 254,7 млн грн;
- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за бюджетною програмою «Розвиток міської інфраструктури і заходи в секторі централізованого теплопостачання України, розвиток системи водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві, реконструкція та розвиток системи комунального водного господарства м. Чернівці» – 12,8 млн грн;
- Державному агентству автомобільних доріг України за бюджетною програмою «Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору» – 101,8 млн грн;
- Міністерству фінансів України за бюджетною програмою «Виконання державою гарантійних зобов'язань за позичальників, що отримали кредити під державні гарантії» – 44,9 млн грн.

Повернення кредитів також, в основному, відбулося за функцією «Економічна діяльність».

У розрізі бюджетних програм найбільше повернення кредитів мало місце за такими головними розпорядниками:

- Міністерству енергетики та вугільної промисловості України за бюджетною програмою «Повернення коштів, наданих публічному акціонерному товариству «Укргідроенерго» на поворотній основі для реалізації проектів соціально-економічного розвитку» – 98,4 млн грн;
- Міністерству регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України за бюджетними програмами «Повернення кредитів, наданих з державного бюджету молодим сім'ям та одиноким молодим громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла, і пеня» – 7,4 млн грн, «Повернення кредитів, наданих з державного бюджету індивідуальним сільським забудовникам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла» – 10,9 млн грн;
- Міністерству фінансів України за бюджетними програмами «Повернення позик, наданих для фінансування проектів розвитку за рахунок коштів, залучених державою» – 1,2 млрд грн, «Повернення бюджетних коштів, наданих на поворотній основі на виконання окремих заходів» – 3,4 млн грн.

3.4. ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ЗА СІЧЕНЬ – БЕРЕЗЕНЬ 2016 РОКУ

ДОХОДИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

За даними Державного казначейства України, до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів (з урахуванням міжбюджетних трансфертів) у січні – березні 2016 року надійшло 79,7 млрд грн, що на 26,5 %, або на 16,7 млрд грн, більше за відповідний показник минулого року.

Без урахування міжбюджетних трансфертів надійшло 35,1 млрд грн, що на 7,3 млрд грн, або на 26,4 %, більше, ніж у 2015 році.

Річний план доходів, затверджений місцевими радами, виконано на 31,6 %.

Виконання дохідної частини місцевих бюджетів характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.1.

Таблиця 3.4.1

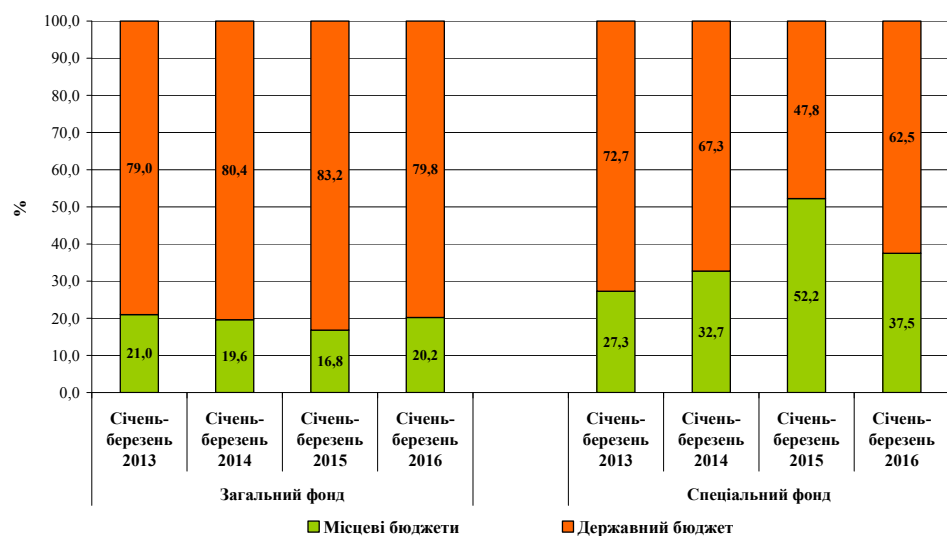
Надходження доходів до місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2014–2016 років

Доходи	Факт за січень-березень 2014 року	Факт за січень-березень 2015 року	Затверджено місцевими радами на 2016 рік	Факт за січень-березень 2016 року	Виконання планів, затверджених місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	23 981,9	27 787,1	110 982,9	35 119,9	31,6
– загальний фонд	18 925,5	21 502,8	99 490,1	30 536,9	30,7
– спеціальний фонд	5 056,4	6 284,3	11 492,8	4 583,0	39,9

Частка доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 21,5 % (що на 1,7 в. п. більше рівня минулого року). При цьому відбулися зміни у структурі доходів за фондами бюджету. (див. діаграму 3.4.1).

Діаграма 3.4.1

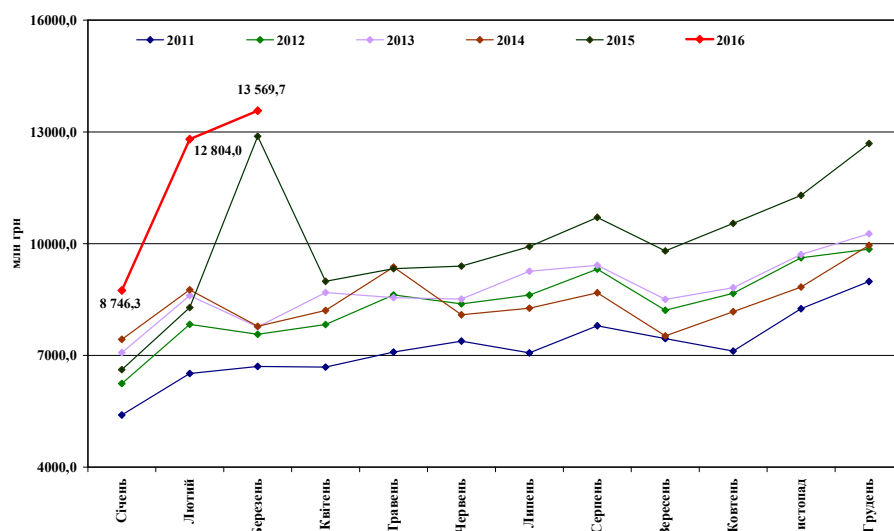
Частка доходів у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у доходах зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років



Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів на початку 2016 року продемонструвала досить стрімке зростання, коли середньомісячні обсяги надходжень перевищували минулорічні більш як на чверть (див. графік 3.4.1). Це пояснюється збільшенням надходжень податку на доходи фізичних осіб.

Графік 3.4.1

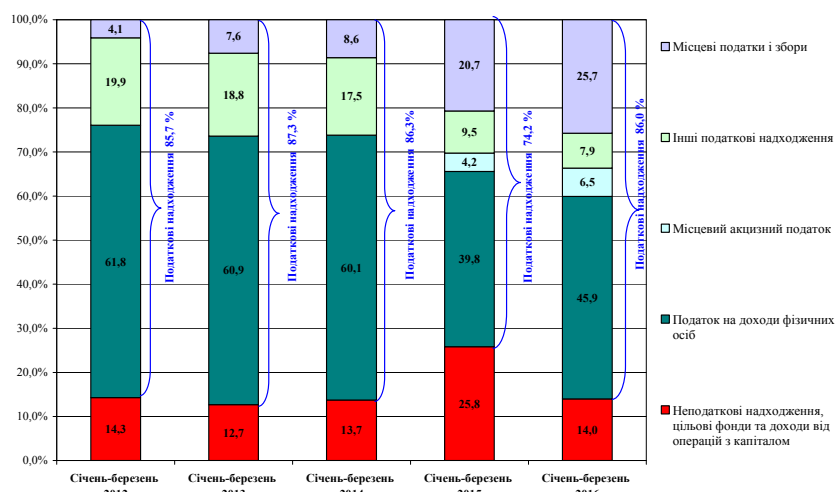
Динаміка щомісячних надходжень доходів місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) у 2011–2016 роках



Структура доходів місцевих бюджетів зазнала суттєвих змін, насамперед у частині частки податкових надходжень через збільшення таких видів доходів, як податок на доходи фізичних осіб (+6,1 в. п.), місцевих податків і зборів (+5,0 в. п.) та акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів (+2,3 в. п.). Це призвело, відповідно, до скорочення частки неподаткових надходжень на 11,8 в. п., до 14,0 % (див. діаграму 3.4.2).

Діаграма 3.4.2

Структура доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2012–2016 років



ПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

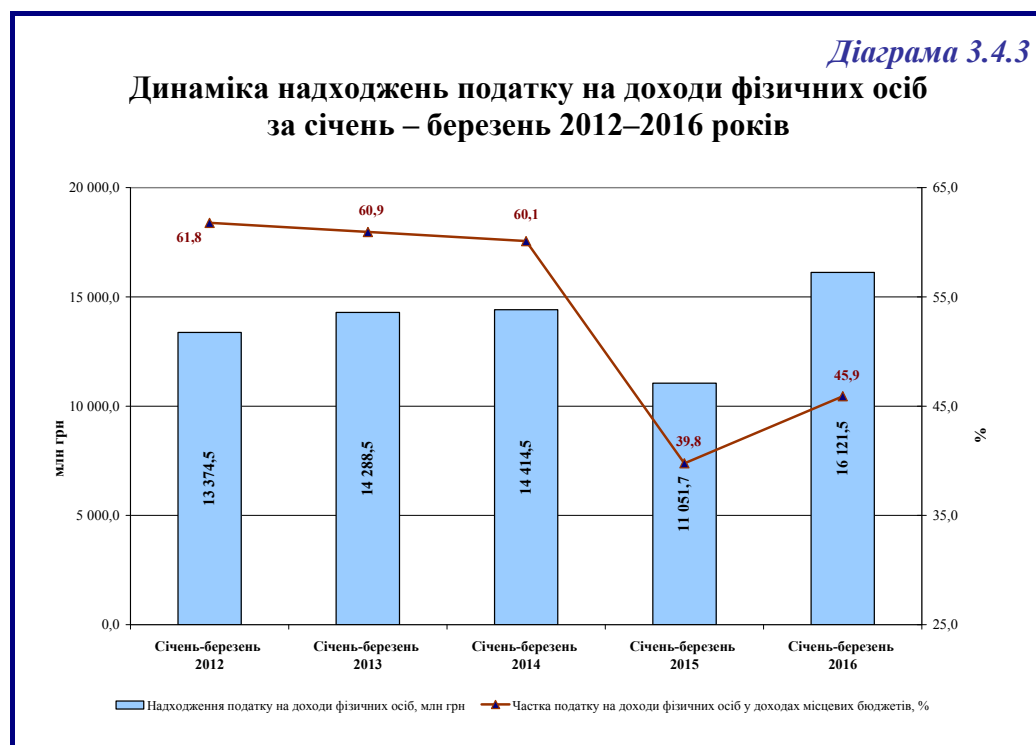
До місцевих бюджетів надійшло 30,2 млрд грн **податкових надходжень**, що на 9,6 млрд грн, або на 46,5 %, більше, ніж у відповідному періоді попереднього року.

Рівень виконання податкових надходжень становив 30,6 % від річного плану. Такий показник виконання плану дає підстави прогнозувати перевиконання останнього за результатами року з огляду на те, що частка податкових надходжень першого кварталу у фактичних річних надходженнях за останні чотири роки становила в середньому 22,2 %. Причому такий високий показник виконання було забезпечено зростанням надходжень з усіх основних податкових джерел. Так, річні планові показники податку на доходи фізичних осіб виконано на 28,0 %, податку на прибуток підприємств – на 52,4 %; акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів – на 29,7%, орендної плати на землю з юридичних осіб – на 33,8 %, єдиного податку – на 36,6 % тощо.

ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Податок на доходи фізичних осіб, попри переспрямування його значної частки до державного бюджету, продовжує зберігати позицію найвагомішого за обсягом джерела дохідної частини місцевих бюджетів – 45,9 %. Надходження цього податку склали 16,1 млрд грн, що на 5,1 млрд грн, або на 45,9 %, більше за відповідний показник минулого року.

Динаміка надходжень податку на доходи фізичних осіб відображена на діаграмі 3.4.3.

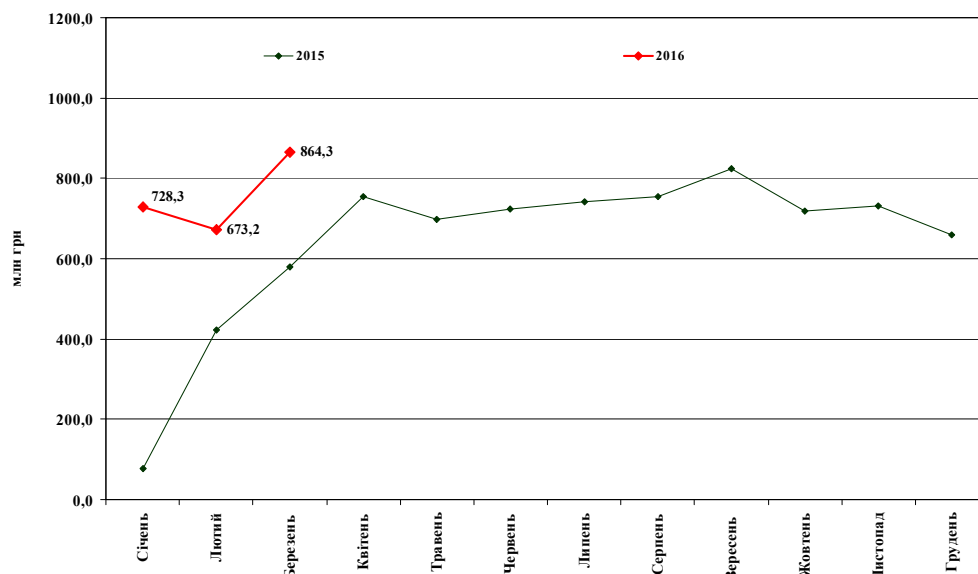


АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК НА РОЗДРІБНИЙ ПРОДАЖ ПІДАКЦИЗНИХ ТОВАРІВ

У 2015 рік було запроваджено таке джерело надходжень місцевих бюджетів як **акцизний податок на роздрібний продаж підакцизних товарів**. У січні – березні 2016 року з цього джерела надійшло 2,3 млрд грн, що на 1,1 млрд грн, або майже вдвічі, більше, ніж у 2015 році. Частка цього податку у загальних надходженнях місцевих бюджетів становить 6,5 %, що робить його четвертим за обсягом податковим джерелом.

Графік 3.4.2

Динаміка надходжень акцизного податку на роздрібний продаж підакцизних товарів у 2015–2016 роках



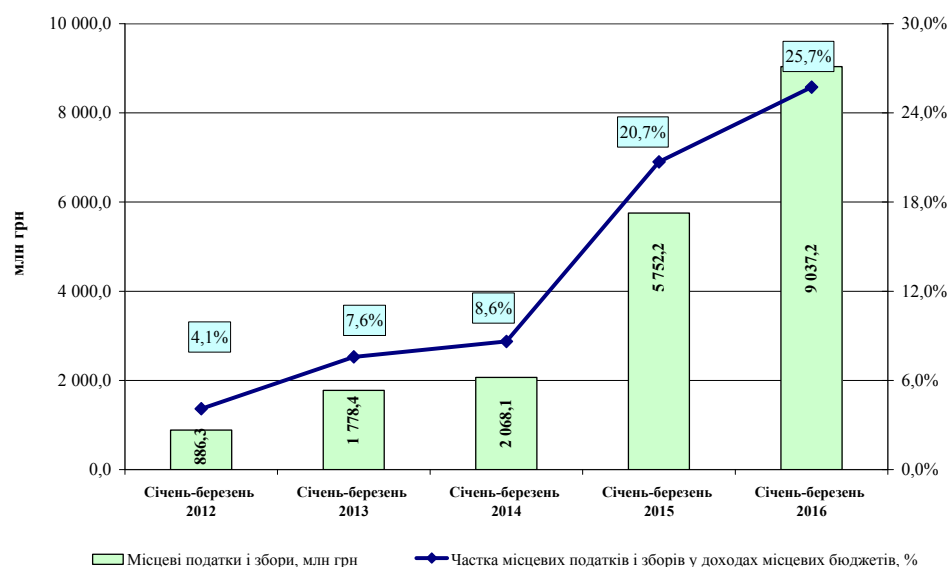
Як видно з графіку 3.4.2, цей вид акцизу є стабільним і прогнозованим джерелом доходів, забезпечуючи місцеві бюджети рівномірними місячними надходженнями на рівні 0,7 млрд грн із потенціалом до зростання.

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ

За останні два роки **місцеві податки і збори**, до яких віднесено єдиний податок і податки на майно, стали другим за обсягом джерелом наповнення місцевих бюджетів. Їхня частка у загальній структурі доходів останніх у I кварталі 2016 року становила більш ніж чверть усіх доходів місцевих бюджетів, а обсяг – 9,0 млрд грн. (див. діаграму 3.4.4).

Діаграма 3.4.4

Динаміка надходжень місцевих податків і зборів за січень – березень 2012–2016 років

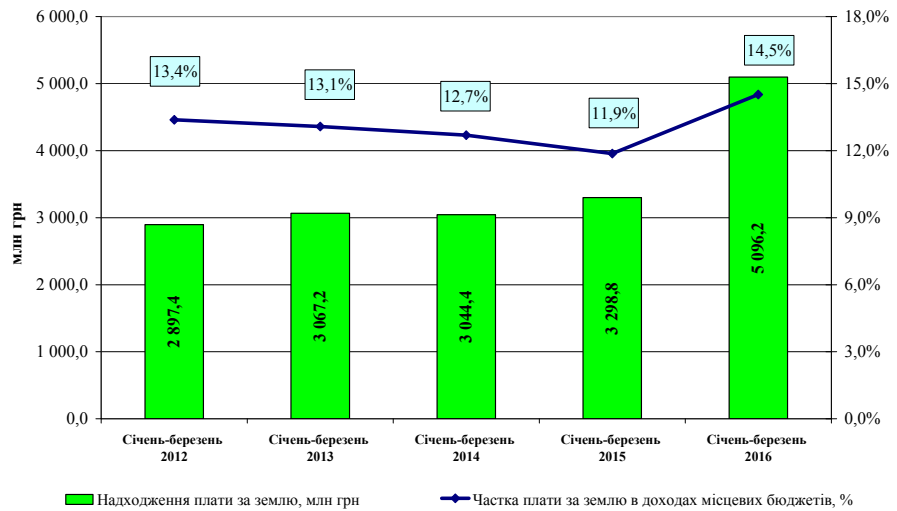


ПЛАТА ЗА ЗЕМЛЮ

Основним джерелом місцевих податків і зборів є **плата за землю**⁸. З цього джерела надійшло 5,1 млрд грн, що на 54,5 % більше за відповідний показник минулого року (див. діаграму 3.4.5).

Діаграма 3.4.5

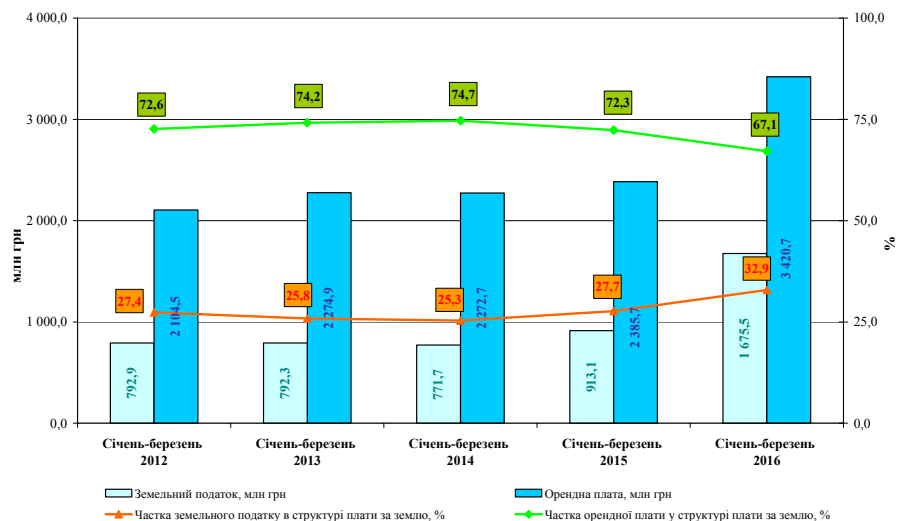
Динаміка надходжень плати за землю за січень – березень 2012–2016 років



У 2016 року продовжилася тенденція до скорочення частки орендної плати за землю та відповідне збільшення частки земельного податку – на 5,2 в. п., що пов'язане з майже дворазовим збільшенням відрахувань земельного податку юридичними особами (див. діаграму 3.4.6).

Діаграма 3.4.6

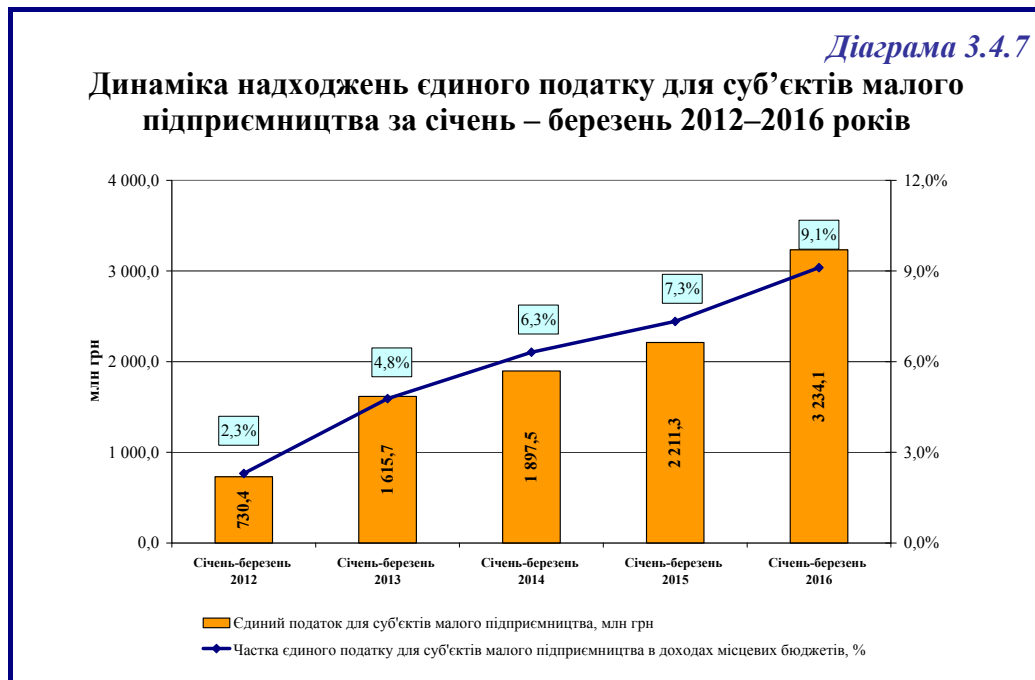
Динаміка надходжень земельного податку та орендної плати за січень – березень 2012–2016 років



⁸ Після віднесення платежів, які до 2015 року позначалися терміном «плата за землю», до місцевих податків ця назва офіційно не вживається. Тому її використання зумовлено міркуваннями приведення даних у порівнянні умови і з огляду на те, що ця назва використовувалась у попередні періоди.

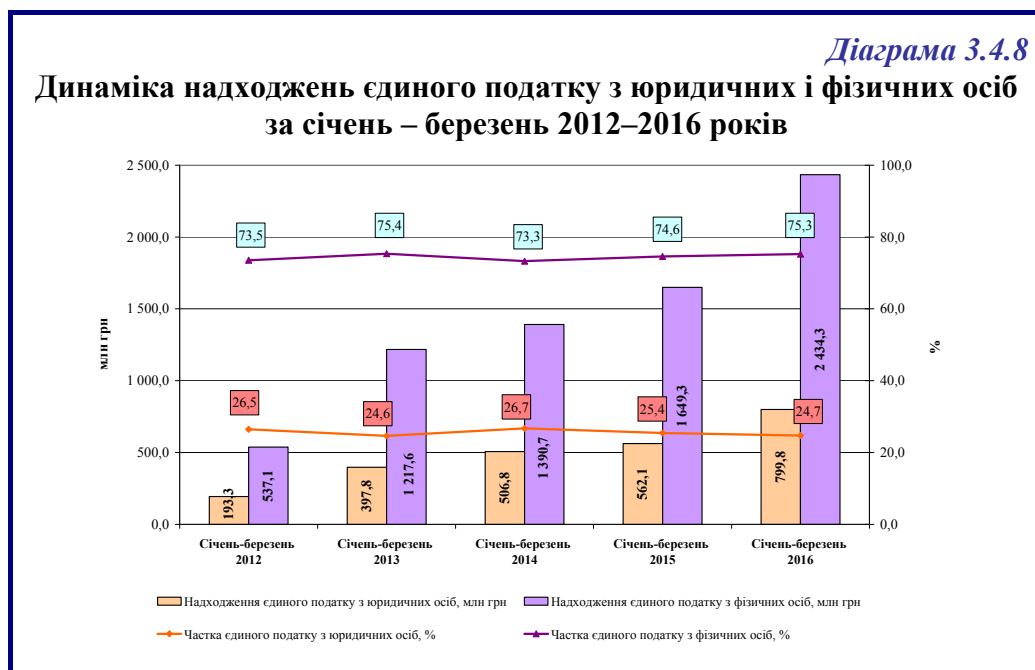
ЄДИНИЙ ПОДАТОК ДЛЯ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Попри кризові явища в економіці, п'ятий рік поспіль продовжується зростання обсягів надходжень **єдиного податку для суб'єктів малого підприємництва**. Це зробило зазначений податок другим за обсягом серед місцевих податків і зборів, якого було сплачено 3,2 млрд грн, що на 46,3 % більше за обсяги надходжень 2015 року⁹ (див. діаграму 3.4.7).



Таке зростання відбулося, в основному, через збільшення кількості платників податку – фізичних осіб, що спричинило нарощування обсягів відрахувань майже в 1,5 раза.

На діаграмі 3.4.8 представлена динаміка надходжень єдиного податку з юридичних та фізичних осіб.



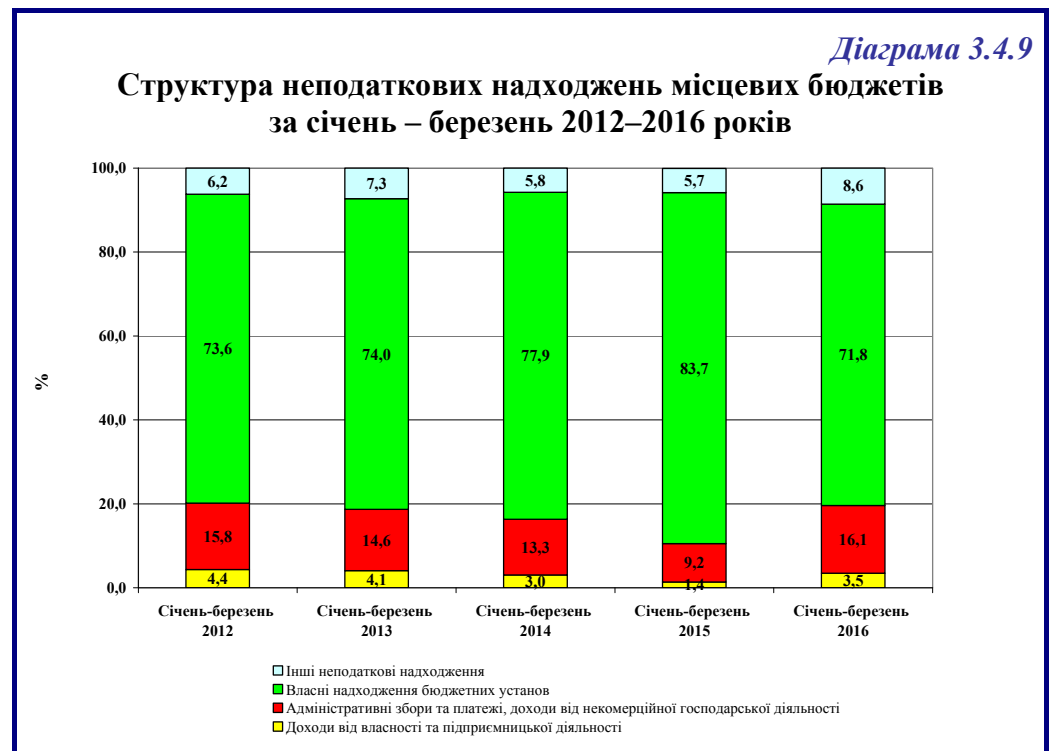
⁹ Без урахування надходжень сум податку з сільськогосподарських товаровиробників

НЕПОДАТКОВІ НАДХОДЖЕННЯ

Варто зазначити, що з 2015 року до складу єдиного податку включено податок з сільськогосподарських товаровиробників, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 %. У 2016 році цього податку надійшло 0,4 млрд грн, що майже в 2,5 раза більше, ніж у попередньому році. Аналогом цього податку у попередні періоди був фіксований сільськогосподарський податок.

Обсяг **неподаткових надходжень** місцевих бюджетів склав 4,5 млрд грн, що на 2,2 млрд грн, або на 32,3 %, менше за відповідний показник 2015 року. Це пов'язано зі зменшенням власних надходжень бюджетних установ.

Відповідно, у структурі неподаткових надходжень відмічається зменшення частки власних надходжень бюджетних установ на 11,9 в. п. за зростання частки інших складових: доходи від власності та підприємницької діяльності – на 2,1 в. п., адміністративні збори та платежі – на 6,9 в. п., а інші неподаткові надходження – на 2,9 в. п. (див. діаграму 3.4.9).



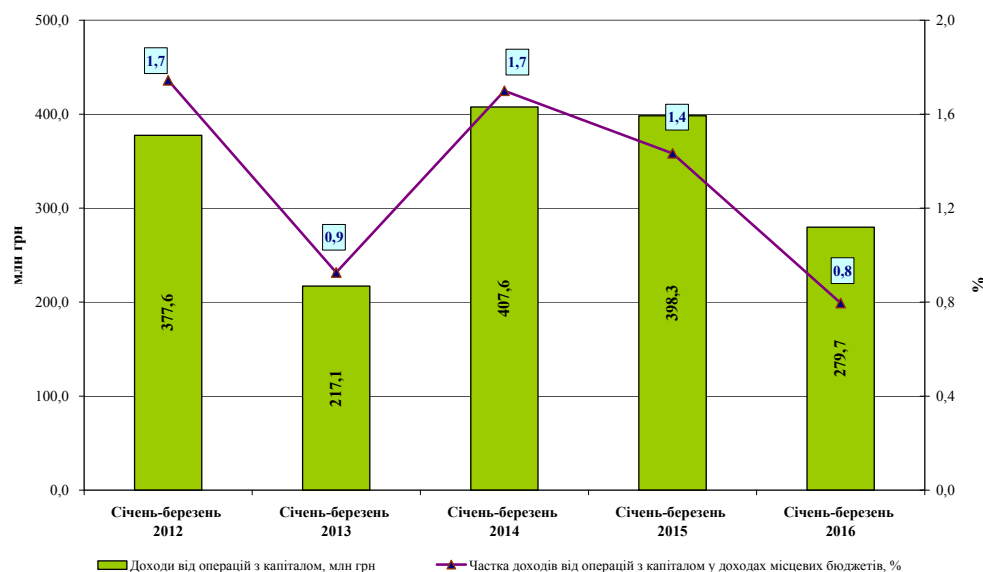
Попри зменшення майже на третину, найбільшою за обсягом статтею неподаткових надходжень до місцевих бюджетів продовжують бути **власні надходження бюджетних установ**. Їх обсяг становив 4,5 млрд грн, що на 2,3 млрд грн менше аналогічного показника минулого року.

ДОХОДИ ВІД ОПЕРАЦІЙ З КАПІТАЛОМ

Обсяг **доходів від операцій з капіталом** зменшився майже на третину порівняно з аналогічним періодом попереднього року. Вони становили 0,3 млрд грн, що на 29,8 % менше, ніж у 2015 році. Втім, частка доходів від операцій з капіталом у доходах місцевих бюджетів суттєво не змінилася і становила 0,8 % (див. діаграму 3.4.10).

Діаграма 3.4.10

Динаміка доходів від операцій з капіталом за січень – березень 2012–2016 років

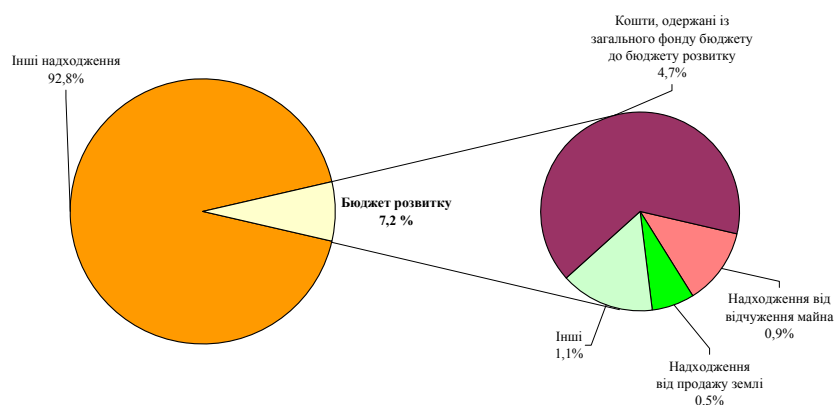


БЮДЖЕТ РОЗВИТКУ

Доходи бюджету розвитку місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, одержаних із загального фонду бюджету до бюджету розвитку) у січні – березні 2016 року склали 3,4 млрд грн, що на 1,4 млрд грн, або в 1,7 раза, більше від показника 2015 року. Зросла також і частка доходів бюджету розвитку у загальній структурі доходів місцевих бюджетів – на 2,5 в. п. (див. діаграми 3.4.11 і 3.4.12).

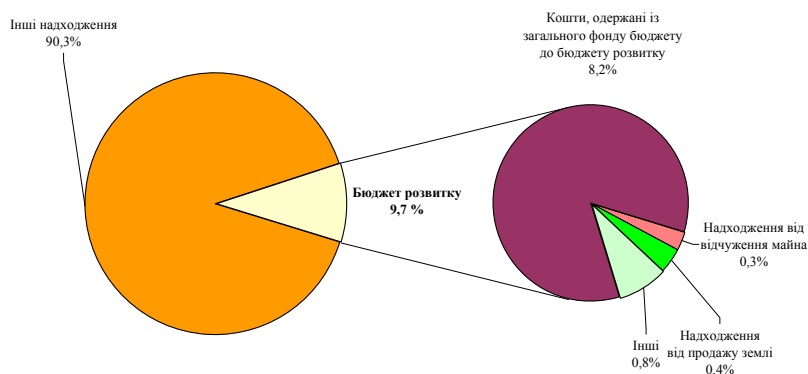
Діаграма 3.4.11

Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів (без урахування міжбюджетних трансфертів) за січень – березень 2015 року



Діаграма 3.4.12

**Частка доходів бюджету розвитку в доходах місцевих бюджетів
(без урахування міжбюджетних трансфертів)
за січень – березень 2016 року**



Основним джерелом наповнення бюджету розвитку стали кошти, одержані із загального фонду бюджету, – 84,1 % загального обсягу надходжень бюджету розвитку.

Також значними джерелами доходів були надходження від продажу землі (132,7 млн грн, або 3,9 %) та від відчуження майна, що знаходиться у комунальній власності (128,5 млн грн, або 3,8 %).

Надходження від інших видів доходів склали 8,2 % усіх доходів бюджету розвитку місцевих бюджетів.

ВИДАТКИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Обсяг видатків місцевих бюджетів (з урахуванням коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) становив 65,3 млрд грн, що більше відповідного показника 2015 року на 22,6 %.

Обсяг видатків місцевих бюджетів (без урахування коштів, що передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) склав 64,5 млрд грн, що на 22,7 % перевищує показник попереднього року. Рівень виконання планових показників, затверджених місцевими радами на 2016 рік, становив 22,2 %, при цьому за видатками загального фонду – 23,5 %, спеціального фонду – 12,9 %.

Виконання місцевих бюджетів за видатками характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.2.

Таблиця 3.4.2

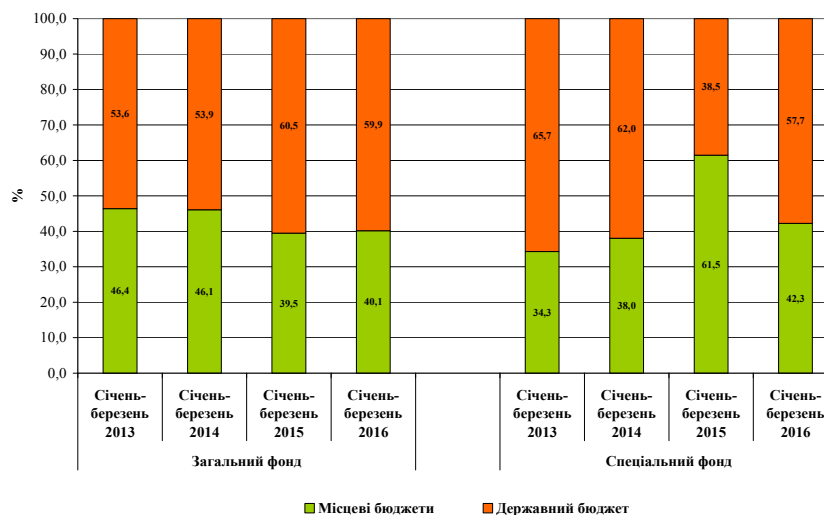
**Видатки місцевих бюджетів (без урахування коштів, що
передаються з місцевих бюджетів до державного бюджету) за
січень – березень 2014–2016 років**

Видатки	Факт за січень – березень 2014 року	Факт за січень – березень 2015 року	Затверджено місцевими радами на 2016 рік	Факт за січень – березень 2016 року	Виконання плану, затвердженого місцевими радами, %
Усього, млн грн, у т. ч.:	50 538,3	52 531,2	290 239,5	64 461,6	22,2
– загальний фонд	46 351,0	44 728,0	254 201,3	59 808,0	23,5
– спеціальний фонд	4 187,3	7 803,2	36 038,2	4 653,6	12,9

Частка видатків місцевих бюджетів у зведеному бюджеті становила 40,3 %, що на 1,4 в. п. менше, ніж аналогічний показник 2015 року. При цьому частка видатків загального фонду порівняно з відповідним періодом попереднього року зросла на 0,6 в. п. і склала 40,1 %, частка видатків спеціального фонду зменшилася на 19,2 в. п. до 42,3 % (див. діаграму 3.4.13).

Діаграма 3.4.13

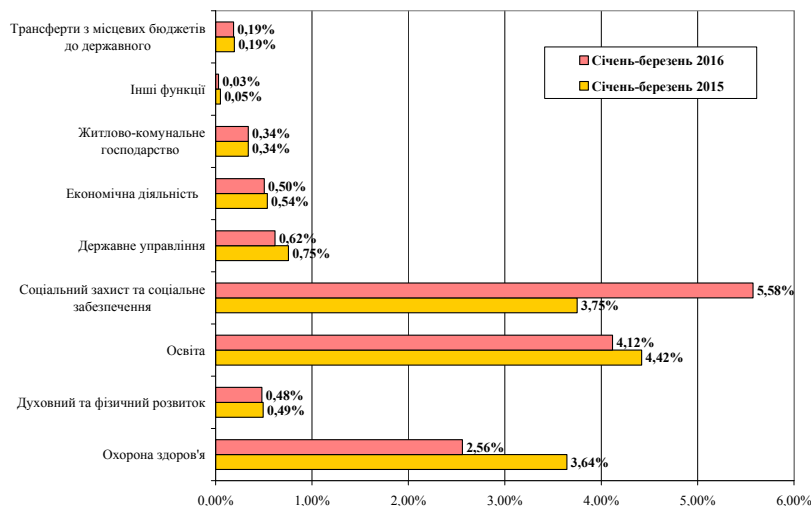
Частка видатків у розрізі фондів державного та місцевих бюджетів у видатках зведеного бюджету за січень – березень 2013–2016 років



Рівень перерозподілу ВВП через місцеві бюджети України¹⁰ за даними I кварталу 2016 року становить 14,41 %, що на 0,23 в. п. більше за відповідний показник попереднього року. Найбільше зростання цього показника спостерігається за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення (+1,83 в. п.). Найбільше скорочення частки відбулося за видатками на охорону здоров'я (на 1,08 в. п.) і на освіту (на 0,3 в. п.) (див. діаграму 3.4.14).

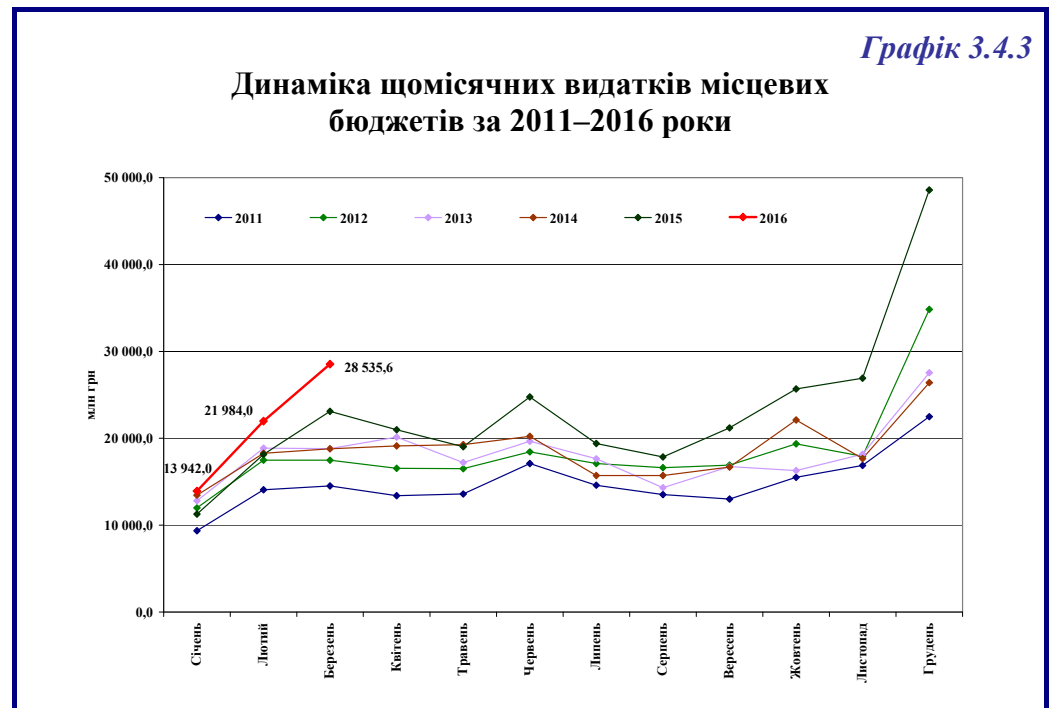
Діаграма 3.4.14

Частка видатків місцевих бюджетів у ВВП за січень – березень 2015–2016 років



¹⁰ Частка місцевих бюджетів у ВВП.

Характер щомісячної зміни обсягів видатків місцевих бюджетів у цілому був подібний до минулорічної динаміки (див. графік 3.4.3).



ЗАГАЛЬНИЙ ТА СПЕЦІАЛЬНИЙ ФОНД

Обсяг видатків загального фонду місцевих бюджетів становив 59,8 млрд грн. Порівняно з відповідним показником минулого року він збільшився на 33,7 %.

Видатки спеціального фонду місцевих бюджетів профінансовано у сумі 4,7 млрд грн, що на 40,4 % менше, ніж аналогічний показник попереднього року.

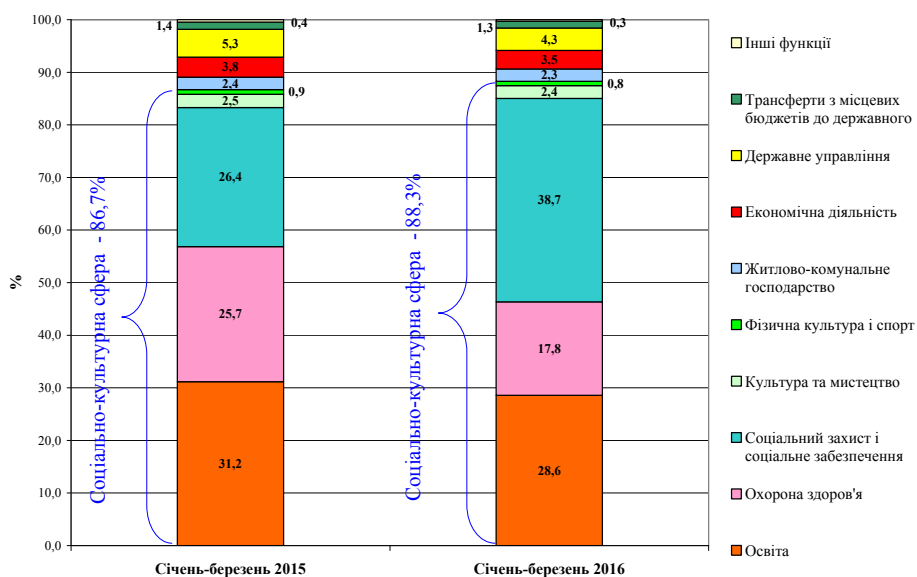
СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ФУНКЦІОНАЛЬНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

Більшість видатків місцевих бюджетів традиційно спрямовується на соціально-культурну сферу (освіта, охорона здоров'я, соціальний захист і соціальне забезпечення, культура та мистецтво, фізична культура і спорт). У звітному періоді сукупна частка цих видатків у структурі видатків місцевих бюджетів складала 88,3 %, що на 1,6 в. п. більше рівня відповідного періоду попереднього року (див. діаграму 3.4.15).

У структурі видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією найбільші зміни відбулися за видатками на соціальний захист та соціальне забезпечення. Так, їх частка зросла на 12,3 в. п. і склала 38,7 %. Основною статтею, за якою відбулось зростання, стала «Допомога у вирішенні житлового питання». За I квартал 2016 року з місцевих бюджетів на ці видатки було спрямовано майже 11,0 млрд грн проти 1,1 млрд грн у відповідному періоді попереднього року. До кінця року на допомогу у вирішенні житлового питання заплановано спрямувати з місцевих бюджетів 28,3 млрд грн.

Діаграма 3.4.15

Структура видатків місцевих бюджетів за функціональною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років

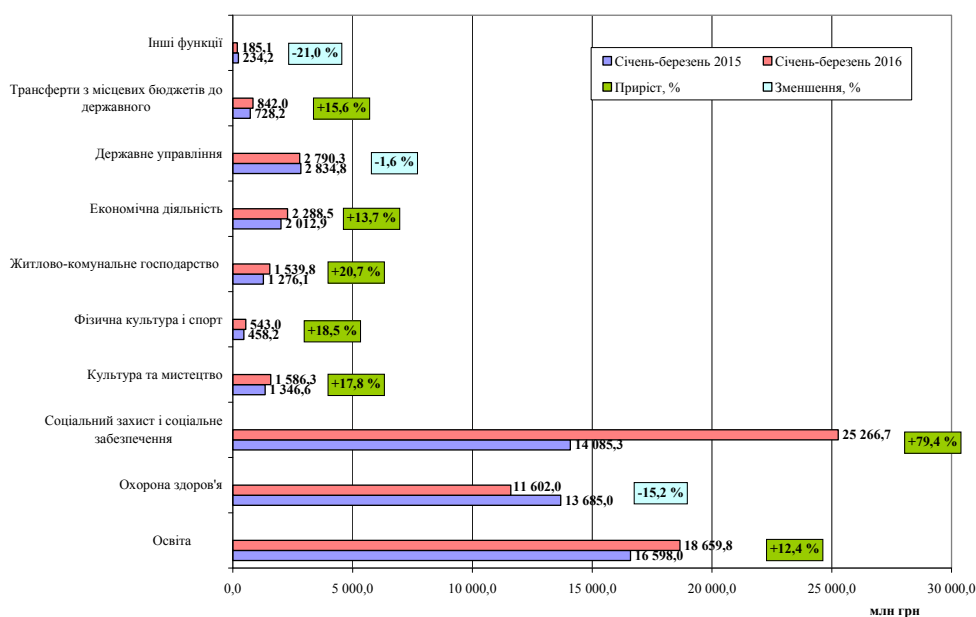


Частки видатків на охорону здоров'я та на освіту зменшилися, відповідно, на 7,9 в. п. та на 2,6 в. п.

Загальний обсяг видатків на соціально-культурну сферу зріс на 24,9 % і склав 57,6 млрд грн. Серед них найбільшими за обсягом є видатки на соціальний захист і соціальне забезпечення – 22,3 млрд грн (або 38,7 % від усіх видатків місцевих бюджетів), освіту – майже 18,7 млрд грн (або 28,6 %), охорону здоров'я – 11,6 млрд грн (або 17,8 %) (див. діаграму 3.4.16).

Діаграма 3.4.16

Видатки місцевих бюджетів у розрізі функціональної класифікації за січень – березень 2015–2016 років



Видатки на державне управління профінансовано у сумі 2,8 млрд грн, що на 1,6 % менше, ніж за січень – березень 2015 року. При цьому їх частка у структурі видатків місцевих бюджетів зменшилась на 1,0 в. п. та становила 4,3 %.

Мало місце зростання видатків на житлово-комунальне господарство (+20,7 %) та на економічну діяльність (+13,7 %). Їх обсяг склав 1,5 млрд грн та 2,3 млрд грн відповідно, а зростання відбулося практично за усіма статтями видатків місцевих бюджетів за цими напрямками.

СТРУКТУРА ВИДАТКІВ ЗА ЕКОНОМІЧНОЮ КЛАСИФІКАЦІЄЮ

У розрізі економічної класифікації 87,7 % усіх видатків місцевих бюджетів припадало на захищені статті, що більше за відповідний показник 2015 року на 8,7 в. п. (див. діаграму 3.4.17).

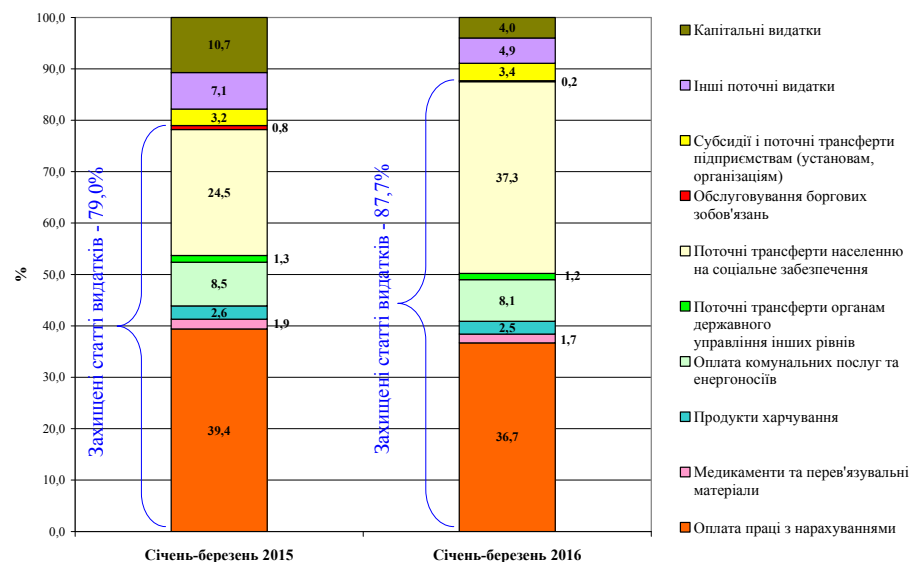
На відміну від попередніх років, найбільшою серед усіх видатків місцевих бюджетів стала частка на поточні трансферти населенню на соціальне забезпечення. Порівняно з минулим роком вона зросла і становила 37,3 % (у січні – березні 2015 року – 24,5 %). При цьому обсяги цих видатків зросли на 11,3 млрд грн, або на 86,9 %, та склали майже 24,4 млрд грн.

Наступна за обсягом частка видатків місцевих бюджетів припадає на оплату праці з нарахуваннями: 36,7 %, що на 2,7 в. п. менше, ніж у минулому році.

Ще за одним із вагомих видатків місцевих бюджетів – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – частка дещо зменшилась: до 8,1 %, або на 0,4 в. п.

Діаграма 3.4.17

Структура видатків місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років

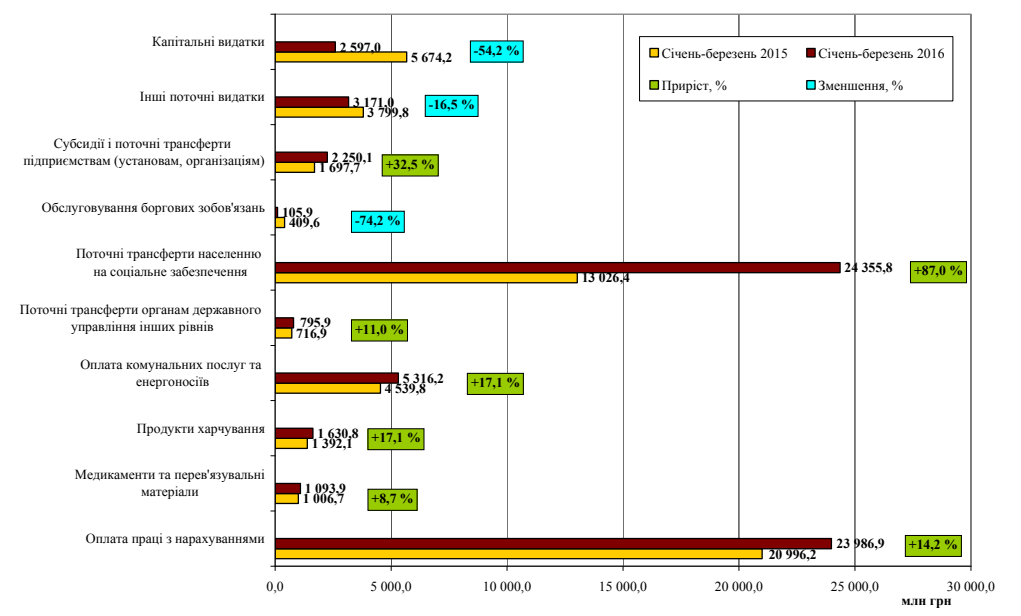


У цілому поточні видатки місцевих бюджетів становили 62,7 млрд грн, що на 31,8 % більше, ніж за 2015 рік. Капітальні видатки профінансовано у розмірі 2,6 млрд грн, їх обсяги зменшилися на 3,1 млрд грн, або на 54,2 % (див. діаграму 3.4.18). Нагадаємо, у попередньому році відбулося суттєве зростання капітальних видатків

місцевих бюджетів через здійснення облікових операцій зі взяття на баланс землі, що належить до комунальної власності м. Київ. Отже, у порівняних умовах обсяг капітальних видатків майже не зазнав змін.

Діаграма 3.4.18

Видатки місцевих бюджетів за економічною класифікацією за січень – березень 2015–2016 років



МІЖБЮДЖЕТНІ ТРАНСФЕРТИ З ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ДО МІСЦЕВИХ

За даними Державного казначейства України, у першому кварталі 2016 року було перераховано понад 44,6 млрд грн міжбюджетних трансфертів із державного бюджету до місцевих бюджетів, що становить 24,3 % від планового річного обсягу. Практично вся сума надійшла до загального фонду місцевих бюджетів, це становило 24,5 % плану. До спеціального фонду надійшло лише 2,1 % від запланованого обсягу.

Стан перерахування трансфертів з державного бюджету до місцевих характеризують дані, наведені у таблиці 3.4.3.

Таблиця 3.4.3

Міжбюджетні трансферти, що надійшли з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2014–2016 років

Міжбюджетні трансферти	Факт за січень – березень 2014 року	Факт за січень – березень 2015 року	План на 2016 рік	Факт за січень – березень 2016 року	Виконання плану, %
Усього, млн грн, у т.ч.:	130 600,7	173 980,0	183 268,8	44 623,5	24,3
– загальний фонд	116 782,3	173 196,8	182 192,7	44 600,6	24,5
– спеціальний фонд	13 818,4	783,2	1 076,1	22,9	2,1

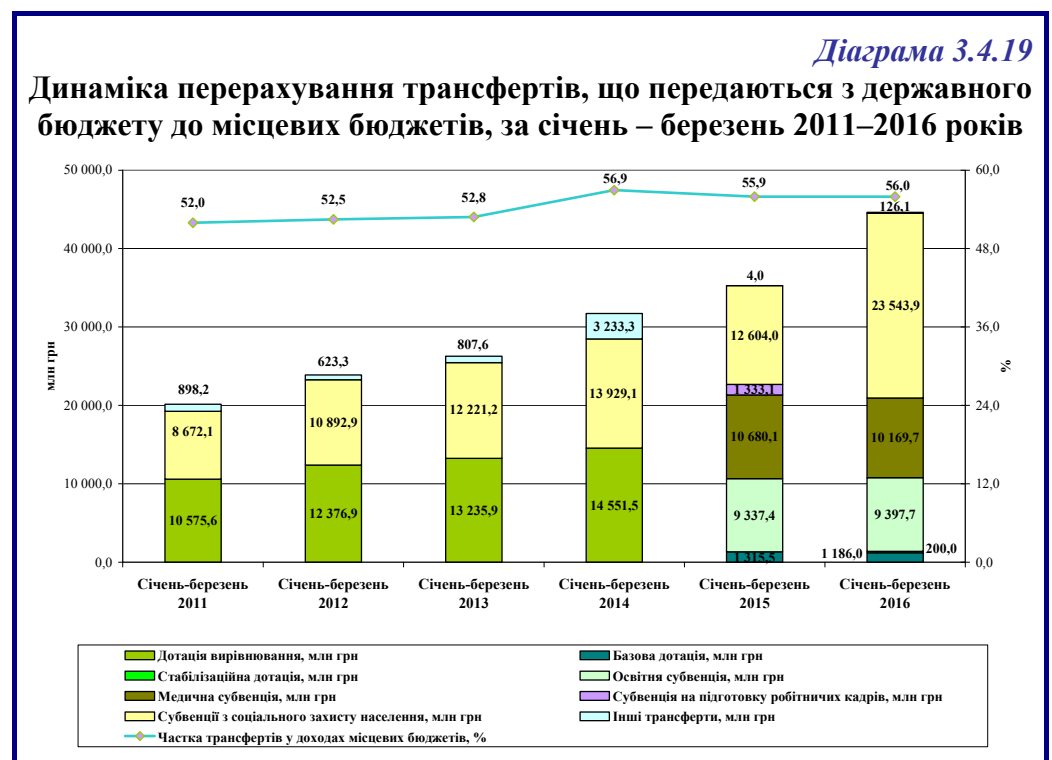
Поточний рік є другим роком імплементації нової моделі міжбюджетних відносин, запровадженої у грудні 2014 року.

Головною відмінністю нової системи вирівнювання є скасування дотації вирівнювання (вилучення) і запровадження базової (реверсної) дотації, а також освітньої субвенції, субвенції на підготовку робітничих кадрів, медичної субвенції, субвенції на забезпечення медичних заходів

окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру.

Цими змінами впроваджено механізм, за якого держава шляхом надання спеціальних трансфертів (субвенцій) повністю бере на себе відповідальність щодо фінансового забезпечення поточних видатків установ медичної та освітньої сфери, що належать до повноважень місцевих бюджетів і складають значний обсяг у їх видатках.

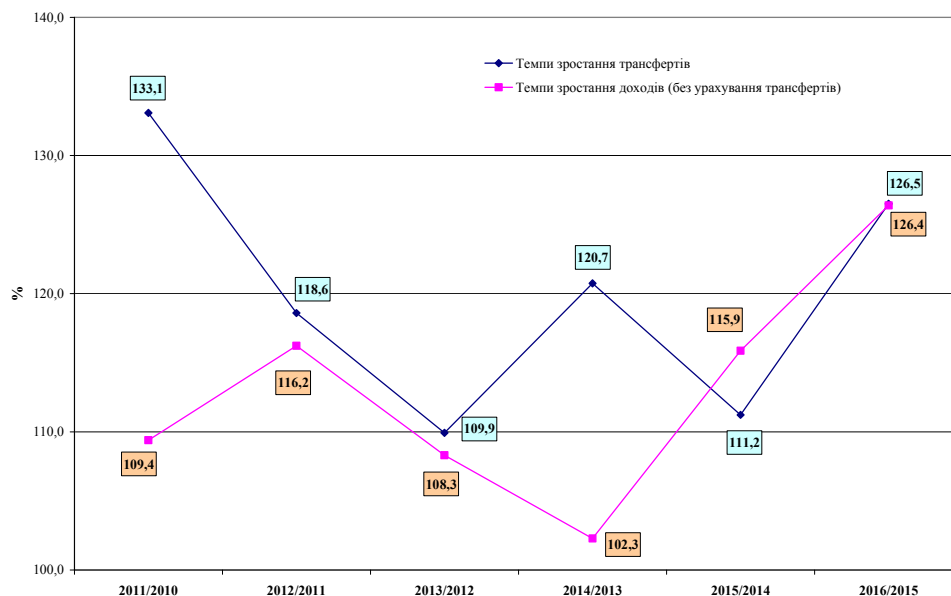
Частка міжбюджетних трансфертів у структурі доходів місцевих бюджетів за аналізований період становить 56,0 % (див. діаграму 3.4.19), тобто майже на рівні показника минулого року. Більшість трансфертів, що надійшли з державного бюджету, спрямовувалися на соціально-культурну сферу. При цьому, на відміну від минулого року, відсутня субвенція на підготовку робітничих кадрів (її фактичний обсяг у I кварталі 2015 року склав 5,4 млрд грн).



Темп зростання обсягів міжбюджетних трансфертів за звітний період є вищим за минулорічний показник. Їх зростання відбувалося одночасно зі зростанням доходів місцевих бюджетів (див. графік 3.4.4).

Графік 3.4.4

Темпи зростання трансфертів та доходів місцевих бюджетів за січень – березень 2011–2016 років



БАЗОВА ТА РЕВЕРСНА ДОТАЦІЇ¹¹

СТРУКТУРА МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ

Базова дотація за аналізований період була перерахована в обсязі 9,3 млрд грн. Надходження до державного бюджету від перерахування **реверсної дотації** склали 0,7 млрд грн.

Загальна частка базової дотації, освітньої, медичної субвенцій та субвенції на підготовку робітничих кадрів у загальному обсязі міжбюджетних трансфертів складала 46,8%. (див. діаграми 3.4.20 та 3.4.21).

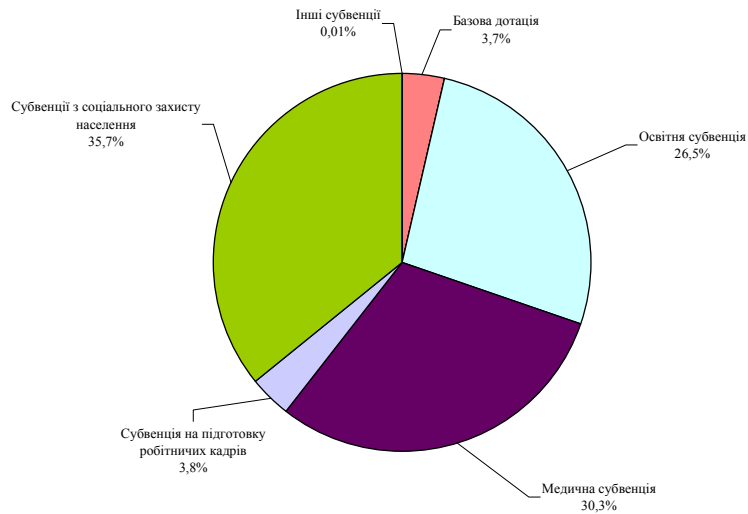
¹¹ Для горизонтального вирівнювання податкоспроможності територій з початку 2015 року застосовуються базова та реверсна дотації. Базова дотація – це трансферт із державного бюджету до місцевих бюджетів, а реверсна дотація – це кошти, що передаються до державного бюджету з місцевих бюджетів.

Нова система вирівнювання залежить від індексу податкоспроможності відповідного бюджету, обчисленого у розрахунку на одного жителя. Нормативним вважається середній рівень таких надходжень по Україні на одного жителя $\pm 10\%$. У разі, якщо такий рівень буде перевищено на 10% , то 50% надлишкових надходжень буде вилучатимуть до державного бюджету (реверсна дотація). Якщо ж виникне зворотна ситуація, і надходження будуть на 10% менші за середній рівень, то з державного бюджету буде компенсовано лише 80% суми, необхідної для досягнення цього рівня.

Горизонтальне вирівнювання податкоспроможності місцевих бюджетів здійснюється окремо за податком на доходи фізичних осіб та податком на прибуток. Решта доходів місцевих бюджетів вирівнюванню не підлягають і залишаються у повному розпорядженні органів місцевої влади.

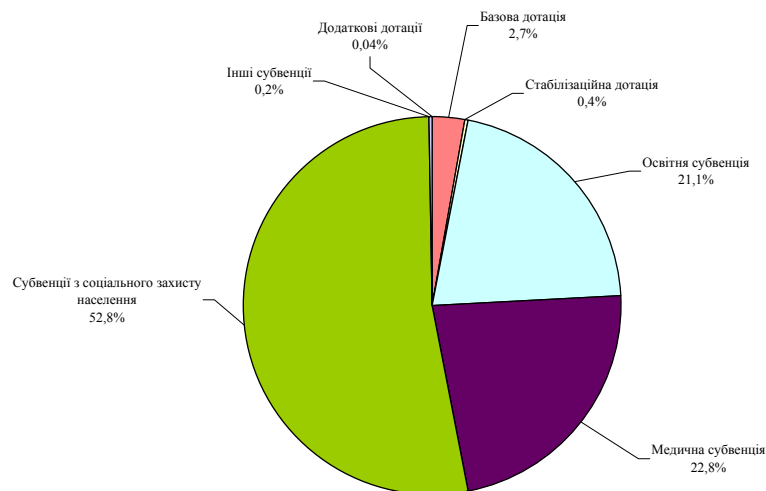
Діаграма 3.4.20

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2015 року



Діаграма 3.4.21

Структура трансфертів, що передаються з державного бюджету до місцевих бюджетів, за січень – березень 2016 року



Традиційно у структурі трансфертів переважну частку займають субвенції з соціального захисту населення. За перший квартал 2016 року вони становили 53,0 % від усіх міжбюджетних трансфертів, що надійшли з державного бюджету (у 2015 році ця частка склала 35,7 %).

ІНШІ ДОТАЦІЇ

Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» передбачено фінансування:

- стабілізаційної дотації (річний план складає 2,0 млрд грн) – профінансовано 100,0 % на кінець першого кварталу 2016 року;

- додаткової дотації з державного бюджету міському бюджету міста Славутич на забезпечення утримання соціальної інфраструктури міста (річний план складає 10,0 млн грн) – профінансовано 25,0 %;
- додаткової дотації з державного бюджету місцевим бюджетам на компенсацію втрат доходів місцевих бюджетів унаслідок наданих державою податкових пільг зі сплати земельного податку суб'єктам космічної діяльності (річний план з урахування змін складає 82,4 млн грн) – профінансовано 18,1 %.

МЕДИЧНА ТА ОСВІТНЯ СУБВЕНЦІЇ

На фінансування субвенцій для забезпечення видатків установ медичної та освітньої сфери, які належать до повноважень місцевих бюджетів, було спрямовано 19,6 млрд грн, що складає 22,0 % передбаченого на рік обсягу. Зокрема:

- медична субвенція профінансована у сумі 9,4 млрд грн;
- освітня субвенція – 10,2 млрд грн.

СУБВЕНЦІЇ ІЗ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

Субвенції соціального спрямування за перший квартал 2016 року були профінансовані в обсязі 23,5 млрд грн, або 28,5 % річного плану, у т. ч.:

- субвенція на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу – 10,8 млрд грн, що становить майже 23,8 % від планового показника (план з урахуванням змін);
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот – 12,4 млрд грн, або 35,4 % від планового показника (план з урахуванням змін);
- субвенція на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 0,2 млрд грн, або 18,2 % від планового показника (план з урахуванням змін);
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом «гроші ходять за дитиною» – 0,1 млрд грн (143,6 млн грн), або 18,7 % від планового показника (план з урахуванням змін);
- субвенція на надання пільг з послуг зв'язку, інших передбачених законодавством пільг (крім пільг на одержання ліків, зубопротезування, оплату електроенергії, природного і скрапленого газу на побутові потреби, твердого та рідкого пічного побутового палива, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот), на компенсацію втрати частини доходів у зв'язку з відміною податку з власників

транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів та відповідним збільшенням ставок акцизного податку з пального і на компенсацію за пільговий проїзд окремих категорій громадян – не була профінансована за звітний період (план складає 269,4 млн грн).

ІНШІ СУБВЕНЦІЇ

Згідно з даними Державної казначейської служби України, крім субвенцій соціального спрямування та нових субвенцій, які впроваджено на заміну дотації вирівнювання (медична та освітня субвенції), на 2016 рік передбачено надання місцевим бюджетам 12-ти видів **інших субвенцій** (див. Додаток Б). У цілому було фактично профінансовано лише 5 з них в обсязі 108,6 млн грн, або 2,2 % від загального плану фінансування інших субвенцій на рік. Було профінансовано такі субвенції:

- проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів – 3,6 млн грн, або 35,9 % річного плану;
- виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води – 2,1 млн грн, або 25,0 % річного плану;
- обслуговування боргу за запозиченнями, здійсненими у 2012 році до загального фонду бюджету міста Києва – 72,8 млн грн, або 24,3 % річного плану;
- придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії – 3,6 млн грн, або 19,2 % річного плану;
- реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей» – 22,9 млн грн, або 12,7 % річного плану.

ТРАНСФЕРТИ З МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ ДО ДЕРЖАВНОГО

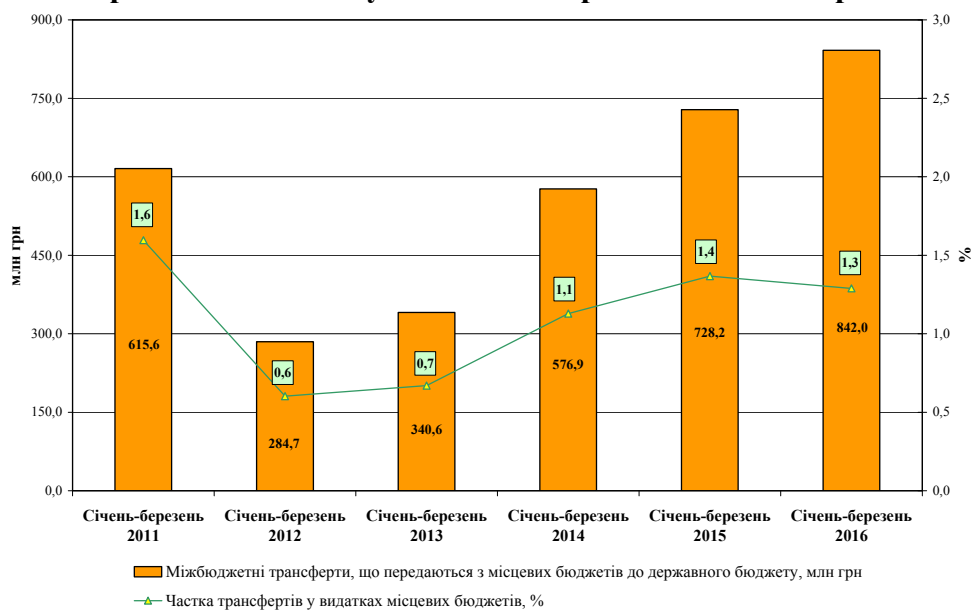
До Державного бюджету України з місцевих бюджетів надійшло 842,0 млн грн **міжбюджетних трансфертів**, що на 15,6 % більше за відповідний показник попереднього року, проте частка трансфертів у загальному обсязі видатків місцевих бюджетів зменшилась на 0,1 в. п.

Реверсна дотація становила 762,3 млрд грн, або 24,5 % від запланованого показника на рік. Крім того, до складу міжбюджетних трансфертів, що надаються з місцевих бюджетів, входять субвенції на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів. Такі субвенції перераховано в обсязі 79,7 млн грн.

У цілому загальний обсяг трансфертів до державного бюджету щодо аналогічних показників 2015 року збільшився на 113,7 млн грн і склав 1,3 % усіх видатків місцевих бюджетів (див. діаграму 3.4.22).

Діаграма 3.4.22

Динаміка перерахування трансфертів із місцевих бюджетів до державного бюджету за січень – березень 2011–2016 років



**Видатки Державного бюджету за січень-березень 2014-2016 років
за програмною класифікацією**

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Державна судова адміністрація України	4 596,1	882,3	19,2	3 690,6	777,8	21,1	5 303,0	1 156,2	21,8
Здійснення правосуддя місцевими та апеляційними судами	351,6	71,9	20,5	296,9	63,4	21,3	5 069,6	1 126,1	22,2
Генеральна прокуратура України	3 205,4	589,6	18,4	2 944,9	575,8	19,6	3 289,7	588,3	17,9
Здійснення прокурорсько-слідчої діяльності, підготовка та підвищення кваліфікації кадрів прокуратури	3 205,4	589,6	18,4	2 944,9	575,8	19,6	3 215,7	582,2	18,1
Міністерство внутрішніх справ України	23 379,7	4 537,5	19,4	33 463,2	5 921,8	17,7	42 036,6	7 931,2	18,9
Матеріально-технічне забезпечення Державної прикордонної служби України та утримання її особового складу	2 295,4	463,0	20,2	4 076,0	887,6	21,8	4 741,2	1 094,7	23,1
Забезпечення виконання завдань та функцій Національної гвардії України	1 387,1	259,0	18,7	6 634,7	533,4	8,0	8 243,7	930,8	11,3
Забезпечення діяльності сил цивільного захисту			0,0	3 583,9	993,7	27,7	4 358,6	957,4	22,0
Забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, участь у міжнародних митовтворчих операціях	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	13 667,5	3 487,8	25,5
Міністерство енергетики та вугільної промисловості України	20 668,2	3 595,3	17,4	2 614,2	265,4	10,2	2 014,2	657,8	32,7
Реструктуризація вугільної та торфодобувної промисловості	1 128,1	94,4	8,4	1 553,7	0,0	0,0	655,6	0,0	0,0
Поповнення обігових коштів або збільшення статутних фондів вугледобувних підприємств для погашення заборгованості із заробітної плати працівникам, що утворилася на 1 січня 2016 року	0,0	0,0	0,0	200,0	168,7	84,3	500,0	500,0	100,0
Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (із загальнодержавними витратами)	1 656,5	214,1	12,9	1 542,3	211,9	13,7	3 572,9	223,2	6,2
Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	785,2	0,0	0,0
Накопичення (приріст) матеріальних цінностей державного матеріального резерву	262,5	4,7	1,8	561,1	0,0	0,0	1 006,5	0,0	0,0
Підтримка державних та регіональних інвестиційних проектів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	485,0	0,0	0,0
Міністерство закордонних справ України	1 122,0	171,9	15,3	2 784,7	408,6	14,7	3 030,8	444,3	14,7
Внески України до бюджетів ООН, органів і спеціалізованих установ системи ООН, інших міжнародних організацій та конвенційних органів	84,3	0,0	0,0	619,5	74,4	12,0	602,4	54,7	9,1
Функціонування закордонних дипломатичних установ України та розширення мережі власності України для потреб цих установ	903,1	153,5	17,0	2 031,2	310,4	15,3	2 267,1	366,0	16,1

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Державний комітет телебачення і радіомовлення України	880,9	116,3	13,2	912,9	193,9	21,2	820,9	133,4	16,3
Виробництво та трансляція телерадіопрограм для державних потреб	789,7	106,5	13,5	831,4	187,0	22,5	748,4	126,9	17,0
Міністерство культури України	2 619,5	491,8	18,8	2 325,6	474,7	20,4	2 673,0	524,6	19,6
Підготовка кадрів для сфери культури і мистецтва вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та методичне забезпечення діяльності навчальних закладів	626,5	124,3	19,8	613,4	124,2	20,3	645,8	139,7	21,6
Фінансова підтримка національних театрів	555,5	122,9	22,1	517,9	121,1	23,4	545,8	134,9	24,7
Міністерство оборони України	17 248,3	2 867,9	16,6	41 555,8	7 517,0	18,1	55 970,2	11 738,1	21,0
Забезпечення діяльності Збройних Сил України та підготовка військ	12 042,7	2 377,0	19,7	31 106,6	6 004,5	19,3	42 773,3	10 239,6	23,9
Медичне лікування, реабілітація та санаторне забезпечення особового складу Збройних Сил України, ветеранів військової служби та членів їх сімей, ветеранів війни	1 197,1	183,5	15,3	1 207,2	213,3	17,7	1 737,2	512,7	29,5
Підготовка військових фахівців у вищих навчальних закладах, підвищення кваліфікації та перепідготовка військових фахівців і державних службовців, початкова військова підготовка та патріотичне виховання молоді	993,4	202,1	20,3	1 610,4	243,8	15,1	2 023,0	393,8	19,5
Розвиток озброєння та військової техніки Збройних Сил України	563,3	0,0	0,0	5 266,0	994,6	18,9	4 713,4	515,2	10,9
Будівництво (придбання) житла для військовослужбовців Збройних Сил України	516,0	0,1	0,0	1 140,5	0,7	0,1	687,3	0,2	0,0
Видатки для Міністерства оборони України на реалізацію заходів щодо підвищення обороноздатності і безпеки держави	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 600,0	0,0	0,0
Міністерство освіти і науки України (із загальнодержавними витратами)	25 951,7	5 105,7	19,7	74 539,3	15 971,4	21,4	71 152,7	15 113,2	21,2
Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень	519,0	97,9	18,9	568,0	108,2	19,1	681,5	111,8	16,4
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами I і II рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	4 078,4	827,3	20,3	4 907,5	973,3	19,8	5 079,7	1 063,9	20,9
Підготовка кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації та забезпечення діяльності їх баз практики	17 614,6	3 588,3	20,4	17 882,7	3 857,4	21,6	18 509,3	4 174,4	22,6
Підготовка кадрів Київським національним університетом імені Тараса Шевченка	917,0	181,9	19,8	911,1	206,7	22,7	957,0	206,1	21,5
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	43 483,2	9 337,4	21,5	44 784,0	9 397,7	21,0
Міністерство охорони здоров'я України (із загальнодержавними витратами)	11 002,7	1 520,0	13,8	57 848,7	12 061,7	20,9	11 002,7	1 520,0	13,8

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Підготовка і підвищення кваліфікації медичних та фармацевтичних, наукових та науково-педагогічних кадрів вищими навчальними закладами III і IV рівнів акредитації	2 364,9	452,7	19,1	2 398,9	477,9	19,9	3 036,9	558,3	18,4
Спеціалізована та високоспеціалізована медична допомога, що надається загальнодержавними закладами охорони здоров'я	1 217,3	308,8	25,4	744,7	128,4	17,2	797,9	151,6	19,0
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій у закладах охорони здоров'я науково-дослідних установ та вищих навчальних медичних закладах Міністерства охорони здоров'я України	724,5	118,2	16,3	802,0	137,9	17,2	819,2	148,2	18,1
Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру	2 291,3	1,7	0,1	4 098,9	1,0	0,0	4 149,0	0,0	0,0
Проведення лабораторних досліджень у сфері санітарного та епідемічного благополуччя населення і вжиття спеціальних заходів на локалізацію та ліквідацію спалахів та епідемій	1 005,3	222,0	22,1	1 164,2	204,7	17,6	1 158,7	230,1	19,9
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	0,0	0,0	0,0	46 090,2	10 680,1	23,2	44 316,6	10 169,7	22,9
Міністерство екології та природних ресурсів України	8 714,8	547,6	6,3	4 381,0	643,0	14,7	5 003,0	927,3	18,5
Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами	1 847,2	211,5	11,4	1 574,2	293,4	18,6	1 956,9	284,9	14,6
Внески України до Чорнобильського фонду "Укриття" та до рахунку ядерної безпеки СБРР	50,1	2,4	4,8	601,8	3,7	0,6	601,2	44,6	7,4
Підтримка у безпечному стані енергоблоків та об'єкта "Укриття" та заходи щодо підготовки до зняття з експлуатації Чорнобильської АЕС	728,3	92,1	12,7	709,7	135,4	19,1	998,2	178,7	17,9
Міністерство соціальної політики України (із загальнодержавними витратами)	93 007,6	21 441,2	23,1	88 398,5	20 927,0	23,7	154 251,5	26 589,3	17,2
Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи	2 623,2	432,2	16,5	2 146,7	331,3	15,4	1 919,7	318,0	16,6
Надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг	0,0	0,0	0,0	3 360,0	881,7	26,2	2 887,0	858,4	29,7
Фінансове забезпечення виплати пенсій, надбавок та підвищень до пенсій, призначених за пенсійними програмами та Фонд соціального захисту інвалідів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	144 888,6	25 031,6	17,3
	1 086,0	38,2	3,5	1 136,1	120,8	10,6	1 219,9	114,4	9,4

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною"	610,6	131,2	21,5	581,1	128,8	22,2	769,4	143,7	18,7
Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України (із загальнодержавними витратами)	8 763,2	2 838,8	32,4	5 129,4	156,0	3,0	6 347,5	308,6	4,9
Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності на 2010 - 2016	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	790,4	130,7	16,5
Державний фонд регіонального розвитку	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	3 000,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 000,0	0,0	0,0
Міністерство аграрної політики та продовольства України	7 980,8	1 089,6	13,7	2 277,0	304,7	13,4	1 515,1	229,0	15,1
Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів	0,0	0,0	0,0	300,0	0,0	0,0	300,0	0,0	0,0
Організація та регулювання діяльності установ ветеринарної медицини та фітосанітарної служби	1 847,1	340,4	18,4	605,0	94,8	15,7	450,2	78,4	17,4
Міністерство інфраструктури України	3 585,3	336,1	9,4	4 413,2	90,5	2,1	698,0	110,8	15,9
Забезпечення діяльності Державної спеціальної служби транспорту	267,1	40,7	15,2	301,6	50,7	16,8	402,6	65,4	16,2
Державне агентство автомобільних доріг України	18 185,9	2 901,2	16,0	24 147,3	4 661,9	19,3	19 356,1	1 265,0	6,5
Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування	6 215,3	348,1	5,6	4 322,8	682,5	15,8	7 167,6	180,3	2,5
Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	9 678,5	2 162,0	22,3	19 114,2	3 977,1	20,8	11 945,2	1 082,3	9,1
Міністерство молоді та спорту України	1 119,7	104,8	9,4	1 153,0	125,0	10,8	1 420,7	207,4	14,6
Підготовка і участь національних збірних команд в Паралімпійських і Дефлімпійських іграх	54,6	0,8	1,5	22,3	5,2	23,5	183,9	6,1	3,3
Розвиток фізичної культури, спорту вищих досягнень та резервного спорту	680,3	76,8	11,3	702,8	77,5	11,0	679,2	140,2	20,6
Підготовка і участь національних збірних команд в Олімпійських, Юнацьких Олімпійських, Всесвітніх та Європейських іграх	28,6	4,6	16,1	71,0	0,4	0,5	257,4	8,8	3,4
Міністерство фінансів України (із загальнодержавними витратами)	190 593,1	38 406,1	20,2	185 225,2	32 134,4	17,3	202 436,6	53 971,9	26,7
Керівництво та управління у сфері фінансової політики	6 112,0	1 260,8	20,6	5 266,7	964,8	18,3	6 193,6	1 133,4	18,3
Резервний фонд	6 416,9	0,0	0,0	633,2	0,0	0,0	1 499,4	0,0	0,0
Базова дотація	63 137,3	14 551,5	23,0	5 358,0	1 315,5	24,6	4 840,3	1 186,0	24,5
Стабілізаційна дотація	0,0	0,0	0,0	2 000,0	0,0	0,0	2 000,0	200,0	10,0

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	7 388,3	2 425,5	32,8	24 414,2	2 335,4	9,6	35 000,0	12 385,6	35,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1 940,0	0,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	829,4	70,6	8,5	806,4	45,2	5,6	1 205,2	218,9	18,2
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	48 981,2	10 992,0	22,4	42 317,7	9 851,0	23,3	45 343,6	10 795,8	23,8
Обслуговування державного боргу	44 856,2	8 302,8	18,5	92 672,5	17 098,6	18,5	99 056,3	27 600,6	27,9
Реалізація програм допомоги Європейського Союзу	1 079,5	0,0	0,0	1 623,6	0,0	0,0	1 729,0	0,0	0,0
Міністерство юстиції України	5 939,3	989,9	16,7	6 481,4	1 048,9	16,2	6 603,2	1 234,2	18,7
Керівництво та управління у сфері юстиції	2 234,9	337,9	15,1	2 167,1	328,6	15,2	1 842,3	352,5	19,1
Виконання покарань установами і органами пенітенціарної служби	2 854,6	556,9	19,5	2 787,8	583,7	20,9	3 299,1	656,3	19,9
Державне космічне агентство України	2 387,0	254,5	10,7	2 817,9	514,4	18,3	3 403,4	789,3	23,2
Виконання боргових зобов'язань за кредитами, залученими під державні гарантії для реалізації проектів "Циклон-4" та "Створення Національної супутникової системи зв'язку"	2 081,8	216,5	10,4	2 357,4	454,8	19,3	1 854,4	758,9	40,9
Виконання державних цільових програм реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу, розроблення, освоєння і впровадження нових технологій, нарощування наявних виробничих потужностей на підприємствах космічної галузі для виготовлення продукції оборонного призначення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	925,8	0,0	0,0
Служба безпеки України	3 596,7	779,9	21,7	4 496,2	944,2	21,0	5 565,7	1 145,6	20,6
Забезпечення заходів у сфері безпеки держави та діяльності органів системи Служби безпеки України	3 077,1	703,7	22,9	4 077,4	890,9	21,9	5 013,1	1 113,1	22,2
Національна академія наук України	3 337,7	712,2	21,3	2 877,4	621,4	21,6	2 665,2	568,7	21,3

Видатки у розрізі програмної класифікації	Січень-березень 2014			Січень-березень 2015			Січень-березень 2016		
	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %	План, млн. грн.	Факт, млн. грн.	Виконання річного плану, %
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури та наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності наукових бібліотек	3 162,1	677,7	21,4	2 729,1	588,8	21,6	2 508,8	536,0	21,4
Національна академія медичних наук України	1 579,0	261,1	16,5	1 403,1	301,9	21,5	1 552,7	336,6	21,7
Діагностика і лікування захворювань із впровадженням експериментальних та нових медичних технологій, спеціалізована консультативно-поліклінічна допомога, що надається науково-дослідними установами Національної академії медичних наук України	1 175,7	194,6	16,6	1 078,5	208,4	19,3	1 182,6	262,8	22,2
Національна академія аграрних наук України	756,6	135,6	17,9	592,3	136,8	23,1	539,7	135,7	25,1
Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням у сфері агропромислового комплексу, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка технічного забезпечення наукових установ, розвитку наукової інфраструктури та об'єктів, що становлять національне надбання	709,9	128,9	18,2	557,8	129,2	23,2	503,6	128,3	25,5
Адміністрація Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України	635,4	123,9	19,5	702,1	124,5	17,7	1 502,7	148,8	9,9
Забезпечення функціонування державної системи спеціального зв'язку та захисту інформації	481,4	99,1	20,6	573,3	98,2	17,1	692,2	122,8	17,7
Інші головні розпорядники	11 603,1	1 802,9	15,5	11 050,8	1 656,9	15,0	57 786,8	12 159,9	21,0
Усього	474 116,2	92 817,8	19,6	569 768,0	108 771,2	19,1	671 514,8	140 158,5	20,9

**Стан перерахування субвенцій із державного бюджету місцевим бюджетам
за січень - березень 2016 року**

(тис. грн.)

Назва	Загальний фонд		Спеціальний фонд		Разом	
	План	Факт	План	Факт	План	Факт
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу	45 343 615,1	10 795 759,4	0,0	0,0	45 343 615,1	10 795 759,4
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій), вивезення побутового сміття та рідких нечистот	35 000 000,0	12 385 555,3	0,0	0,0	35 000 000,0	12 385 555,3
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу	1 205 172,8	218 883,0	0,0	0,0	1 205 172,8	218 883,0
Субвенція з державного бюджету на обслуговування боргу за запозиченнями, здійсненими у 2012 році до загального фонду бюджету міста Києва	300 000,0	72 817,9	0,0	0,0	300 000,0	72 817,9
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам для реалізації проєктів в рамках Надзвичайної кредитної програми для відновлення України	0,0	0,0	350 000,0	0,0	350 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Жовті Води на виконання заходів щодо радіаційного та соціального захисту населення міста Жовті Води	8 480,1	2 120,1	0,0	0,0	8 480,1	2 120,1
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання медикаментів та виробів медичного призначення для забезпечення швидкої медичної допомоги	137 992,3	0,0	0,0	0,0	137 992,3	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад	1 000 000,0	0,0	0,0	0,0	1 000 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії	18 972,6	3 639,3	0,0	0,0	18 972,6	3 639,3
Освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	44 783 977,2	9 397 738,9	0,0	0,0	44 783 977,2	9 397 738,9
Медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам	44 316 586,2	10 169 718,0	0,0	0,0	44 316 586,2	10 169 718,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій	1 940 000,0	0,0	0,0	0,0	1 940 000,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проєкту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей"	0,0	0,0	179 715,4	22 897,6	179 715,4	22 897,6
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження	115 893,5	0,0	0,0	0,0	115 893,5	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу та прийомних сім'ях за принципом "гроші ходять за дитиною"	769 358,1	143 679,2	0,0	0,0	769 358,1	143 679,2
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на будівництво (придбання) житла для сімей загинлих військовослужбовців, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також для інвалідів I - II групи з числа військовослужбовців, які брали участь у зазначеній операції, та потребують поліпшення житлових умов	299 970,0	0,0	0,0	0,0	299 970,0	0,0
Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів	20 000,0	7 174,3	0,0	0,0	20 000,0	7 174,3
Субвенція з державного бюджету міському бюджету міста Дніпропетровська на завершення будівництва метрополітену у м. Дніпропетровську	0,0	0,0	546 400,0	0,0	546 400,0	0,0
Усього субвенцій	175 260 017,9	43 197 085,4	1 076 115,4	22 897,6	176 336 133,3	43 219 982,9